

Điện ảnh Việt - Mỹ: Mong đợi cái bắt tay chặt hơn

Sau ba thập kỷ Việt Nam và Mỹ chính thức thiết lập quan hệ ngoại giao (1995-2025), điện ảnh đã trở thành một trong những lĩnh vực giao lưu văn hóa giàu sức sống. (trang 12)

ẢNH PHẨM CỦA BÁO NHÂN DÂN ■ SỐ 1625 - THỨ HAI, NGÀY 11/8/2025

Tự hào kể chuyện vượt lên

Xuất khẩu "xoay trục" trước thuế quan mới

(trang 2)

Kiểm bào hương về những ngày lễ lớn của dân tộc

Những năm qua, trong mỗi dịp lễ trọng của dân tộc, bà con kiều bào người Việt Nam ở nước ngoài luôn hào hứng, sôi nổi tham gia nhiều hoạt động hưởng ứng. (trang 22)

Những ngày hè hứng khởi

Đoàn Thanh niên các cấp tổ chức nhiều hoạt động hỗ trợ người dân. (trang 18)

Làm chủ công nghệ tim mạch hiện đại

■ MINH TÂM

Tại Việt Nam đã có những bệnh viện và bác sĩ làm chủ được hầu hết các kỹ thuật tiên tiến về bệnh lý tim mạch tương đương các nước trong khu vực và thế giới. Điều này mang lại cơ hội cho bệnh nhân tiếp cận những thành tựu khoa học hiện đại ngay trong nước. (Xem tiếp trang 23)

Nhiều bệnh viện trung ương đã làm chủ, triển khai thường quy các kỹ thuật điều trị tim hàng đầu thế giới.

Ảnh: TTXVN

Đề xuất về ngưỡng chịu thuế hộ kinh doanh

Ngưỡng doanh thu chịu thuế với hộ kinh doanh tiếp tục là điểm nóng tranh luận. Nhiều ý kiến cho rằng, mốc 200 triệu đồng/năm đã không còn phù hợp thực tế, cần nâng lên 400-500 triệu đồng. Câu hỏi đặt ra không chỉ là thu bao nhiêu cho đủ, mà là một ngưỡng thuế công bằng.

Tại hội thảo lấy ý kiến về định hướng chính sách của dự thảo Luật Quản lý thuế (thay thế) do Cục Thuế (Bộ Tài chính) tổ chức, bà Nguyễn Thị Cúc, Chủ tịch Hội Tư vấn thuế Việt Nam (VTCA), đề xuất nâng ngưỡng doanh thu chịu thuế giá trị gia tăng (VAT) và thuế thu nhập cá nhân (TNCN) đối với hộ, cá nhân kinh doanh từ mức 200 triệu đồng/năm như Dự thảo Luật Quản lý thuế (sửa đổi) của Bộ Tài chính lên 400-500 triệu đồng/năm.

NÂNG MỨC CHỊU THUẾ LÊN GẤP ĐÔI ĐỂ PHÙ HỢP

Theo bà Cúc, mức doanh thu 200 triệu đồng/năm thực chất chỉ tương đương khoảng 540.000 đồng/ngày, quá thấp nếu xét chi phí hoạt động của hộ kinh doanh trong bối cảnh hiện nay. Với giá cả nguyên liệu, nhân công và chi phí sinh hoạt ngày càng tăng, mức doanh thu này khó có thể phản ánh đúng quy mô và hiệu quả hoạt động thực tế của nhiều hộ kinh doanh nhỏ lẻ. (Xem tiếp trang 8)

THỜI ĐÀM

Tuổi già và những khoảng trống yêu thương

■ TRẦN KHÁNH

Người già và trẻ con có lúc rất tương đồng về cả tính cách lẫn hành vi. Cả hai đều nhạy cảm, dễ tổn thương, dễ quên quên-nhớ nhớ; phải tập nói, tập đi, tập dùng thìa ăn cơm... Nhưng những ngày ngộ, vụng dại của con trẻ thường dễ được đón nhận bằng sự cưng nựng, yêu chiều, còn người già thì không. Người ta bảo, bởi ở tuổi xế chiều, họ đã mất đi chỗ dựa yêu thương như thuở còn mẹ.

Với mỗi đứa trẻ, tình yêu của mẹ là vô hạn, vô điều kiện. Mỗi khi trẻ bị đau, sẽ luôn có mẹ ôm vào lòng, dỗ dành quan tâm. Rồi đứa trẻ lớn lên, thành người trưởng thành, vẫn luôn được mẹ chăm lo từng li từng tí. Mọi thứ chỉ khác đi lúc mẹ không còn. Vai yêu thương, dỗ dành chuyển qua cho con cháu.

Đó là lúc cả hai phía bước vào một con đường lạ lẫm, nhất là người già. Cha mẹ một đời nắng mưa, luôn vững chãi, kiên cường chở che con (Xem tiếp trang 23)

Tiếng khèn gọi bạn trên đỉnh Mù Là

Giữa đại ngàn điệp trùng núi rừng, trên những bản làng ở đỉnh Mù Là (Thái Nguyên), tiếng khèn H'Mông gọi bạn vẫn bay bổng. Lúc thẳng, lúc trầm nhưng chưa bao giờ khèn ở đây dứt tiếng vì vẫn còn những người mê đắm, gìn giữ. (Xem tiếp trang 5)

Tiếp sức người khuyết tật bước vào công nghiệp văn hóa

Sự tham gia của người khuyết tật trong dòng chảy công nghiệp văn hóa đem đến thế giới quan đầy tính nhân văn. Để khích lệ sự cống hiến tích cực hơn nữa, nhóm đối tượng này cần được tạo thêm nhiều điều kiện thuận lợi.

GÓP NHIỀU SẮC MÀU MỚI

Những năm trở lại đây, người khuyết tật không chỉ dễ dàng hơn khi tiếp cận, hưởng thụ các sản phẩm văn hóa, mà còn chủ động, tích cực sáng tạo ra các giá trị văn hóa cho cộng đồng. Dự án "Sờ, Nặng, Bóp - Nhìn bằng tay, liên tưởng trong bóng tối" (Hà Nội) do Trung tâm Bảo trợ và Phát triển Nghệ thuật APD tổ chức, là một minh chứng. Dưới sự hướng dẫn của nghệ sĩ Trần Lương, những người khiếm thị tự tay làm ra các tác phẩm tạo hình từ đất sét bằng trí tưởng tượng. Từ đó, khơi nguồn cảm hứng mới mẻ trong sáng tạo và thưởng thức nghệ thuật. (Xem tiếp trang 14)

Xuất khẩu “xoay trục” trước thuế quan mới

■ GIA HÙNG

Mỹ áp thuế đối ứng lên 69 quốc gia và vùng lãnh thổ từ ngày 7/8, hàng hóa Việt Nam tiếp tục thể hiện sự ứng biến nhạy bén. Chất lượng được nâng cấp, tiêu chuẩn được chuẩn hóa và phòng vệ thương mại tăng cường... Tất cả hướng đến mục tiêu giữ vững đà tăng trưởng và vị thế trên bản đồ xuất khẩu toàn cầu.

Kim ngạch xuất khẩu bảy tháng đạt 262,44 tỷ USD, tăng 14,8%, cao hơn kịch bản tăng 12% của cả năm. Tháng thứ 6 liên tiếp chúng ta đạt tăng trưởng ở mức hai con số kể từ đầu năm.

Xuất khẩu giữ nhịp tăng trưởng ấn tượng

Ngành công nghiệp gỗ ghi nhận kết quả khả quan với kim ngạch xuất khẩu đạt gần 9,6 tỷ USD tính đến hết tháng 7, tăng 8,1% so cùng kỳ năm trước.

Ông Ngô Sỹ Hoài, Phó Chủ tịch Hiệp hội Gỗ và lâm sản Việt Nam (VIFOREST) đánh giá, dù chưa đạt mức tăng trưởng như kỳ vọng (khoảng 10%/năm), nhưng trong bối cảnh thị trường quốc tế đầy biến động, đây vẫn là kết quả chấp nhận được. Một điểm sáng là thị trường Mỹ (chiếm khoảng 50% kim ngạch xuất khẩu ngành gỗ) vẫn giữ vững đà tăng trưởng với 4,6 tỷ USD trong sáu tháng, tăng 11,6% so cùng kỳ.

“Điều này phản ánh nỗ lực đáng kể của doanh nghiệp trong việc vượt qua rào cản thuế, mức thuế cơ bản 10% áp dụng đối với hầu hết hàng hóa nhập khẩu vào Mỹ. Các doanh nghiệp Việt Nam đã đàm phán và chia sẻ với các nhà nhập khẩu bằng tinh thần cùng gánh chịu rủi ro do thị trường”, ông Hoài cho biết.

Ngoài ra, một số doanh nghiệp Việt Nam đã tích cực tham gia các hội chợ đồ gỗ tại Trung Đông (nhất là Dubai, Các Tiểu vương quốc Arab Thống nhất), đồng thời thiết lập liên kết với các địa phương để sản xuất đồ nội thất cao cấp phục vụ xuất khẩu. Với thị trường Nam Mỹ, các doanh nghiệp đang cân nhắc đầu tư và hợp tác liên doanh với đối tác tại Brazil, phát triển và xuất khẩu các sản phẩm gỗ mang thương hiệu Việt Nam đến các quốc gia trong khu vực này. Ông Hoài nhận định, nếu biết khai thác hiệu quả các thị trường còn nhiều tiềm năng, mục tiêu xuất khẩu từ 17 - 17,5 tỷ USD cho cả năm hoàn toàn có cơ sở.

Không chỉ riêng ngành gỗ, bức tranh chung của hoạt động xuất khẩu cũng cho thấy xu hướng phục hồi và

Các doanh nghiệp cần tận dụng triệt để các FTA để mở rộng thị trường xuất khẩu.

Ảnh: NAM NGUYỄN

Việt Nam vẫn có lợi thế đa dạng thị trường nhờ 17 FTA với hơn 60 quốc gia và vùng lãnh thổ, cùng khoảng 70 cơ chế hợp tác song phương. Đây là “tấm đệm” quan trọng giúp giảm phụ thuộc vào một đối tác đơn lẻ.

bút phá mạnh mẽ. Trong bảy tháng đầu năm có 28 mặt hàng đạt kim ngạch xuất khẩu hơn một tỷ USD, chiếm 91,7% tổng kim ngạch xuất khẩu (có chín mặt hàng xuất khẩu hơn 5 tỷ USD, chiếm 72,3%).

Theo PGS, TS Nguyễn Thường Lạng (Đại học Kinh tế quốc dân), thị trường xuất khẩu của Việt Nam đang được mở rộng và khai thác hiệu quả hơn, nhờ sự tin tưởng của đối tác quốc tế và khả năng đáp ứng tiêu chuẩn ngày càng tốt của hàng hóa Việt. Việc tận dụng hiệu quả các hiệp định thương mại tự do (FTA), cùng với sự trưởng thành của cộng đồng doanh nghiệp làm ăn bài bản, hướng đến phát triển bền vững, đang tạo nền tảng vững chắc cho xuất khẩu.

Việt Nam vẫn sở hữu nhiều lợi thế để duy trì và mở rộng xuất khẩu. Cơ hội đến từ việc giảm chi phí logistics, tận dụng nền tảng thương mại điện tử và thu hút dòng vốn FDI chất lượng cao. Kết hợp hiệu quả những yếu tố này, Việt Nam không chỉ vượt qua rào cản thương mại mà còn có thể tạo ra bước đột phá về năng lực xuất khẩu, tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu.

Hiện, Việt Nam mới tận dụng khoảng một phần ba ưu đãi từ các FTA đã ký, vẫn còn tới hai phần ba dư địa chưa khai thác. Song song đó,

việc xây dựng thương hiệu hàng Việt, đặc biệt trong các lĩnh vực chế tạo, công nghệ cao, trí tuệ nhân tạo, cùng tận dụng thương mại điện tử và hơn 10.000 sản phẩm OCOP từ 3 sao trở lên, nếu được đầu tư bài bản về sản xuất và tiếp thị, sẽ trở thành nguồn lực quan trọng cho tăng trưởng xuất khẩu bền vững.

Nâng cao sức chống chịu

Dù hưởng lợi từ các FTA, doanh nghiệp Việt vẫn chịu sức ép lớn trước thuế đối ứng 20% của Mỹ, buộc phải linh hoạt ứng phó. Khảo sát hơn 1.500 doanh nghiệp của Ban Nghiên cứu phát triển kinh tế tư nhân (Ban IV) cho thấy 51,6% số doanh nghiệp xuất khẩu chọn tìm thị trường mới, 34,9% số doanh nghiệp sản xuất cũng theo hướng này, 20,8% tăng nội địa hóa và 14,3% tìm nguồn nguyên liệu khác.

Ngược lại, nhóm chi hoạt động trong thị trường nội địa có phần thận trọng hơn, 24,4% chọn giải pháp tìm thị trường mới cho thấy rủi ro thuế quan không chỉ ảnh hưởng tới các doanh nghiệp xuất khẩu mà còn tác động đến cả nhóm sản xuất trong nước, do nhiều đơn vị vẫn tham gia vào các chuỗi cung ứng vốn đã tồn tại không ít hạn chế.

Theo Hiệp hội Chế biến và xuất khẩu thủy sản Việt Nam (VASEP), doanh nghiệp cần tận dụng triệt để các FTA như Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu (EVFTA), Hiệp định Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), Hiệp định Đối tác kinh tế toàn diện khu vực (RCEP) để mở rộng sang thị trường khác. Mỹ chỉ

chiếm khoảng 13% tổng nhập khẩu toàn cầu, đồng nghĩa doanh nghiệp Việt vẫn còn dư địa lớn, tương đương 87% thị trường thế giới.

Các doanh nghiệp kiến nghị Chính phủ đẩy mạnh các hoạt động xúc tiến thương mại, mở rộng đàm phán FTA với các nước tiềm năng khác. Với các FTA hiện có, cơ quan quản lý tăng hướng dẫn để họ tận dụng ưu đãi thuế từ các thỏa thuận thương mại. Việc phát triển công nghiệp phụ trợ trong nước rất cần thiết, giảm sự phụ thuộc vào nguồn nguyên liệu và linh kiện nhập khẩu. Nếu Nhà nước có những chính sách như hỗ trợ tín dụng hoặc miễn, giảm thuế thu nhập trong thời gian nhất định, doanh nghiệp sẽ dễ thở hơn nhiều.

Trước những thách thức hiện hữu, ông Nguyễn Anh Sơn, Cục trưởng Xuất nhập khẩu (Bộ Công thương) nhấn mạnh, trong bối cảnh Đảng và Chính phủ đặt mục tiêu tăng trưởng GDP 8,3-8,5% và kim ngạch xuất khẩu tăng 12% trong năm nay, đây là nhiệm vụ vừa cấp bách, vừa mang tính chiến lược, đòi hỏi toàn ngành tập trung cao độ để hoàn thành.

Để thích ứng và duy trì đà tăng trưởng, doanh nghiệp cần nắm vững quy định, chính sách thương mại, thường xuyên cập nhật các biện pháp bảo hộ và rào cản từ đối tác, đồng thời tận dụng tối đa ưu đãi từ các hiệp định thương mại tự do nhằm giảm rủi ro pháp lý. Việc chủ động tìm kiếm thị trường tiềm năng, điều chỉnh cơ cấu sản phẩm theo nhu cầu và tiêu chuẩn từng thị trường sẽ giúp gia tăng cơ hội xuất khẩu.

Song song đó, doanh nghiệp cần đầu tư đổi mới công nghệ, thúc đẩy chuyển đổi số, nâng cao chất lượng sản phẩm đáp ứng tiêu chuẩn quốc tế về chất lượng, an toàn và môi trường, từ đó tăng giá trị và sức cạnh tranh. Trang bị kiến thức về phòng vệ thương mại và phối hợp chặt chẽ với cơ quan quản lý sẽ giúp doanh nghiệp kịp thời ứng phó khi đối mặt với các vụ điều tra chống bán phá giá, chống trợ cấp hoặc tự vệ.

Bộ Công thương khẳng định, sẽ tiếp tục đồng hành cùng cộng đồng doanh nghiệp thông qua cung cấp thông tin thị trường, tổ chức đào tạo, xúc tiến thương mại và hoàn thiện thể chế, tạo điều kiện để hàng hóa Việt Nam tận dụng hiệu quả cơ hội hội nhập, giữ vững và nâng cao vị thế trên thị trường toàn cầu.

Các chuyên gia nhận định, dù xuất khẩu hàng Việt đang đối diện nhiều sức ép, song với chiến lược xoay trục thị trường, nâng cao chất lượng sản phẩm và sự hỗ trợ quyết liệt từ Chính phủ, năm 2025 hoàn toàn có thể trở thành dấu mốc quan trọng, củng cố vững chắc vị thế Việt Nam trên bản đồ xuất khẩu thế giới.

Lượng khách quốc tế đến Việt Nam cao kỷ lục

Trong bảy tháng đầu năm, Việt Nam đón hơn 12,2 triệu lượt khách quốc tế, tăng gần 23% so cùng kỳ năm ngoái và tăng 25% so cùng kỳ năm 2019, thời điểm được xem là “hoàng kim” của ngành du lịch trong nước trước dịch Covid-19.

Việc lượng khách quốc tế đến Việt Nam tăng cao kỷ lục là một điểm

sáng trong bối cảnh du lịch thế giới bị ảnh hưởng do các biến động chính trị, chiến tranh và chính sách visa thắt chặt. Với mức độ tăng trưởng như hiện tại, du lịch Việt Nam có thể hoàn thành mục tiêu đón 22-23 triệu lượt khách trong năm nay.

Theo Cục Thống kê, chính sách thị thực thuận lợi, các chương trình

quảng bá-xúc tiến du lịch được đẩy mạnh cùng nhiều hoạt động chào mừng các ngày lễ lớn của dân tộc đã thu hút ngày càng nhiều khách quốc tế đến Việt Nam.

Nga là thị trường tăng trưởng nhiều nhất với lượng khách trong tháng 7 bằng 300% so cùng kỳ năm 2024. Các thị trường có mức tăng trưởng cao tiếp theo phải kể đến Trung Quốc và các quốc gia châu

Âu được Việt Nam miễn visa đơn phương như Đức, Pháp, Italy, Na Uy, Phần Lan, Đan Mạch...

Theo Tổ chức Du lịch LHQ (UN Tourism), quý I năm nay, du lịch Việt Nam có mức tăng trưởng khách quốc tế cao thứ 6 thế giới, tăng 30% so cùng kỳ năm 2024. Trong khu vực châu Á - Thái Bình Dương, Việt Nam xếp thứ nhất, tiếp đến là Nhật Bản và Cộng hòa Palau.

Tại hội nghị tập huấn thực hiện việc quản lý giáo dục theo bộ máy chính quyền địa phương 2 cấp do Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) vừa tổ chức, ý kiến các sở GD&ĐT cho rằng, thiếu giáo viên là vấn đề mà các phường, xã gặp phải nhiều nhất hiện nay. Nguyên nhân cơ bản là những khó khăn, vướng mắc trong khâu tổ chức tuyển dụng.

Chưa tuyển dụng được 60.000 biên chế

Theo thống kê của Bộ GD&ĐT, hết năm học 2024-2025, cả nước có gần 1,28 triệu giáo viên từ mầm non đến THPT, tăng gần 22.000 người so với năm học trước. Dù vậy, tình trạng thiếu giáo viên vẫn phổ biến ở nhiều địa phương. Nhiều nơi, trong đó có Hà Nội, TP Hồ Chí Minh cũng đang đứng trước nhiều khó khăn trước việc giải bài toán thiếu giáo viên. Từ năm 2022, Bộ GD&ĐT đã phối hợp với Bộ Nội vụ báo cáo T.Ư bổ sung đủ 65.980 biên chế giáo viên cho các địa phương. Tuy nhiên, cả nước còn khoảng 60.000 biên chế được giao chưa tuyển dụng được.

Nguyên nhân được chỉ ra là do chưa có sự phân cấp rõ ràng trong tuyển dụng. Nếu việc này không rõ ràng, khi sử dụng, điều động, luân chuyển nhà giáo từ phường, xã này sang phường, xã khác sẽ là vấn đề khó khăn trong thời gian tới. Một khó khăn khác đến từ quy định thực hành sự phạm trong tuyển dụng giáo viên theo Luật Nhà giáo mới ban hành. Trong khi tinh thần của Luật là cần bảo đảm năng lực sự phạm thực tiễn, thì tại các địa phương có quy mô lớn như Hà Nội, việc tổ chức thực hành sự phạm cho hàng nghìn thí sinh cùng lúc lại vô cùng khó khăn.

Giữa bối cảnh nhiều khó khăn, Thông tư số 15 do Bộ GD&ĐT ban hành ngày 24/7/2025 "hướng dẫn chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của sở GD&ĐT thuộc UBND tỉnh, thành phố trực thuộc T.Ư và phòng văn hóa - xã hội thuộc UBND xã, phường, đặc khu thuộc tỉnh, thành phố trực thuộc T.Ư trong lĩnh vực GD&ĐT" được kỳ vọng sẽ là cú hích tháo gỡ những vướng mắc lâu nay trong công tác tuyển dụng giáo viên. Thông tư chính thức trao quyền tuyển dụng, điều động, luân chuyển và biệt phái giáo viên cho sở GD&ĐT - đơn vị trực tiếp sử dụng đội ngũ nhà giáo.

Theo đánh giá của nhiều giám đốc sở, quy định mới này là bước tiến quan trọng, giúp tuyển dụng được thực hiện sát thực tế và nhanh chóng hơn. Sở GD&ĐT chủ động biệt phái giáo viên từ nơi thừa sang nơi thiếu ngay trong học kỳ, bảo đảm không để học sinh thiếu thầy. Đồng thời, việc tập trung tuyển dụng về một đầu mối cũng sẽ giúp quy trình minh bạch, công bằng, hiệu quả hơn.

Tuy nhiên, để cơ chế này thật sự phát huy hiệu quả, nhiều ý kiến cho rằng cần tiếp tục hoàn thiện hệ thống quy định liên quan đến tiêu chuẩn, hình thức và nội dung tuyển dụng giáo viên.

Ông Trần Thế Cường, Giám đốc Sở GD&ĐT Hà Nội cho rằng để việc tuyển dụng giáo viên đạt hiệu quả, cần linh hoạt hơn trong yêu cầu thực hành sự phạm, thay vì áp dụng cứng nhắc. Với những địa phương có quy mô lớn, giáo dục lớn như Hà Nội, việc tổ chức phân thi thực hành giảng dạy cho hàng nghìn thí sinh là rất khó khăn, bởi cần duy động một lượng lớn giám khảo, công tác chấm thi khó bảo đảm tính công bằng và đồng đều giữa các hội đồng. Do đó, ông Trần Thế Cường đề xuất nên mở rộng hình thức thực hành sự phạm, có thể bao gồm các nội dung như soạn giáo án, xử lý tình huống sự phạm để các địa phương chủ động lựa chọn phương án phù hợp với quy mô tuyển dụng và điều kiện thực tế.

Nhiều lãnh đạo sở GD&ĐT cũng cho rằng, cần giảm yêu cầu hành chính, tăng cường đánh giá năng lực sự phạm thực tế. Việc mở rộng khái niệm "thực

Khó như... tuyển giáo viên

■ Bài và ảnh: THẾ PHONG, BÍCH NGỌC

Giáo viên mầm non cùng các bé trong một buổi hoạt động ngoài trời.

hành sự phạm" bao gồm cả soạn giáo án, xử lý tình huống sự phạm thay vì chỉ dạy thực tế cũng là một gợi ý thiết thực giúp địa phương linh hoạt áp dụng.

Về mặt tổ chức, Thông tư số 15 xác định rõ vai trò và ranh giới quyền hạn giữa sở giáo dục và đào tạo và phòng văn hóa - xã hội cấp xã. Trong đó, phòng cấp xã đóng vai trò tham mưu, đề xuất nhu cầu đội ngũ nhà giáo thuộc thẩm quyền quản lý, báo cáo cấp có thẩm quyền theo quy định chứ không có quyền quyết định tuyển dụng hay điều động giáo viên.

Trong khi đó, Thông tư số 15/2025 nêu rõ, sở GD&ĐT chủ trì thực hiện theo quy định của Luật Nhà giáo, quy định của pháp luật có liên quan và phân cấp của UBND cấp tỉnh đối với việc tuyển dụng, tiếp nhận, điều động, biệt phái, thuyên chuyển đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý cơ sở giáo dục, viên chức, người lao động trong các cơ sở giáo dục công lập trên địa bàn tỉnh.

Xây dựng Đề án phát triển đội ngũ ở địa phương

Ông Vũ Minh Đức, Cục trưởng Nhà giáo và Cán bộ quản lý giáo dục (Bộ GD&ĐT) cho rằng, đối với Bộ GD&ĐT, triển khai xây dựng và hoàn thiện các văn bản hướng dẫn Luật Nhà giáo tạo cơ sở pháp lý vững chắc xây dựng quy hoạch, chế độ chính sách đặc thù bảo đảm bền vững, lâu dài để thu hút và giữ chân nhà giáo yên tâm công tác trong ngành giáo dục. Đồng thời, tiếp tục phối hợp với Bộ Nội vụ rà soát số lượng chỉ tiêu biên chế và số lượng giáo viên hiện có của các địa phương để báo cáo T.Ư bổ sung biên chế ngành giáo dục giai đoạn 2026-2030.

Đối với các địa phương: Tiếp tục xây dựng và thực hiện Đề án phát triển đội ngũ giáo viên ở địa phương với tầm nhìn dài hạn, phù hợp với yêu cầu của Chương trình giáo dục phổ thông 2018; có chính sách hợp lý để thu hút giáo viên về công tác tại địa phương. Thực hiện rà soát, sắp xếp, điều tiết giáo viên mầm non, phổ thông giữa các cơ sở giáo dục trong tỉnh bảo đảm hợp lý, khắc phục tình trạng thừa thiếu giáo viên cục bộ. Tiếp tục chỉ đạo việc xây dựng và phê duyệt đề án vị trí việc làm đến từng cơ sở giáo dục, căn cứ đề án vị trí việc làm được phê duyệt để thực hiện việc tuyển dụng, sử dụng đội ngũ đúng các

quy định. Xây dựng cơ chế tuyển dụng giáo viên trên địa bàn tỉnh phù hợp với điều kiện và thực tế của địa phương. Tăng cường thanh tra, kiểm tra, giám sát công tác tuyển dụng, sử dụng đội ngũ giáo viên ở các địa phương; kiến nghị với cấp có thẩm quyền xử lý nghiêm các địa phương tuyển dụng, sử dụng không đúng quy định hiện hành của pháp luật.

Điều chỉnh, sắp xếp lại tổ chức bộ máy, nhân sự của các cơ sở giáo dục theo hướng tinh gọn, hợp lý. Thực hiện tốt công tác rà soát, sắp xếp, quy hoạch đội ngũ, mạng lưới trường/lớp bảo đảm bố trí, sử dụng có hiệu quả đội ngũ theo tinh thần Nghị quyết số 19-NQ/T.Ư để phù hợp với đặc thù của vùng, sử dụng có hiệu quả đội ngũ viên chức hiện có để tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng giáo dục. Thực hiện đầy đủ, kịp thời các chính sách ưu tiên đối với nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục, học sinh ở vùng có điều kiện kinh tế-xã hội đặc biệt khó khăn, vùng đồng bào dân tộc thiểu số và các chính sách khác theo quy định hiện hành của Nhà nước. Tổ chức tuyển dụng đủ số biên chế được cấp có thẩm quyền giao theo tinh thần Chỉ thị số 32/CT-TTg về việc tiếp tục đẩy mạnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục phổ thông (ưu tiên tuyển giáo viên các cấp học còn thiếu nhiều giáo viên và các nơi có điều kiện kinh tế-xã hội khó khăn). Trường hợp chưa tuyển đủ giáo viên thì bố trí nguồn lực để hợp đồng theo Nghị định số 111 ban hành ngày 30/12/2022 của Chính phủ.

Với địa phương, ông Vũ Minh Đức cũng lưu ý việc rà soát để đặt hàng đào tạo giáo viên theo Nghị định 116 ban hành ngày 25/9/2020, bảo đảm đủ nguồn tuyển dụng của địa phương. Đẩy mạnh thí điểm cơ chế tự chủ đối với các cơ sở giáo dục mầm non, phổ thông công lập ở vùng đô thị, vùng thuận lợi nhằm khuyến khích các cơ sở giáo dục mầm non, phổ thông công lập chủ động khai thác, sử dụng hợp lý, hiệu quả các nguồn lực để nâng cao chất lượng và giảm chi cho ngân sách nhà nước đồng thời không làm giảm cơ hội tiếp cận giáo dục của học sinh nghèo, học sinh là đối tượng chính sách. Xây dựng cơ chế, chính sách để khuyến khích các cá nhân và doanh nghiệp (đặc biệt là các nơi có khu công nghiệp) thành lập các trường, thiếu giáo viên còn xảy ra phổ biến tại nhiều địa phương ngoài công lập, tham gia xã hội hóa giáo dục để giảm người hưởng lương từ ngân sách nhà nước.

Hỗ trợ Nghệ An khắc phục hậu quả bão số 3

Để hỗ trợ tỉnh Nghệ An ứng phó và khắc phục thiệt hại do bão số 3, Bộ Tài chính giao Cục Dự trữ Nhà nước xuất cấp (không thu tiền) vật tư, thiết bị từ nguồn dự trữ quốc gia. Vật tư, thiết bị xuất cấp gồm: 3 bộ xuống cao tốc DT3; 100 bè nhẹ cứu sinh; 300 áo phao cứu sinh; 300 phao tròn cứu sinh; 15 bộ nhà bạt cứu sinh nhẹ 24,5 m²; 13 máy bơm nước; 7 bộ máy phát điện các loại, trong đó 3 bộ loại 30 KVA và 4 bộ loại 50 KVA.

Cục Dự trữ Nhà nước theo chức năng, nhiệm vụ

được giao chịu trách nhiệm về căn cứ, số liệu báo cáo. UBND tỉnh Nghệ An chịu trách nhiệm về tính chính xác của thông tin, số liệu và số lượng đề nghị xuất cấp; bảo đảm việc xuất cấp đúng quy định, đúng đối tượng, đúng mục đích và báo cáo kết quả gửi Bộ Tài chính.

Mưa lớn do hoàn lưu bão số 3 khiến tỉnh Nghệ An hứng chịu lũ quét, sạt lở đất nghiêm trọng, làm 4 người chết, hàng nghìn nhà dân hư hỏng. Thiệt hại kinh tế ước tính hơn 3.450 tỷ đồng.

Hoạt động chào mừng 80 năm truyền thống Công an nhân dân Việt Nam, 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh 2/9.

Ngày hội vì Thủ đô bình yên

■ MINH ĐẠI

Hành trình 80 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, lực lượng CATP Hà Nội đã lập nhiều chiến công.

Khối nữ CSGT Thủ đô.

Sáng qua (10/8), không gian hồ Gươm rực rỡ cờ hoa trong “Ngày hội vì Thủ đô bình yên” do Công an TP Hà Nội tổ chức. Đông đảo người dân đã hòa mình trong hoạt động chào mừng 80 năm truyền thống Công an nhân dân Việt Nam, 20 năm ngày hội Toàn dân Bảo vệ An ninh Tổ quốc và hướng tới Kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh nước CHXHCN Việt Nam. Ngày hội quy tụ 245 xe chuyên dụng, gần 3.000 cán bộ, chiến sĩ Công an Hà Nội cùng quần chúng nhân dân tham gia diễu hành.

80 năm trước, lực lượng Công an Hà Nội ra đời, vinh dự bảo vệ Chủ tịch Hồ Chí Minh, chính quyền cách mạng và nhân dân Thủ đô. Trải qua gian khổ, hy sinh, lực lượng luôn là nòng cốt bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội. Hình ảnh người chiến sĩ công an Thủ đô bản lĩnh, nhân văn đang ngày đêm giữ bình yên cho Thủ đô thể hiện tinh thần tận tụy vì nhân dân phục vụ.

Với những chiến công xuất sắc, Công an Hà Nội được 3 lần phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân, đón nhận Huân chương Sao Vàng, Huân chương Hồ Chí Minh cùng nhiều phần thưởng cao quý khác.

Đàn xe đặc chủng tham gia diễu hành.

Gần 3.000 chiến sĩ công an Thủ đô tham gia diễu hành.

Đông đảo người dân hòa vui không khí ngày hội.

Gần gũi với nhân dân.

Hình ảnh người chiến sĩ công an Thủ đô bản lĩnh, nhân văn thể hiện tinh thần tận tụy vì nhân dân phục vụ.

Nữ chiến sĩ CAGT thể hiện bản lĩnh trấn áp tội phạm.

Tiếng khèn gọi bạn trên đỉnh Mù Là

■ TUẤN SƠN, TÙNG VÂN

(Tiếp theo trang 1)

Thầy Lý Hồng Quân và trò Dương Văn Minh biểu diễn múa khèn tại hội xuân.

Ảnh: TÙNG VÂN

Già Hoàng Minh Tân (ngồi giữa) dạy thanh niên trẻ làm khèn.

Ảnh: TÙNG VÂN

Trầm bổng khèn H'Mông

Ở bản Nghè, xã Cao Minh (Thái Nguyên), già Hoàng Minh Tân nổi danh mê khèn, giỏi khèn. Bên bậu cửa đã mòn vết vết thời gian, già năm nay đã 84 tuổi vẫn say sưa nói về khèn. Già kể, từ hồi còn nhỏ, nhìn những bậc cha, ông thổi khèn ở các lễ hội làng, hoặc những buổi chợ phiên, hay cả những việc lễ, hội... là ông say mê. Thấy nhóm tụ tập đông vui chơi khèn là lão rúc bằng được cái thân hình gầy gò chui vào xem, học lóm. Và cứ thế, niềm đam mê ấy lớn dần theo năm tháng rồi tiếng khèn trở thành một phần không thể thiếu trong cuộc đời...

Ngày ngày, những buổi chiều tà phảng phất sương giăng, người dân bản Nghè lại thấy vang lên âm thanh trầm bổng cất lên, và người ta biết đó là tiếng khèn của già Tân. Già bảo, khèn không chỉ là một nhạc cụ để giải trí, nó là người bạn tri kỷ, tâm giao, gửi gắm bao tâm sự của cuộc sống; là tiếng nói của cộng đồng, sợi dây kết nối con người với trời đất, tổ tiên.

Già Tân bắt đầu bập bẹ biết thổi và múa khèn từ khoảng năm 1970 và ba năm sau thì lần mò học chế tác khèn. Ngoài việc thỉnh thoảng ôm đồ nghề đi vài ngày đến tận nhà người ta để học, đôi khi già còn phải hy sinh chiếc khèn để tháo ra rồi lắp vào từng nốt nhạc cụ. Chế tác thành cái khèn đã khó, để tiếng khèn ngân lên đúng giai điệu, tiết tấu hay càng khó, lúc như tiếng gió ngàn xa xăm, lúc lại như lời tự tình thủ thi với đất trời.

Mỗi dịp xuân về, địa phương tổ chức lễ hội trên đỉnh Mù Là, già Tân lại được mời tham gia múa khèn. Tiếng khèn của già có nhiều điệu thổi khác nhau, vui, buồn, câu mùa, câu tài, gọi bạn... Bởi thế, khi không có lễ hội, già lại vác khèn đi khắp các bản làng giao lưu. Tiếng khèn của già hòa cùng mây ngàn, gió núi, nhiều đôi trai gái H'Mông để ý từ đó mà nên duyên. Già khoe: "Minh khèn hay nên lấy được vợ đẹp". Cuộc sống bận rộn với nương rẫy, nhưng già bảo không thể bỏ được cái khèn. Mỗi khi xuân về hoặc có hội vui, xuống chợ, khi đã chén choáng hơi men, già lại tìm đến cái khèn.

Theo già Tân, các động tác uyển chuyển trong vũ điệu khèn được ví như quá trình đấu tranh sinh tồn của một dân tộc cư trú trên đỉnh núi cao, nơi quanh năm mây vờn, gió lạnh. Múa khèn là những động tác diễn tả quá trình gieo hạt, chia bắp, đánh đuổi thú rừng, vũ điệu khèn còn thể hiện quá trình phát sinh tình yêu của những chàng trai, cô gái. Vũ điệu nhảy trong tiếng khèn nhìn tưởng dễ, nhưng để thực hiện một cách thuần thực, đòi hỏi phải có sự phối hợp nhuần nhuyễn giữa đôi tay, đôi chân, miệng, hơi và có khi là toàn bộ cơ thể. Đôi tay giữ cho khèn đúng tư thế, đôi chân phải vận động nhịp nhàng, uyển chuyển, vừa thổi khèn, vừa nhào lộn giữa nền đất, tiếng khèn vẫn phải ngân lên đúng giai điệu, tiết tấu. Vì thế, bên cạnh sự thuần thực, khéo léo cần phải có một sức khỏe dẻo dai và lòng kiên nhẫn, đam mê.

Ở Cao Minh, say khèn không kém già Tân còn có già Lý Văn Vừ ở bản Lũng Nghè. Già Vừ kém may mắn từ nhỏ. Sáu tuổi, một căn bệnh quái ác đã cướp đi đôi mắt của già. Già bảo, đau lắm, buồn lắm, nhưng phải sống và vươn lên. Bóng tối không thể cướp đi ánh sáng của niềm tin và nhất là niềm say mê với khèn của già Vừ. Năm 18 tuổi, già được những lớp người đi trước truyền dạy thổi khèn và chế tác khèn. Nhờ kiên trì học hỏi, những chiếc khèn, tiếng thổi khèn dù chỉ từ việc tập trung lắng nghe âm thanh bằng trí tưởng tượng, nhưng già tiếp thu rất nhanh và trở thành một tài năng điêu luyện về khèn và chế tác.

Và rồi, giữa điệp trùng rừng núi, những nếp nhà ẩn mình trong sương sớm, mỗi nốt khèn vang lên, người ta như thấy được hình ảnh của những vật và mưu sinh, những giọt mồ hôi, nhưng cũng ẩn chứa niềm đam mê khèn của già Vừ. Những buồn vui như được đưa vào từng nốt nhạc, lúc réo rắt, lúc mơ màng... Già bảo, 26 tuổi tôi vẫn chưa lấy được vợ. Trong bản thì trai, gái đến 15, 16 tuổi bố mẹ đã dựng vợ gả chồng, điều này khiến già tự ti. Tuy nhiên, chính tiếng khèn réo rắt, mê đắm của già Tân đã thay đổi tất cả. Tiếng khèn của già Vừ hay đến mức trong một lần sang Bảo Lâm (Cao Bằng) giao lưu thổi khèn, già đã làm xao xuyến trái tim một người con gái xinh đẹp. Tiếng khèn réo rắt kết thành duyên vợ chồng cho già Vừ và cô gái ấy.

Tiếng khèn "không tuổi" truyền đời

Chị Đặng Huyền Dương Uyên, một du khách đến từ Hà Nội đang tỏ thêm chút son môi để check-in với chiếc khèn được trang trí tại một quán trung bày các vật dụng, quần áo đồng bào các dân tộc vùng cao tại xã Cao Minh. Chị chia sẻ, nhiều lần lên Hà Giang (cũ) du lịch cũng đã thấy và được nghe tiếng khèn của đồng bào nhưng chưa có dịp check-in làm kỷ niệm. Tôi không biết nghe, nhưng tiếng khèn của đồng bào H'Mông rất dễ cuốn vào lòng người. Những người như chị Uyên đang dần giúp khèn H'Mông ở vùng cao không bị "đứt tiếng" giữa những xô bồ của cuộc sống hiện đại.

Giữa không gian yên bình của những bản làng đồng bào H'Mông,

Khiếm thị nhưng đôi tay già Vừ điêu luyện. Mỗi tháng, già vẫn miệt mài làm từ 4-5 chiếc khèn để bán. Những buổi chợ phiên, già chống gậy, quờ quạng xuống chợ mang theo chiếc khèn. Khèn không phải ai cũng có thể biết thổi, biết múa, vậy nên cũng có phiên không bán được, già lại lúi thủi mang khèn về, vừa đi vừa cất lên tiếng khèn ngân vang, len lỏi vào từng ngõ ngách của bản làng quen thuộc.

Có những tâm hồn giữ lửa cho văn hóa truyền thống bằng cả cuộc đời mình. Già Tân, già Vừ không chỉ ở địa phương mà còn được tham dự nhiều cuộc giao lưu biểu diễn ở các nơi khác trong, ngoài tỉnh. Lễ hội Mù Là hàng năm đều không thể vắng tiếng khèn của các ông.

Giờ đây, các già mắt đã kém, lưng đã còng nhưng những đôi tay chai sần vẫn miệt mài tỉ mỉ gọt gọt, giũa giũa chế tác ra những cây khèn; vẫn ngày ngày thổi lên những thanh âm trầm bổng để mong cuốn hút thêm thế hệ trẻ tìm đến các cụ để học, để giữ gìn, bảo tồn giai điệu khèn truyền thống của đồng bào dân tộc H'Mông mãi ngân vang trong lòng cộng đồng. Già Tân mong muốn mình còn khỏe ngày nào thì cố gắng chỉ dạy cho lớp trẻ kế cận lưu giữ để tiếng khèn truyền thống sẽ không bao giờ tắt đi trên những bản làng đồng bào dân tộc H'Mông. Già bảo: "Tiếng khèn điệu kỳ lắm, như nói được tiếng lòng của người con trai. Qua tiếng khèn, điệu múa khèn, cô gái có thể biết được chàng trai đó có mạnh mẽ hay không, có phải người đàn ông chăm chỉ, tốt bụng để chăm lo, bảo vệ cho mình cả đời".

Năm 2014, già Tân vận động cùng một số người yêu tiếng khèn thành lập câu lạc bộ khôi phục lại tiếng khèn truyền thống của dân tộc H'Mông và kết nạp được 28 người do già Tân làm chủ nhiệm. Cậu bé Dương Văn Minh, năm nay mới học lớp 9, nhưng đã có thâm niên học khèn từ khi mới 8 tuổi. Nhà tận Nghiên Loan, cách nhà già Tân hàng chục cây số, nhưng Minh vẫn vượt núi đến học. Minh còn được một tay khèn có tiếng ở xã là thầy Lý Hồng Quân kèm cặp, truyền dạy.

Minh bên lén chia sẻ: "Tranh thủ những ngày nghỉ hè sang ông Tân truyền dạy thêm. Năm nay lên lớp 9, vào lớp 10 sẽ thi vào trường văn hóa nghệ thuật, ước mơ của em là sau này về địa phương kế tục, phát huy tiếng khèn, chế tác khèn để bảo tồn mà các bậc cha ông luôn mong muốn lớp kế cận gìn giữ tiếng khèn H'Mông truyền thống của dân tộc H'Mông". Cùng với thầy Quân, Minh đã đi biểu diễn khèn ở nhiều nơi, nhiều tỉnh. Cả hai có thể thực hiện động tác rất khó là Minh đứng trên vai thầy Quân rồi hai thầy trò cùng thổi khèn vang vọng.

Mặt trời khuất dần sau dãy núi, rồi đỉnh Mù Là, âm thanh tiếng khèn vương vấn, vọng mãi trên những triền đồi. Tiếng khèn là lời gọi bạn thiết tha, là sợi dây vô hình kết nối những con người xích lại gần nhau hơn. Trên đỉnh núi mờ sương, các nghệ nhân lão làng với đôi tay chai sạn, không chỉ thổi khèn điêu luyện, múa khèn uyển chuyển mà còn khéo léo phi thường chế tác nên những cây khèn điệu kỳ. Cần lắm những niềm đam mê và nhiệt huyết để ngọn lửa giữ cho tiếng khèn H'Mông gọi bạn mãi được cất lên trên đỉnh núi Mù Là, vang mãi, vang xa.

Sau bốn năm, những cánh rừng đại ngàn Trường Sơn lại lấm tấm màu vàng của trái ươi. Mùa ươi đến mang theo niềm vui cho bao người sống dựa vào lộc rừng, nhưng cũng gieo vào lòng người yêu rừng, giữ rừng những nhát dao, tiếng cưa... tận diệt đầy trần trở.

Khúc bi ca của rừng

Từng có một tuổi thơ lượm ươi kiếm tiền mua sách vở, quần áo, cô Hồ Thị Luyến, giáo viên tiểu học xã Trà Leng (Đà Nẵng), cho hay: “Khi trái ươi chín, vỏ sẽ tách làm đôi, xoè rộng, màu vàng như vỏ bắp ngô. Hạt ươi bám chặt vào vỏ, có gió mạnh, ươi sẽ rụng khỏi cành và bay theo chiều gió nên người lượm ươi gọi nó là ươi bay”.

Ba hoặc bốn năm, ươi mới ra quả một lần. Giá ươi hiện vào khoảng trên 400 nghìn đồng/kg hạt. “Giá cả thị trường cao cùng những đặc thù khiến việc giữ rừng mùa ươi từ dọc dãy Trường Sơn đến những khu bảo tồn thiên nhiên Đông Nam Bộ rất cam go”, anh Lê Văn Lượng (Hạt kiểm lâm Kon Plông, Quảng Ngãi), cho biết.

Rừng không phải là khu vườn nhỏ để rào lại. Lực lượng kiểm lâm cũng không đủ đông để đứng chặn mọi cung đường. Khi lực lượng tăng cường vào buổi sáng sớm để kiểm soát thì người dân lại mang dao, cưa đi sớm hơn. Họ có thể ở lại trong rừng một vài ngày hoặc ra khỏi rừng trong đêm khuya nhằm tránh những lực lượng quản lý.

Nhớ lại, tháng 6/2013, chúng tôi có hành trình theo đoàn các nhà khoa học nông nghiệp lên đỉnh Ngọc Linh. Con đường ấy, nhỏ thôi, bám theo dòng sông Tranh (Đà Nẵng). Càng đi sâu, càng nhìn xa vào rừng, thỉnh

Để mùa ươi còn trở lại

■ DUYÊN DUYỀN

Dưới tán rừng Trường Sơn có nhiều thảo dược quý, trong đó có hạt ươi.

“**Từ Pháp, TS sinh học Vũ Thị Đào khuyến cáo: “Ngoài hệ thống luật pháp, nguyên tắc quan trọng là không bao giờ thu hoạch toàn bộ, mà phải để lại trên cây hoặc dưới đất để bảo đảm nguồn giống cho mùa vụ tiếp theo và cung cấp thức ăn cho động vật hoang dã.”**

thoảng chúng tôi lại bắt gặp những thân cây thật dài đổ rạp đè lên những cành lá xanh non khác. Anh lái xe, giọng bình thản của người đã quen, giải thích: “Đó là cây ươi bị người ta

cưa hạ để lấy hạt”. Câu nói ấy, cứa lòng. Thương cho cây, thương phận người càng tìm kiếm, càng đi vào ngõ cụt. Vì lẽ, mỗi mùa quả ươi chỉ cách nhau ba hoặc bốn năm, nếu cây ươi bị cưa cụt thì 40 năm sau may ra mới có.

Giữ lại cho mùa sau

Cây ươi là loài thân gỗ cao, giữa núi rừng. Bốn năm trời, ươi chắt chiu nhựa sống, hấp thụ tinh hoa đất trời để rồi bung nở, kết trái. Hạt ươi, thứ lâm sản quý giá, không chỉ là nguồn thu nhập đáng kể cho bà con đồng bào, người dân sống dọc dãy Trường Sơn, mà còn là một phần của hệ sinh thái rừng già. “Mùa ươi chín,

với giá vài trăm nghìn một kg hạt khô, thật sự là mùa “lộc rừng” đáng giá, giúp bao gia đình cải thiện cuộc sống”, cô giáo Luyến tâm sự. “Nhưng cũng chính cái “lộc rừng” ấy cùng với cách nghĩ “gặp là cưa, là chặt, lấy một lần cho xong, đã đẩy cây ươi vào vòng xoáy nguy hiểm”, anh Lượng cho hay.

“Những năm trước, mỗi khi đến mùa quả chín rụng, không ít cây ươi đã bị đốn hạ không thương tiếc. Thậm chí, có những trường hợp, hạt ươi còn xanh, nhưng khi người dân đi rừng mà bắt gặp, họ cũng sẵn sàng cưa đổ cả cây để thu hái”, anh Lượng kể lại.

Những năm gần đây, các đơn vị chức năng quản lý bảo vệ rừng cùng với chính quyền các thôn, xã dọc dãy Trường Sơn đã không ngừng triển khai các chiến dịch tuyên truyền sâu rộng đến tận từng người dân, từng hộ gia đình. Nhân mạnh tâm quan trọng của việc khai thác ươi bền vững, thông điệp cốt lõi được gửi đi là “hãy nhặt quả chín rụng và để thân cành xanh tốt cho mùa năm sau”.

Ngành kiểm lâm đã đưa ra những quy định nghiêm cấm rõ ràng về việc tuyệt đối không được đốn hạ cây, chặt cành. Các buổi gặp gỡ, trao đổi, lồng ghép vào các cuộc họp thôn, xóm được đẩy mạnh. Kiểm lâm, cán bộ xã luôn kiên trì giải thích cho người dân về giá trị lâu dài của rừng, về hậu quả của việc khai thác tận diệt. Họ chỉ cho bà con thấy rằng, rừng không chỉ cho hạt ươi, cho dâu da, cho ong, cho lan, mà rừng còn giữ đất, giữ nước, điều hòa khí hậu, là mái nhà chung cho muôn loài, và quan trọng hơn, là nguồn sống bền vững cho các thế hệ mai sau. “Những nỗ lực này đã bắt đầu mang lại những tín hiệu tích cực. Ý thức của một bộ phận người dân đã có sự chuyển biến. Họ dần hiểu ra rằng, giữ lại cho mùa sau không chỉ là giữ cho cây, cho rừng, mà còn là giữ cho chính họ, cho con cháu họ có một tương lai no ấm hơn nếu được khai thác một cách có trách nhiệm”, anh Lê Văn Lượng cho biết thêm.

Chuyện

THƯỜNG NGÀY

Giữ Hà Nội đẹp hơn trong dịp trọng đại

■ THANH XUÂN

Những ngày này, Hà Nội đang tất bật chuẩn bị kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9 với nhiều hoạt động phong phú, trong đó có lễ diễu binh diễu hành hoành tráng. Để sự kiện này diễn ra thành công, thành phố cần đặc biệt chú trọng đến một số vấn đề cơ bản, trong đó có việc nâng cao chất lượng dịch vụ công cộng.

Một trong những vấn đề được nhiều du khách phàn nàn là Hà Nội vẫn còn ít công trình vệ sinh công cộng. Việc thiếu nhà vệ sinh công cộng không chỉ ảnh hưởng đến sự thoải mái của du khách mà còn tạo ra ấn tượng xấu về sự thiếu chuyên nghiệp trong quản lý đô thị. Chuẩn bị cho sự kiện “A80”, song song với việc vận động các cơ quan, doanh nghiệp, khách sạn, nhà hàng, trường học, hộ dân mở cửa nhà vệ sinh miễn phí cho du khách, Hà Nội cần huy động các nguồn lực từ cộng đồng, doanh nghiệp để lắp đặt và duy trì các công trình vệ sinh tại các điểm công cộng như công viên, vườn hoa, đặc biệt, gần các điểm tham quan đều cần có thêm các nhà vệ sinh di động.

Một trong những yếu tố quan trọng không kém là thái độ của người dân Hà Nội đối với du khách. Thành phố này được biết đến với văn hóa lịch sự, lịch thiệp, nhưng đôi khi, trong những tình huống cụ thể, sự thân thiện chưa được thể hiện một cách đầy đủ. Để tạo dựng hình ảnh Thủ

đô như một điểm đến lý tưởng, mỗi người dân cần phải thể hiện sự niềm nở, cởi mở và sẵn sàng hỗ trợ du khách.

Điều này không chỉ đơn giản là một lời chào, một nụ cười, mà còn là sự chủ động giúp đỡ, giải đáp thắc mắc khi du khách gặp khó khăn. Những hành động nhỏ này sẽ tạo nên sự khác biệt lớn, góp phần làm tăng sự hài lòng của khách tham quan, đồng thời nâng cao hình ảnh Thủ đô trong mắt bạn bè quốc tế.

Bên cạnh việc chuẩn bị các cơ sở vật chất và dịch vụ, bản thân mỗi người dân cũng cần chú ý đến việc giữ gìn cảnh quan môi trường, làm sao để thành phố luôn sạch đẹp, tươi mới, sẵn sàng đón tiếp du khách. Các khu vực quanh hồ Hoàn Kiếm, phố cổ, các công viên, vườn hoa phải luôn được giữ gìn sạch sẽ, ngăn chặn những hành vi chặt chém du khách. Đặc biệt, những hoạt động tuyên truyền nâng cao ý thức cộng đồng về bảo vệ môi trường, vứt rác đúng nơi quy định cần được đẩy mạnh hơn nữa.

Sự kiện kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9 sẽ là dịp để Hà Nội khẳng định vị thế của mình. Với sự chuẩn bị chu đáo và tâm huyết, chắc chắn Thủ đô sẽ để lại những ấn tượng tốt đẹp trong lòng du khách. Từ đó thúc đẩy sự phát triển mạnh mẽ hơn nữa của ngành du lịch trong tương lai.

Chung bước vì nạn nhân chất độc da cam

Ngày 10/8, tại Công viên văn hóa Đầm Sen (TP Hồ Chí Minh), hàng nghìn người dân đã chung bước trong chương trình đi bộ “Vì nạn nhân chất độc da cam/dioxin”, nhân kỷ niệm 64 năm Ngày thảm họa da cam ở Việt Nam.

Chiến tranh đã lùi xa, nhưng hậu quả chất độc da cam vẫn để lại những vết thương chưa lành. Hàng triệu người mang di chứng với nỗi đau về thể xác, tinh thần kéo dài qua nhiều thế hệ. Riêng tại TP Hồ Chí Minh hiện có hơn 30 nghìn nạn nhân chất độc da cam. Họ không chỉ cần sự hỗ trợ về vật chất mà còn cần sự đồng cảm, sẻ chia từ cộng đồng.

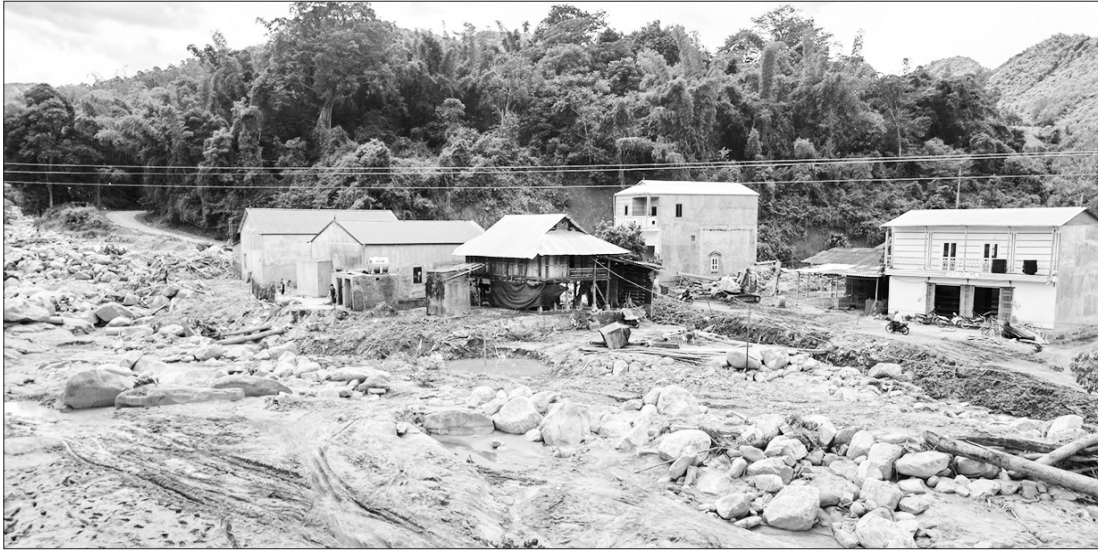
Tại chương trình đi bộ, Ban tổ chức đã trao tặng 40 sổ tiết kiệm cho những gia đình có nạn nhân nhiễm chất độc da cam khó khăn, cùng nhiều xe lăn và phần quà. Hoạt động nhân văn, ý nghĩa này gửi gắm thông điệp: Nỗi đau chất độc da cam không của riêng ai, và sẽ không ai bị bỏ lại phía sau.

Ngóng những tấm lòng sau mưa lũ

■ QUỐC TUẤN

Cuối tháng 7, đầu tháng 8, hoàn lưu bão số 3 kết hợp dải hội tụ nhiệt đới và lũ từ thượng nguồn sông Mã đã gây mưa lớn kéo dài, khiến nhiều xã, bản ở Sơn La oằn mình chống chọi. Mưa lũ tàn phá nặng nề, đẩy hàng nghìn hộ dân rơi vào cảnh mất mát, chông chênh khó khăn.

Nhiều tuyến đường tỉnh, đường xã ở Sơn La đã bị mưa lũ phá hỏng hoàn toàn.

Thiệt hại nặng nề

Chỉ trong chưa đầy hai tuần, Sơn La đã phải gánh chịu hai đợt mưa lũ, ngập lụt, sạt lở đất trên diện rộng tại nhiều xã Chiềng Sơ, Mường Lầm, Huổi Một, Sông Mã, Bó Sinh, Sốp Cộp, Mường Lạn, Mai Sơn... Thống kê sơ bộ cho thấy, mưa lũ đã làm 6 người thiệt mạng. Về nhà ở, có 1.183 ngôi nhà bị thiệt hại, trong đó 42 ngôi nhà bị cuốn trôi hoặc sập đổ hoàn toàn, 137 hộ gia đình phải di dời khẩn cấp, 772 nhà bị ngập úng, nhiều nhà ở hư hỏng nặng. Các khu dân cư ven sông Mã chịu ảnh hưởng nghiêm trọng, nhiều bản bị cô lập nhiều ngày liền, như 12 bản thuộc các xã Mường Lầm và Bó Sinh.

Mưa lũ cũng làm hạ tầng giao thông ở Sơn La bị tàn phá nặng nề. Nhiều tuyến quốc lộ, đường tỉnh, đường liên xã, liên bản đều xuất hiện hàng nghìn điểm sạt lở, sa bồi; 13 cầu treo và cầu cống bị cuốn trôi hoặc hư hỏng; nhiều tuyến đường bị ách tắc kéo dài. Hệ thống thủy lợi bị hư hại 50 công trình, ảnh hưởng cấp nước tưới cho hơn 150 ha đất sản xuất. Hệ thống điện và thông tin liên lạc cũng chịu tổn thất lớn với 39 trạm biến áp mất điện, hàng nghìn khách hàng bị gián đoạn cung cấp điện; hàng chục trạm phát sóng của các nhà mạng bị tê liệt với nhiều tuyến cáp quang bị đứt.

Nông nghiệp cũng chịu nhiều ảnh hưởng bởi mưa lũ. Hơn 246 ha lúa, 172 ha cây hoa màu bị vùi lấp, ngập úng; hàng trăm gia súc, hàng nghìn gia cầm bị cuốn trôi; diện tích nuôi thủy sản bị thiệt hại gần 13 ha. Nhiều chợ, trường học, trạm y tế bị hư hỏng, đặc biệt khu vực chợ tại xã Sông Mã thiệt hại nặng. Ước tổng giá trị thiệt hại do hai đợt mưa lũ lên tới gần 690 tỷ đồng, riêng đợt mưa lũ ngày 1/8 gây thiệt hại khoảng 365 tỷ đồng.

Khó khăn chông chênh

Trước tình hình mưa lũ phức tạp, Chủ tịch UBND tỉnh Sơn La đã ra Quyết định công bố tình huống khẩn cấp về thiên tai để ứng phó mưa lớn, lũ quét, sạt lở, sụt lún đất trong tháng 7 và đầu tháng 8/2025 trên địa bàn các xã Bó Sinh, Chiềng Sơ, Huổi Một, Mường Lầm, Nậm Lầu, Nậm Ty, Sông Mã, Mường Lạn, Chiềng Khoang, Chiềng Khương, Sốp Cộp, Tân Yên và Mai Sơn.

Ngay khi mưa lũ xảy ra, tỉnh Sơn La huy động tối đa lực lượng và phương tiện để ứng cứu. Hơn 900 cán bộ, chiến sĩ quân đội, 2.000 lượt cán bộ, chiến sĩ công an, hàng

trăm dân quân tự vệ cùng nhân dân các xã đã khẩn trương tham gia tìm kiếm cứu nạn, sơ tán người dân đến nơi an toàn, dựng nhà bạt, cung cấp nhu yếu phẩm, khôi phục giao thông tạm thời. Bộ Tư lệnh Quân khu 2 đã điều trực thăng cứu hộ những người dân bị cô lập ở vùng ngập sâu.

Tuy nhiên, sau mưa lũ, khó khăn vẫn chông chênh tại các xã, bản của Sơn La. Một số bản vẫn bị chia cắt, người dân thiếu thốn lương thực, nước sạch; nhiều hộ chưa thể trở về nhà vì khu vực ở có nguy cơ sạt lở cao nếu tiếp tục mưa. Trong khi đó, nguồn vốn để khắc phục hạ tầng, hỗ trợ tái định cư và khôi phục sản xuất ở Sơn La còn rất hạn hẹp. Nhiều công trình giao thông, thủy lợi, điện, viễn thông bị hư hỏng nặng cần nguồn kinh phí lớn để sửa chữa, ngân sách địa phương chưa thể bảo đảm.

Đồng chí Nguyễn Đình Việt, Chủ tịch UBND tỉnh Sơn La cho biết: Địa phương đã giao Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh phát đi Lời kêu gọi ủng hộ, cứu trợ đồng bào vùng lũ. Phát huy truyền thống "lá lành đùm lá rách", tinh thần "tương thân, tương ái" cao đẹp của dân tộc, MTTQ tỉnh kêu gọi các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân và các nhà hảo tâm trong, ngoài tỉnh bằng tấm lòng nhân ái hãy cùng chung tay chia sẻ, giúp đỡ cả về tinh thần và vật chất, góp phần khắc phục hậu quả thiên tai, nhanh chóng khôi phục sản xuất và ổn định đời sống nhân dân.

Đồng chí Vi Đức Thọ, Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Sơn La khẳng định: Chúng tôi cam kết tiếp nhận, phân bổ và sử dụng nguồn lực ủng hộ kịp thời, công khai, minh bạch, đúng mục đích, đúng đối tượng. Thông tin kết quả sẽ được công bố rộng rãi trên Cổng thông tin điện tử và các phương tiện truyền thông. Trong thời điểm này, mỗi sự đóng góp dù nhỏ bé cũng đều là động lực tiếp thêm sức mạnh để người dân vùng thiên tai ở các xã, bản của Sơn La sớm vượt qua giai đoạn khó khăn. Hàng nghìn người dân đang cần một mái nhà, một bữa cơm no, một con đường thông suốt để sớm trở lại cuộc sống bình thường.

Thời gian tiếp nhận ủng hộ kéo dài đến hết ngày 26/10/2025. Ngoài hình thức chuyển khoản tới tài khoản của Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh Sơn La, các tổ chức, cá nhân có thể trực tiếp gửi tiền mặt, nhu yếu phẩm về trụ sở Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh ở số 20 đường Hoàng Quốc Việt, phường Chiềng Cơi.

NHÌN THẲNG, NÓI THẬT

Tìm giải pháp thay vì chỉ "đẹp và cấm"

BẠN ĐỌC VIẾT:

Phạm Ngọc Dương

(Phường Cửa Nam, thành phố Hà Nội)

Qua các phương tiện thông tin đại chúng, gần đây, tôi được biết Hà Nội đang đặt mục tiêu "xóa sổ" hoàn toàn chợ tạm, chợ cóc sau những nỗ lực quản lý bất thành suốt nhiều năm qua. Quả thật, sự tồn tại của hình thức buôn bán, kinh doanh này là một nguyên nhân không nhỏ dẫn đến tình trạng lộn xộn, ách tắc giao thông, mất vệ sinh môi trường, nguy cơ thiếu an toàn thực phẩm...

Tuy nhiên, các nhà hoạch định chính sách cần hiểu rằng, tiểu thương ở các khu chợ tạm, chợ cóc phần lớn là dân lao động nghèo. Do đó nếu thuê sạp trong chợ dân sinh tập trung thì phần lợi nhuận thu về sẽ không đủ mưu sinh hằng ngày. Chưa kể việc đăng ký thuê còn rườm rà, phức tạp, thiếu linh hoạt đối với người buôn bán nhỏ lẻ. Ngoài ra, có một thực trạng là không ít khu chợ mới được đặt tại địa điểm chưa hợp lý, xa khu dân cư, thiếu đầu tư cải tạo... khiến người mua e dè, ngại lui tới. Trong khi đó, một số địa phương mới chỉ chú trọng việc "xóa sổ" chợ tạm, chợ cóc chứ chưa đưa ra giải pháp thay thế, tạo sinh kế khác cho bà con tiểu thương.

Tôi từng có cơ hội đi tới một số quốc gia phát triển trong khu vực châu Á như Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản và thấy rằng hình thức buôn bán nhỏ lẻ vẫn được duy trì tại đây. Việc này vừa tạo sinh kế cho tiểu thương, đồng thời cũng phục vụ tốt nhu cầu mua hàng nhanh chóng của người dân. Điểm khác biệt và cũng là yếu tố then chốt để các khu chợ này vận hành hiệu quả là sự quy hoạch bài bản đi kèm hàng loạt yêu cầu cao về vệ sinh môi trường, an toàn thực phẩm, an ninh trật tự. Chính vì vậy, không ít khu chợ truyền thống không những đảm nhận tốt việc phục vụ người dân địa phương, mà còn trở thành điểm đến ưa chuộng cho khách du lịch.

HÃY GỬI CHO CHÚNG TÔI Ý KIẾN CỦA BẠN THEO ĐỊA CHỈ: BAN BIÊN TẬP BÁO THỜI NAY - MỤC NHÌN THẲNG - NÓI THẬT - SỐ 71, HÀNG TRỐNG, HOÀN KIẾM, HÀ NỘI. ĐIỆN THOẠI: 024.39381384, EMAIL: diendan.thoinay@gmail.com

Tiếp diễn nhà "siêu mỏng" trên đường Nguyễn Tuân

Từ tháng 4/2025, báo *Thời Nay* đã phản ánh về tình trạng xuất hiện một vài ngôi nhà "siêu mỏng, siêu méo" khi bắt đầu mở rộng đường Nguyễn Tuân (Thanh Xuân, Hà Nội), qua bài viết "Quyết liệt hơn với nhà "siêu mỏng". Đến nay, khi quá trình mở rộng đường Nguyễn Tuân sắp hoàn thành, nhiều ngôi nhà "siêu mỏng" vẫn ngang nhiên tồn tại, thậm chí tiếp tục mọc thêm.

Ngày 13/1/2025, UBND quận Thanh Xuân có Văn bản số 92/UBND-QLĐT về việc quản lý xử lý các trường hợp nhà, đất không đủ điều kiện về mặt bằng ("siêu mỏng, siêu méo") khi thực hiện dự án mở đường theo quy hoạch trên địa bàn quận. Theo đó, tại đường Nguyễn Tuân, UBND phường Thanh Xuân Trung (nay là phường Thanh Xuân) sẽ là đơn vị phải chủ động rà soát, kiểm tra xử lý thửa đất không đủ điều kiện mặt bằng xây dựng sau giải phóng mặt bằng (GPMB) cũng như quản lý chặt chẽ, không để các chủ sử dụng đất tự ý xây dựng công trình "siêu mỏng, siêu méo". Đồng thời liên hệ với Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng quận (tên gọi trước ngày 1/7) và các đơn vị có liên quan khác kiến quyết đề bỏ toàn bộ công trình, bộ phận công trình, vật kiến trúc trên nền đất không đủ điều kiện mặt bằng xây dựng. Cùng với đó là hướng dẫn người dân hợp thửa nếu đủ điều kiện, lập danh sách báo cáo UBND quận Thanh Xuân (tên gọi trước 1/7) thu hồi diện tích còn lại sau GPMB không đủ điều kiện tồn tại.

Rà soát sơ bộ hồi tháng 4/2025, ông Bùi Đức Hùng, Phó Giám đốc Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng quận Thanh Xuân cho biết, có 5-7 ngôi nhà có diện tích sau GPMB không đủ điều kiện tồn tại theo quy định. Trong đó, nổi bật nhất là các nhà số 122, 124, 126 Nguyễn Tuân. Ghi nhận lúc 9 giờ sáng 10/8, bên cạnh 3 ngôi nhà trên, có khoảng 5 công nhân đang xây dựng thêm 2 nhà "siêu mỏng" nữa. Những ngôi nhà này chỉ có diện tích chùng 6-8m², cao 2 tầng, lợp mái tôn.

Đề xuất về ngưỡng chịu thuế hộ kinh doanh

■ THU HUYỀN

(Tiếp theo trang 1)

Ngưỡng 400 - 500 triệu đồng/năm, tương đương 1 triệu đồng/ngày sẽ phù hợp với thực tiễn và giúp giảm áp lực hành chính và chi phí tuân thủ cho hàng triệu hộ cá thể. Trong bối cảnh Bộ Tài chính đang lấy ý kiến sửa đổi mức giảm trừ gia cảnh đối với thuế TNCN, dự kiến trình vào tháng 10 tới, việc điều chỉnh tương ứng ngưỡng miễn thuế cho hộ kinh doanh cũng thích hợp.

Đồng quan điểm, luật sư Trần Xoa, Giám đốc Công ty Luật Minh Đăng Quang cho rằng, có sự bất hợp lý rõ rệt giữa chính sách thuế hiện hành đối với cá nhân và hộ kinh doanh. Hiện, mức giảm trừ gia cảnh dành cho người nộp thuế TNCN là 11 triệu đồng/tháng, tương đương 132 triệu đồng/năm. Cộng với mức giảm trừ cho một người phụ thuộc (4,4 triệu đồng/tháng), tổng giảm trừ có thể lên tới khoảng 260 triệu đồng/năm. Trong khi đó, hộ kinh doanh có doanh thu 200 triệu đồng/năm chưa trừ bất kỳ chi phí nào đã phải chịu thuế, điều này theo ông là "bất hợp lý rõ ràng".

Ông Xoa cũng viện dẫn chính sách đang được Bộ Tài chính lấy ý kiến sửa đổi, trong đó đề xuất tăng mức giảm trừ gia cảnh từ 11 triệu đồng/tháng lên 13,3 triệu hoặc 15,5 triệu đồng/tháng; mức giảm trừ cho người phụ thuộc cũng sẽ tăng từ 4,4 triệu lên 5,3 triệu hoặc 6,2 triệu đồng/tháng.

"Nếu áp dụng phương án cao nhất, người nộp thuế có thể được giảm trừ tới 21,7 triệu đồng/tháng, tương đương 260,4 triệu đồng/năm", luật sư Xoa phân tích. Sẽ xảy ra trường hợp mức thu nhập thực tế của cá nhân còn cao hơn nhiều hộ kinh doanh mà vẫn chưa phải chịu thuế.

Tương tự, luật sư Nguyễn Đức Nghĩa, Phó Giám đốc Trung tâm Hỗ trợ Doanh nghiệp nhỏ và vừa thuộc Hội Doanh nghiệp TP Hồ Chí Minh (HUBA) cũng cho rằng, cần thiết phải điều chỉnh tăng ngưỡng doanh thu đối với cá nhân và hộ kinh doanh khi thực hiện nghĩa vụ thuế cũng như khi

Ngưỡng chịu thuế đang được nhiều hộ kinh doanh nhỏ quan tâm.

Ảnh: NGUYỆT ANH

Dự thảo Luật Quản lý thuế sửa đổi đề xuất chia hộ, cá nhân kinh doanh thành bốn nhóm theo doanh thu. Cụ thể, Nhóm 1: dưới 200 triệu đồng/năm, không phải nộp thuế; Nhóm 2: từ 200 triệu đến dưới 1 tỷ đồng; Nhóm 3: từ 1-3 tỷ đồng (sản xuất) hoặc 1-10 tỷ đồng (dịch vụ); Nhóm 4: hơn 10 tỷ đồng. Trong đó, nhóm 3 và 4 sẽ phải dùng hóa đơn điện tử và áp dụng chế độ kế toán phù hợp.

xuất hóa đơn. Điều này nhằm giảm thiểu những bất cập đang tồn tại trong thực tiễn.

Các hộ kinh doanh có doanh thu hơn 1 tỷ đồng/năm buộc phải xuất hóa đơn. Tính trung bình, mức doanh thu này tương đương với khoảng 2,7 triệu đồng mỗi ngày, hay 83 triệu đồng mỗi tháng. Nhiều hộ kinh doanh dù đạt mức doanh thu này nhưng thực chất

lợi nhuận thu về thấp. Họ phải gánh thêm chi phí xuất hóa đơn, vận hành và các khoản phát sinh khác...

Các con số tuyệt đối sẽ sớm lỗi thời

Tại hội thảo góp ý Luật Quản lý thuế sửa đổi, bà Nguyễn Văn Chi, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Tài chính, Ngân sách của Quốc hội bày tỏ sự đồng tình với chủ trương chuyển từ thuế khoán sang kê khai. Tuy nhiên cũng cần phải có số liệu rõ ràng: hiện thu được bao nhiêu thuế từ hộ kinh doanh, mức khoán hiện hành chiếm bao nhiêu phần trăm doanh thu và nếu chuyển sang kê khai thì nghĩa vụ thuế tăng hay giảm.

Bà Chi cũng đề nghị cần đánh giá cụ thể tác động của chính sách mới: doanh thu tính thuế có thay đổi không, chi phí phát sinh như đầu tư thiết bị, thuê kế toán ra sao? Nếu phương pháp mới khiến doanh thu tăng mạnh, ngành thuế cần điều chỉnh

lại tỷ lệ thu cho hợp lý, thậm chí xem xét sửa cả Luật Ngân sách nhà nước chứ không chỉ Luật Quản lý thuế.

Trong khi đó, luật sư Nguyễn Đức Nghĩa cũng thẳng thắn chỉ ra rằng, bất cập lớn trong các quy định thuế suốt nhiều năm qua là việc sử dụng các con số tuyệt đối cố định, vốn nhanh chóng trở nên lạc hậu trước tốc độ biến động của nền kinh tế. Thay vì quy định cứng ngưỡng doanh thu chịu thuế bằng một con số tuyệt đối, pháp luật nên trao quyền cho Chính phủ được linh hoạt điều chỉnh mức này hàng năm, căn cứ vào các biến động giá cả trong rối hàng hóa, dịch vụ thiết yếu cấu thành chỉ số giá tiêu dùng (CPI). Giá hàng hóa và chi phí đầu vào tăng lên mỗi năm, trong khi sức mua không tăng tương ứng, doanh thu danh nghĩa có thể tăng nhưng số lượng hàng hóa bán ra lại giảm kéo theo lợi nhuận thực tế bị sụt giảm.

Từ thực tế này, nhiều ý kiến cho rằng, về lâu dài, khi đã đủ lớn về quy mô, thị trường và sản phẩm, các hộ kinh doanh nên chuyển đổi thành doanh nghiệp để mở rộng hoạt động, tăng tính minh bạch, dễ tiếp cận vốn, thị trường và công nghệ. Tuy nhiên, thực tế quá trình "lên đời" này vẫn rất chậm, thậm chí có dấu hiệu "giậm chân tại chỗ".

Sự chần chừ của hộ kinh doanh không xuất phát từ tâm lý né tránh, mà từ nỗi lo có thật: quy trình phức tạp, chi phí tuân thủ cao, thiếu hỗ trợ cụ thể và rủi ro bị giám sát quá mức sau khi "ra ánh sáng". Điều trớ trêu là những rào cản ấy vẫn tồn tại dù Việt Nam đã có hàng loạt nghị quyết và đề án cải thiện môi trường kinh doanh.

Rõ ràng, điều thiếu lúc này không phải là chính sách trên giấy, mà là hành động cụ thể trên thực tế. Khi con đường chuyển đổi thật sự được dọn sạch chướng ngại, được thiết kế để đồng hành thay vì làm khó, hộ kinh doanh sẽ không còn lý do để đứng ngoài cuộc chơi lớn.

BẮT MẠCH THỊ TRƯỜNG

Cửa rộng cho phân khúc "hẹp"

■ THÁI CA

Các sự kiện âm nhạc liên quan đến nghệ thuật hàn lâm thường được cho là kén khán giả, nhưng theo thời gian đã xác lập được những vị thế quan trọng và hứa hẹn nhiều chuyển biến tích cực. Nhà sản xuất âm nhạc Nguyễn Bảo Anh, người đã tổ chức thành công nhiều chương trình âm nhạc hàn lâm có quy mô lớn tại Việt Nam và cả quốc tế, chia sẻ: Có một vài suy nghĩ rằng nghệ thuật hàn lâm "hẹp" là vì độ phủ trên truyền thông đại chúng như mạng xã hội chưa cao, tức là các post, status các câu chuyện liên quan không thể bằng so với các chương trình đương đại, nhạc trẻ. Nhưng thực tế, tệp khán giả nghệ thuật hàn lâm vẫn dồi dào và tăng dần theo thời gian, vấn đề là chúng ta sẽ tiếp cận như thế nào. Nếu chương trình thật sự chất lượng và độc đáo, việc bán vé thật ra không khó, và rất nhiều chương trình tôi đã thực hiện luôn ở trạng thái cháy vé.

Chẳng hạn vào tháng 11 và 12, đoàn ballet đương đại hàng đầu của thế giới là Eifman Ballet từ St. Petersburg, Nga sẽ đến Việt Nam biểu diễn tại Hà Nội và TP Hồ Chí Minh. Những ai đã từng có dịp xem các tiết mục trình diễn của Eifman Ballet đều bị ấn tượng bởi không chỉ vũ đạo, mà là hơi thở của sự sống được kể qua từng cú xoay người, từng động

tác uyển chuyển dưới ánh đèn sân khấu lồng lộng. Và thực tế, dù ngôn ngữ "hàn lâm" nhưng các chương trình nghệ thuật hiện nay đã có cách chuyển tải đến đại chúng rất trực quan, cảm xúc. Có thể nói, xem là thấy hay ngay từ đầu.

Ông Lê Văn Hoa, Phó Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch (VHTT&DL) tỉnh Khánh Hòa phân tích: Nghệ thuật hàn lâm thể hiện năng lực hội nhập của địa phương với dòng chảy âm nhạc, nghệ thuật của thế giới. Và trong cấu trúc của các sự kiện nghệ thuật nói chung, nghệ thuật hàn lâm ngày càng có vị trí quan trọng. Nếu địa phương có các chương trình nghệ thuật hàn lâm chất lượng cao, cũng sẽ là tiền đề để thu hút được nhiều nghệ sĩ nổi tiếng sau này đến biểu diễn.

Trong khi đó, bà Nguyễn Thị Bích Ngọc, Phó Giám đốc Sở VHTT&DL tỉnh Lâm Đồng cho rằng: Phát triển âm nhạc hàn lâm trong bối cảnh hiện nay cần nhìn tổng thể ở hai khía cạnh là đào tạo và thưởng thức. Nói đơn cử, học sinh phổ thông hiện tại đều được học về kiến thức, lịch sử âm nhạc, các nhà soạn nhạc như Bach, Beethoven, Chopin... và chỉ cần vài cú chạm, nhấp chuột trên điện thoại, máy tính

là có thể tiếp cận tác phẩm của họ. Nghĩa là về mặt cảm nhận thì nghệ thuật hàn lâm đã trở nên gần gũi. Chính vì vậy, nhiều chương trình âm nhạc hàn lâm được tổ chức cũng đồng nghĩa với việc "đại chúng" hóa loại hình nghệ thuật này.

Có một yếu tố cần nhấn mạnh, trong sự phát triển của âm nhạc hàn lâm, ngoài chương trình biểu diễn nghệ thuật, những cuộc thi cũng là yếu tố quan trọng. Và theo thời gian, Việt Nam cũng cần những cuộc thi nghệ thuật hàn lâm đủ sức gây tiếng vang trong khu vực cũng như quốc tế. Nhưng các cuộc thi liên quan đến hàn lâm thì yếu tố giám khảo luôn là tiêu chí hàng đầu. NSND Đặng Thái Sơn từ lâu đã là giám khảo cho một trong những cuộc thi piano danh giá nhất của thế giới Fryderyk Chopin. Mới hồi tháng 6, PGS, TS Tạ Quang Đông, Thứ trưởng VHTT&DL cũng đã được mời làm giám khảo piano của Cuộc thi âm nhạc Rachmaninoff quốc tế nổi tiếng tại Nga... Việc có những giám khảo người Việt tại các cuộc thi âm nhạc hàn lâm nước ngoài là nền móng quan trọng để tạo ra một cuộc thi đủ lớn, thu hút sự chú ý của giới chuyên môn, tạo ra lực đẩy quan trọng để âm nhạc hàn lâm phát triển.

Định giá đất theo giá thị trường được kỳ vọng sẽ giúp chính sách minh bạch và công bằng hơn. Thế nhưng, khi áp dụng, nhiều người dân có thể bị rơi vào cảnh phải bỏ ra số tiền lớn để được sử dụng chính mảnh đất của mình. Thực trạng này phản ánh mặt bất cập nếu cách xác định giá không hợp lý, chính sách sẽ trở thành rào cản thay vì động lực.

Luật Đất đai 2024 bắt đầu có hiệu lực từ tháng 8/2024. Sau một năm triển khai, nhiều quy định mới đã nhanh chóng đi vào cuộc sống, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, khai thác tốt hơn nguồn lực đất đai cho phát triển kinh tế - xã hội, đồng thời cải cách từng bước thủ tục hành chính trong lĩnh vực này. Các nội dung quản lý cũng được cập nhật, đáp ứng yêu cầu phát triển và gắn với các mục tiêu chiến lược. Tuy nhiên, bối cảnh mới đặt ra yêu cầu hệ thống pháp luật đất đai phải tiếp tục được hoàn thiện, trong đó cách xác định giá đất "theo giá thị trường" là vấn đề cần được đặc biệt quan tâm.

Trong cuộc trao đổi ý kiến với *Thời Nay*, TS Trần Xuân Lượng, Phó Viện trưởng Nghiên cứu đánh giá thị trường bất động sản Việt Nam, đã lý giải nguyên nhân và đề xuất hướng đi để chính sách đất đai thật sự gần dân, sát thực tiễn.

Phóng viên (PV): Thưa ông, từ khi Luật Đất đai 2024 được thông qua với nguyên tắc định giá đất theo giá thị trường, chi phí chuyển đổi mục đích sử dụng đất đã trở thành gánh nặng cho nhiều người dân. Ông nhìn nhận thế nào về thực trạng này?

TS Trần Xuân Lượng: Đây là vấn đề rất đáng lưu tâm. Về nguyên tắc, định giá đất theo giá thị trường là hoàn toàn đúng, thể hiện tính minh bạch, tiệm cận thực tế và xóa bỏ cơ chế xin - cho. Nhưng hiện nay, khái niệm "giá thị trường" đang bị hiểu chưa đầy đủ và áp dụng chưa phù hợp với thực tiễn.

Thực tế, chi phí chuyển đổi mục đích sử dụng đất đã vượt quá khả năng chi trả của phần lớn người dân, nhất là tại các khu vực ngoại thành hoặc những nơi xuất hiện làn sóng đầu cơ mạnh. Tôi biết có trường hợp ở Nghệ An, một hộ gia đình phải nộp tới 4,5 tỷ đồng để chuyển từ đất nông nghiệp sang đất ở; ở Ba Vì (Hà Nội), mức phí cũng lên đến 900 triệu đồng. Với những người đã sinh sống ổn định trên mảnh đất đó hàng chục năm, đây là khoản chi quá sức tưởng tượng.

Nguyên nhân nằm ở việc giá chuyển đổi được xác lập dựa trên các cuộc đấu giá đất. Người tham gia thường là nhà đầu cơ hoặc doanh nghiệp có tiềm lực tài chính, sẵn sàng đẩy giá lên cao. Mức giá này sau đó lại được dùng làm chuẩn tính phí cho người dân, trong khi họ không phải nhà đầu tư, mà chỉ muốn hợp thức hóa quyền sử dụng đất ở.

Cần một khung chính sách chuyển đổi đất công bằng, hiệu quả

THÙY LINH (Thực hiện)

Một góc khu đô thị mới.

Ảnh: NAM ANH

Bộ Nông nghiệp và Môi trường vừa đề xuất thay đổi nguyên tắc xác định giá đất trong dự thảo sửa đổi Luật Đất đai trình Quốc hội tháng 10/2025. Thay vì hoàn toàn theo "nguyên tắc thị trường", giá đất sẽ do Nhà nước quyết định, phù hợp thực tiễn và yêu cầu quản lý. Hai phương án được đưa ra:

- (1) Chính phủ ban hành bảng giá đất định kỳ 5 năm, có thể điều chỉnh khi biến động lớn;
- (2) Áp dụng hệ số điều chỉnh giá đất (K) do tỉnh ban hành hằng năm, thay cho việc xác định giá cụ thể từng trường hợp. Mục tiêu là đơn giản thủ tục, minh bạch cơ sở tính thuế, ổn định thị trường và nâng cao hiệu quả sử dụng đất.

PV: Ông cho rằng "giá thị trường" đang chưa được hiểu đầy đủ. Vậy theo ông, giá thị trường đúng nghĩa phải được xác lập như thế nào?

TS Trần Xuân Lượng: Giá thị trường thật sự phản ánh nhu cầu thật của thị trường, tức là phải phản ánh được khả năng thanh toán được đại bộ phận của số đông, trừ những mặt hàng đặc biệt và khan hiếm. Nó phải được kết tinh từ giá trị sử dụng của hàng hóa, sức lao động bỏ ra, thời gian kết tinh, giá trị mà hàng hóa có thể tạo ra theo quy luật và quan hệ cung - cầu thực tế.

Đất đai là loại hàng hóa đặc biệt, nhưng không quá khan hiếm, hoàn toàn có thể xác định được bằng phương pháp thu nhập...? Thí dụ: Một lô đất ở 100 m², nếu xây nhà 5 tầng kinh doanh nhà nghỉ khách sạn... thì thu được bao nhiêu tiền/tháng/năm...? Từ đó ta có thể xác định được giá trị sử dụng cao nhất của nó và xác định được giá trị thật của lô đất...?

Không thể lấy giá do vài người đưa ra trong một cuộc đấu giá "thời giá" để làm thang đo tham chiếu giá thị trường, để áp cho hàng nghìn hộ dân có nhu cầu sinh sống. Đó là sự đánh đồng nguy hiểm. Hiện nay, tâm lý "đất luôn tăng giá" đã góp phần tạo ra khan hiếm giả tạo, trong khi nhiều khu vực vẫn là đất nông nghiệp nhưng bị khóa chặt quy hoạch. Người dân không thể chuyển đổi dù có nhu cầu thực. Mức giá mà phần lớn người dân không đủ khả năng tiếp cận thì không thể gọi là giá thị trường đúng nghĩa.

PV: Nhưng cũng có ý kiến cho rằng, chi phí chuyển đổi cao sẽ giúp

Nhà nước thu được nguồn lực lớn từ đất đai. Quan điểm của ông thế nào?

TS Trần Xuân Lượng: Cách tiếp cận này tiềm ẩn rủi ro và không bền vững. Đất đai không thể chỉ được nhìn nhận như một loại hàng hóa tạo ra ngân sách. Nó là tư liệu sản xuất của mọi hàng hóa dịch vụ, là nền tảng của an sinh xã hội và là quyền tiếp cận thiết yếu công bằng của người dân.

Thu ngân sách từ chênh lệch giá đất phải dựa trên nguyên tắc công bằng và phân loại rõ ràng. Không thể thu đồng loạt, bất kể người dân có nguồn gốc đất ra sao, sử dụng vào mục đích gì và hoàn cảnh thế nào. Nếu chi phí quá cao, người dân sẽ tìm cách né tránh, kéo theo hệ lụy pháp lý, khiếu kiện và làm méo mó thị trường. Một chính sách đúng không chỉ bảo đảm nguồn thu mà còn tạo sự ổn định, khuyến khích minh bạch và giảm xung đột xã hội.

PV: Theo ông, chính sách chuyển đổi đất nên được điều chỉnh như thế nào để bảo đảm công bằng, khả thi và thúc đẩy thị trường phát triển lành mạnh?

TS Trần Xuân Lượng: Hiện Bộ Tài chính đang lấy ý kiến sửa đổi Nghị định 103 theo hướng giảm tỷ lệ chênh lệch khi tính phí chuyển đổi, chẳng hạn lấy 70% giá đất ở làm căn cứ thay vì 100% đã thể hiện sự cầu thị, mong muốn tháo gỡ khó khăn cho người dân. Tuy nhiên, đây mới chỉ là giải pháp giảm nhẹ áp lực, chưa chạm tới gốc rễ của vấn đề. Cách tính vẫn áp dụng một khung giá chung, chưa phân biệt hoàn cảnh cụ thể, đối tượng hay mục đích sử dụng.

Vì vậy, tôi cho rằng cần xây dựng một chính sách nhiều tầng, linh hoạt, phù hợp với từng nhóm đối tượng, loại đất và mục đích sử dụng. Không thể áp cùng một cách tính cho hộ gia đình nghèo muốn hợp thức hóa đất ở và doanh nghiệp muốn chuyển đất để làm dự án thương mại.

Tôi đề xuất nên tập trung vào ba nội dung: *Thứ nhất*, xác định lại khái niệm "giá thị trường" dựa trên dữ liệu giao dịch thực tế, dòng tiền từ đất, khảo sát thu nhập bình quân và có sự tham gia của các tổ chức thẩm định độc lập, với Nhà nước đóng vai trò trọng tài. *Thứ hai*, mở rộng nguồn cung đất thông qua điều chỉnh quy hoạch hợp lý, ưu tiên khu vực đông dân cư có nhu cầu thực để giảm áp lực giá.

Thứ ba, phân loại rõ đối tượng và mục đích chuyển đổi: hộ dân đã sử dụng đất ổn định từ trước năm 1993, có công khai hoang, nên được hợp thức hóa gần như miễn phí, chỉ thu phí hành chính; trường hợp mới sử dụng đất thời gian ngắn có thể áp dụng mức phí cao hơn nhưng phải có giới hạn, hạn mức hợp lý; hộ nghèo, gia đình chính sách, người già neo đơn, hộ không có nhu cầu kinh doanh cần được ưu tiên đặc biệt; doanh nghiệp hoặc cá nhân chuyển đổi để đầu tư phải nộp đầy đủ theo cơ chế thị trường.

Chính sách đất đai, theo tôi, phải giống như việc đo nhiều đôi giày cho nhiều cỡ chân. Nếu chỉ may một kiểu và bắt mọi người đi, sẽ nhiều người không vừa, có người bị lỏng lẻo, có người đau đớn.

Tôi tin rằng, nếu các cơ quan xây dựng chính sách thật sự nghiêm túc, tham vấn đầy đủ ý kiến chuyên môn và lắng nghe thực tế từ người dân, chúng ta có thể tạo ra một khung chính sách chuyển đổi đất công bằng, linh hoạt và hiệu quả. Quan trọng nhất là đừng nhìn đất như "mỏ vàng" để khai thác nguồn thu trong ngắn hạn, mà phải coi đó là nền tảng cho sinh kế, ổn định xã hội và phát triển bền vững lâu dài.

PV: Xin cảm ơn ông!

Nghịch lý trên vỉa hè

■ Bài và ảnh: CHÍ KIẾN, QUANG SƠN

Sau thời gian triển khai, TP Hồ Chí Minh đã tạm ngưng thu phí vỉa hè do quy định mới. Trong khi đó các hộ kinh doanh lại mong muốn được đóng phí để sử dụng vỉa hè, tạo điều kiện cho họ có nơi buôn bán ổn định, lâu dài.

Cùng một tuyến phố ở trung tâm TP Hồ Chí Minh nhưng nơi thì có lối cho người đi bộ, nơi lại không.

Những hình ảnh trái ngược

Đi trên các tuyến đường khu vực trung tâm TP Hồ Chí Minh vào những ngày cuối tháng 7, dễ bắt gặp những hình ảnh trái ngược trên các tuyến vỉa hè. Cụ thể, tại các tuyến đường gần chợ, hay gần bệnh viện như Thủ Khoa Huân, Phan Bội Châu (quanh chợ Bến Thành); đường Điện Biên Phủ (đoạn qua Bệnh viện Bình Dân); Cống Quỳnh (Bệnh viện Từ Dũ), đường Yersin... vỉa hè bị chiếm dụng gần như hoàn toàn bởi các hộ kinh doanh, buôn bán nhỏ lẻ và đẩy người đi bộ xuống lòng đường gây nguy cơ mất an toàn giao thông.

Tương tự, tại nhiều tuyến đường trung tâm thành phố, tình trạng lấn chiếm vỉa hè diễn ra phổ biến. Trên đường Cô Bắc (phường Cầu Ông Lãnh), nhiều đoạn vỉa hè bị chiếm dụng làm quán ăn, quán nước, lòng đường bị tận dụng làm bãi đỗ xe máy. Đặc biệt, tại đường Yersin (đoạn từ Võ Văn Kiệt đến Nguyễn Công Trứ), người dân không chỉ lấn vỉa hè mà còn tràn xuống lòng đường để buôn bán, đỗ xe, khiến giao thông qua khu vực luôn bị cản trở.

Trong khi đó, tại nhiều tuyến đường khu vực trung tâm khác, nơi từng áp dụng thu phí, người dân vẫn tiếp tục sử dụng một phần vỉa hè như trước để kinh doanh buôn bán. Tại đường Lý Tự Trọng

Phó Giám đốc Sở Xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh Trần Quang Lâm cho biết, hiện nay UBND thành phố đã chấp thuận chủ trương nội dung thứ nhất. Trong trường hợp được chấp thuận nội dung thứ hai, Sở Xây dựng sẽ phối hợp các đơn vị liên quan xây dựng, hoàn chỉnh để án trong 12 tháng và tổ chức thí điểm trên một số phường trung tâm, khu vực, tuyến đường có lòng đường, vỉa hè bảo đảm điều kiện về bề rộng, phù hợp thực tiễn, nhu cầu giao thông, phát triển, kinh tế, du lịch và tổ chức đánh giá trước khi mở rộng phạm vi.

(phường Sài Gòn), vỉa hè được sắp xếp gọn gàng, ngăn nắp. Các hộ kinh doanh như quán ăn, nước uống sắp xếp bàn ghế, xe cộ bảo đảm lối đi cho người đi bộ đi lại trên vỉa hè.

Bà Trương Ánh Tuyết (hộ kinh doanh trên đường Lý Tự Trọng, phường Sài Gòn) cho biết, khi chính quyền thành phố triển khai thu phí sử dụng tạm lòng đường, hộ kinh doanh của bà ủng hộ và đăng ký ngay. "Nhờ chủ trương trên mà đến nay một số vỉa hè được sắp xếp khoa học. Do đó, người dân buôn bán như chúng tôi rất mong cơ quan chức năng tiếp tục cho thuê vỉa hè để kinh doanh, ổn định cuộc sống", bà Tuyết bày tỏ.

Tương tự, tại các tuyến đường Lê Thánh Tôn, Nguyễn Thị Minh Khai, Trương Định, Nguyễn Đình Chiểu, Trần Hưng Đạo, Cách Mạng Tháng 8, vỉa hè cũng được các hộ kinh doanh, buôn bán sắp xếp để lối đi cho người đi bộ. "Qua hơn một năm thu phí, bộ mặt đô thị trên các tuyến vỉa hè, lòng đường chuyển biến hẳn", bà Tống Thị Tuyết Mai (hộ kinh doanh trên đường Trần Hưng Đạo (phường Cầu Ông Lãnh) nhận xét.

Sẽ có quy định mới phù hợp hơn

Trước thực trạng vỉa hè ở một số nơi tái diễn tình trạng lấn chiếm, đẩy người đi bộ phải xuống đường, ông Nguyễn Kiên Giang, Phó Trưởng phòng Quản lý bảo trì và Khai thác công trình giao thông (Sở Xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh) xác nhận, những vi phạm này xảy ra khá phổ biến tại các khu vực giáp ranh hành chính, khu dân cư đông đúc, chợ tự phát và chung quanh các bệnh viện lớn.

Theo ông Giang, một trong những khó khăn hiện nay là sự thay đổi về cơ chế xử lý vi phạm. Trước đây, thẩm quyền xử phạt đối với các hành vi lấn chiếm lòng lề đường, vỉa hè thuộc về UBND cấp quận, tuy nhiên từ ngày 1/7/2025, thẩm quyền này được chuyển giao về xã, phường. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết về việc rà soát lại chức năng, nhiệm vụ và năng lực thực thi của lực lượng tại cơ sở.

Thêm vào đó, Luật Thanh tra năm 2025 (sửa đổi) đã bỏ tổ chức cơ quan thanh tra tại các sở, dẫn đến sự gián đoạn trong việc kiểm tra, giám sát và xử lý vi phạm, đặc biệt ở các công trình xây dựng có yếu tố phức tạp. Dù việc xử lý đã có chuyển biến tích cực tại một số khu vực, tình trạng vi phạm vẫn tiếp diễn.

Để khắc phục, Sở Xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh đang triển khai một số giải pháp đồng bộ. Theo đó, sẽ tham mưu UBND thành phố lập các đoàn kiểm tra chuyên trách, đi thực tế tại các tuyến đường "nóng" để đánh giá tình hình quản lý trật tự vỉa hè, xác định nguyên nhân và đề xuất giải pháp. Bên cạnh đó, cũng nghiên cứu lắp thêm hệ thống camera giám sát để xử phạt các trường hợp lấn chiếm vỉa hè, lòng đường. Việc thí điểm trước mắt sẽ triển khai tại các khu vực có vi phạm kéo dài, trong đó có cả các địa bàn mới sáp nhập từ Bình Dương, Bà Rịa - Vũng Tàu.

Để bảo đảm đồng bộ và phù hợp thực tiễn khi mở rộng địa giới hành chính, Sở Xây dựng đã đề xuất UBND Thành phố Hồ Chí Minh 2 hướng xử lý, gồm bãi bỏ Quyết định 32/2023 và điều chỉnh Nghị quyết 15/2023 để phù hợp quy định mới, đồng thời xây dựng đề án tổng thể về quản lý, khai thác và sử dụng lòng đường, vỉa hè theo Luật Quản lý, sử dụng tài sản công; phối hợp Viện Nghiên cứu và phát triển TP Hồ Chí Minh xây dựng đề án quản lý, khai thác và sử dụng lòng đường, vỉa hè trên địa bàn thành phố (theo Luật Quản lý, sử dụng tài sản công), trong đó có thu thập các thông tin, đề án có trên địa bàn tỉnh Bình Dương và Bà Rịa - Vũng Tàu (cũ) để làm cơ sở triển khai áp dụng trên toàn địa bàn TP Hồ Chí Minh sau sáp nhập.

Nơi ta đã qua, người ta đã gặp

"Rác tour" của họa sĩ lạ đời

■ DUNG TRẦN

Về phường Hội An Tây, thành phố Đà Nẵng hỏi thăm Xưởng tái sinh, từ đầu xóm đã nghe tiếng người lạ hỏi dò "Lại đi coi rác với ông Dân hay gì?".

Du khách hay nói, "đặc sản" của Hội An không chỉ là nét cổ kính của phố cổ với tường vàng, mái ngói, nơi ấy còn có sự sáng tạo đầy cá tính của người làm nghệ thuật. Mỗi làng nghề truyền thống hay xưởng chế tác cá nhân đều mang nét riêng với dòng sản phẩm đậm chất bản địa, ít bắt gặp ở nơi khác. Xưởng tái sinh cũng vậy.

Ngày họa sĩ Nguyễn Quốc Dân quyết định rời Thành phố Hồ Chí Minh, về quê dựng xưởng nghệ thuật từ phế liệu, tôn cũ, bà con xã Cẩm Hà khi ấy hết nhìn tới ngó lui thì bàn ra tán vào. Ai cũng nghĩ: "thằng" Dân khùng. Tự dung đem rác về làng, về nhà chất đống. Cái tên "Dân phế liệu" ra đời từ đó.

Dân gom phế liệu về xử lý, dựng thành không gian "chất lừ", sẵn trồng thêm cây xanh trong chậu tái chế treo từ nhà ra công. Hàng xóm thấy lạ mắt, làm theo. Vài tháng sau, đoạn đường xác xơ tự dung đẹp hẳn. Từ dạo ấy, người ta bớt tặc lưỡi mỗi khi thấy ông họa sĩ mê mặc đồ SIDA lang thang bãi rác, nghĩa địa rồi chở về cả xe xà bần, nhôm nhựa. Trong làng có cái xưởng đẹp, trung toàn đồ độc lạ, đám

Họa sĩ Nguyễn Quốc Dân cùng khách trải nghiệm "Rác tour".
Ảnh: NVCC

trẻ ngày nào cũng vào chơi quá giờ cơm chiều. Lắm đứa mê xin theo học vẽ, làm đồ tái chế. Các nơi đưa học trò, du khách đến tham quan, tìm hiểu. Xưởng thêm việc, làng thêm đẹp, người dân có thêm niềm vui. Máy quán cà-phê mọc lên đón khách vãng lai, câu chuyện của Dân họa sĩ cứ thế được truyền tai, nghe thú vị.

Ở ngôi làng nhỏ này, 5 năm qua, người ta đã quen với cái tính khác người của họa sĩ Dân. Trước đem rác về làm đồ nghệ thuật, giờ anh đưa khách ra bãi rác, đến nghĩa địa nghe kể chuyện, vui chơi và học thêm vài điều ý nghĩa. Chọn đi đến nơi do bản, hôi hám ấy, Dân kể khách nghe về hành trình tái sinh của rác "Đi đến bãi rác, người ta không thấy đẹp. Nhưng khi quay về xưởng, nhìn thấy những tác phẩm tái sinh từ

phế liệu, nhiều người bất ngờ. Tôi muốn mọi người khi ngắm nghĩa mỗi tác phẩm đều sẽ tự hỏi "Minh đã đối xử với rác đúng cách hay chưa?".

Dân rành về các loại rác, thích thú với đa dạng phế liệu nhưng trong "Rác tour", anh dành phần lớn thời gian cho khách trải nghiệm, ngắm nhìn thay vì kể chuyện. Ở không gian lạ lẫm ấy, anh cho rác tác động trực tiếp đến họ, để mỗi người miên man với suy nghĩ của riêng mình.

Sau rác, Dân muốn tạo một bảo tàng gỗ tái sinh ngay tại Hội An quê mình để biến những thứ vụn vặt, bỏ đi thành món đồ giá trị biết kể câu chuyện văn hóa. "Bảo tàng này sẽ làm theo hướng cộng đồng, mục tiêu cuối cùng không phải là thu thật nhiều lợi nhuận mà phải truyền cảm hứng về du lịch xanh, giảm thiểu tác động môi trường đến mọi người thông qua từng góc trưng bày kèm câu chuyện kể".

Nguyên liệu chính của bảo tàng sẽ là gỗ cũ từ bãi rác, gỗ loại ra từ những làng nghề, được chính anh và các nghệ nhân điêu khắc, tạo hình, sắp đặt, trình diễn sao cho có hồn nhất. Nguồn gỗ tái sinh tại Hội An hiện không thiếu, đủ để chuyển tải thông qua các dự án truyền cảm hứng cho cộng đồng với thông điệp rõ ràng dựa trên văn hóa bản địa.

Những ngày hè khét nắng, người ta vẫn thấy Dân lang thang bãi rác, xưởng tàu, làng nghề tìm chất liệu, ý tưởng cho dòng tác phẩm tái sinh mới. Bà con thôi cười như thuở ban đầu, vì họ thấy, từ rác, anh có thể tạo nên những điều giá trị.

Khám phá Hà Nội bằng tàu hỏa 2 tầng

■ HỒNG NGỌC

Đại diện Tổng công ty Đường sắt Việt Nam (VNR) cho biết, The Hanoi Train (hay còn được gọi là đoàn tàu "Hà Nội 5 cửa ô"), mô hình đầu tiên kết hợp giao thông công cộng với du lịch di sản sẽ vận hành từ ngày 19/8. Đây là bước khởi động ý nghĩa trước dịp Quốc khánh 2/9, thời điểm Hà Nội dự kiến đón một lượng lớn du khách trong nước và quốc tế đến tham quan, trải nghiệm.

The Hanoi Train gồm 10 toa tàu thiết kế 2 tầng phục vụ nhu cầu ngắm cảnh cho hành khách.

The Hanoi Train là một trong nhóm 20 sản phẩm của ngành du lịch Hà Nội từ nay cho đến cuối năm. Chuyến tàu kết nối các di sản văn hóa được kỳ vọng vừa đáp ứng nhu cầu di chuyển, tham quan vừa gắn kết với định hướng phát triển du lịch văn hóa bền vững của Thủ đô.

The Hanoi Train gồm 10 toa tàu thiết kế 2 tầng, trong đó, 5 toa hành khách được thiết kế với chủ đề gắn liền 5 cửa ô nổi tiếng trong lịch sử Thăng Long - Hà Nội là Ô Quan Chưởng, Ô Cầu Dền, Ô Đống Mác, Ô Cầu Giấy và Ô Chợ Dừa. Thiết kế của các toa tàu hướng đến mục tiêu vận chuyển kết hợp phục vụ nhu cầu nghỉ ngơi, trải nghiệm văn hóa phù

hợp thị hiếu của người dân và du khách. Không gian nội thất bên trong tàu mang hơi hướng cổ điển pha lẫn hiện đại, với cửa sổ lớn mở rộng để hành khách có thể ngắm nhìn, chụp ảnh cảnh sắc Thủ đô từ một góc nhìn khác biệt.

Là đơn vị vận chuyển, chuyến tàu đầu tiên sẽ khởi hành đúng kỷ niệm

Từ ngày 10/8, ngành đường sắt đưa vào khai thác đoàn tàu khách chất lượng cao tuyến Hà Nội - Đồng Hới (Quảng Trị) và ngược lại. Đoàn tàu QB1 gồm 13 toa, khởi hành lúc 20 giờ 5 phút tại ga Hà Nội vào các ngày chẵn, đến ga Đồng Hới lúc 6 giờ 10 phút sáng hôm sau. Chiều ngược lại, tàu QB2 xuất phát lúc 15 giờ 20 phút tại ga Đồng Hới vào các ngày lẻ, đến Hà Nội lúc 4 giờ 15 phút sáng hôm sau. Đoàn tàu được trang bị wifi, điều hòa có thể điều chỉnh nhiệt độ, ghế ngồi xoay 360 độ, giường nằm gắn tivi. Giá vé ghế ngồi có giá hơn 600 nghìn đồng, vé giường nằm hơn 1,1 triệu đồng tùy vị trí. Trong 10 ngày đầu khai trương, khách mua vé sẽ được giảm giá 10%.

ngày Cách mạng Tháng Tám (19/8) như một thông điệp "du lịch là cầu nối quá khứ và hiện tại". Trong giai đoạn đầu vận hành, 7 toa tàu sẽ được đưa vào khai thác với 3 chuyến/ngày, xuất phát từ ga Hà Nội, đi qua Long Biên, Gia Lâm, Yên Viên, Từ Sơn (Bắc Ninh) và quay trở lại điểm xuất phát. Các khung giờ chạy cố định gồm 8 giờ sáng, 14 giờ và 20 giờ giúp du khách linh hoạt lựa chọn giữa không gian ban ngày hoặc khám phá Hà Nội về đêm.

Khác với các loại hình giao thông truyền thống, The Hanoi Train được định vị là một không gian văn hóa di động, nơi hành khách có thể tham gia các hoạt động âm nhạc, triển lãm mini, trò chuyện tương tác, trải nghiệm ký ức Hà Nội thông qua hình thức tiếp cận hiện đại. Việc lồng ghép yếu tố văn hóa vào hoạt động vận tải công cộng là mô hình còn khá mới mẻ tại Việt Nam và đây có thể được xem là bước đệm tích cực, mở ra hướng đi khả thi trong việc bảo tồn di sản đô thị gắn với sinh hoạt xã hội hiện đại. Hiện các toa tàu đang trong giai đoạn hoàn thiện những hạng mục cuối cùng về nội thất và sơn vỏ ngoài để chờ ngày khởi hành. Thời gian tới, đoàn tàu dự kiến sẽ bổ sung toa nhà hàng và toa cà-phê, từng bước hình thành một hệ sinh thái du lịch khép kín trên đường ray.

■ Thời trang Lacoste tung chương trình "End of season", giảm giá lên đến 50% cho nhiều mẫu sản phẩm. Chương trình áp dụng tại các cửa hàng Lacoste tại Hà Nội, TP Hồ Chí Minh và Hải Phòng đến hết ngày 31/8.

■ "Ưu đãi thành viên mới", TOMMY HILFINGER dành tặng e-code giảm 10% cho khách hàng mua sắm các sản phẩm nguyên giá. Chương trình áp dụng đến hết ngày 16/9 tại hệ thống cửa hàng trên toàn quốc. (E-code có thời hạn sử dụng trong 15 ngày sau khi phát hành).

■ Từ nay đến hết ngày 14/8, TRIUMPH tung chương trình mua 3 sản phẩm giảm giá lên đến 30%, mua 5 giảm 40%, mua 7 giảm 50% (áp dụng cho các sản phẩm theo danh sách quy định).

■ Mua kem Dưỡng Vital Perfection Intensive WrinkleSpot Treatment A+ của Shiseido bạn sẽ được nhận bộ đôi tinh chất chăm da chuyên sâu trị giá lên đến 1.513.000 đồng. Áp dụng từ nay đến hết ngày 30/9.

■ Nhân hàng Dyson ưu đãi độc quyền lên đến 3 triệu đồng dành riêng cho các dòng sản phẩm chăm sóc tóc phiên bản Ceramic Pink. Ưu đãi đến hết ngày 17/8.

■ MamanBébé giảm giá lên tới 50% khi mua Giày Combi để định hình phòng ngừa bàn chân bẹt. Giảm 30% và tặng voucher 500 nghìn đồng khi mua ghế ô-tô Combi Wego Long, cũ kê giường Chicco Next2me. Giảm 20% và tặng voucher 500 nghìn đồng khi mua ghế ô-tô Combi Culmove. Ưu đãi đến hết ngày 31/8.

ĐẸP... +

LVMH bán thương hiệu Marc Jacobs?

■ BẢO NGỌC

Theo tờ Wall Street Journal, Tập đoàn LVMH dự kiến sẽ bán thương hiệu Marc Jacobs trong một thương vụ được định giá lên đến 1 tỷ USD và các bên đang trong quá trình đàm phán cuối.

Báo cáo tài chính nửa đầu năm của Tập đoàn LVMH cho biết, họ sẵn sàng thoái vốn khỏi những thương hiệu không còn phù hợp chiến lược phát triển hoặc không còn mang lại giá trị cộng hưởng trong hệ sinh thái tập đoàn. Theo Wall Street Journal, hiện Tập đoàn LVMH vẫn đang thương thảo với nhiều đối tác khác nhau, bao gồm Authentic Brands Group, tập đoàn sở hữu thương hiệu Reebok, Bluestar Alliance, đơn vị đã mua lại Off-White từ LVMH và WHP, nhà sở hữu thương hiệu Vera Wang.

Từng là một trong những thương hiệu sáng giá của LVMH khi được mua lại vào năm 1997, Marc Jacobs ghi dấu ấn mạnh mẽ trong thời gian nhà sáng lập cùng tên kiêm nhiệm vị trí Giám đốc sáng tạo của Louis Vuitton (1997-2013). Tuy nhiên, sau khi Marc rời Louis Vuitton, Marc Jacobs cũng dần đánh mất động lực tăng trưởng. LVMH đã tìm mọi cách cải tổ bằng cách tinh gọn bộ sưu tập và tái định vị thương hiệu nhưng kết quả vẫn chưa đạt kỳ vọng nên nhân hàng không còn nằm trong nhóm thương hiệu chiến lược của tập đoàn.

Trong số cả ba đối tác kể trên, Authentic Brands Group là tập đoàn lớn nhất. Tập đoàn này hiện đang nắm trong tay hàng loạt thương hiệu thời trang, từ cao cấp như Hervé Leger và Judith Lieber, đến trung cấp như Reebok, Nine West, Brooks Brothers, Quicksilver. Bên cạnh đó, họ còn là chủ sở hữu chuỗi trung tâm thương mại siêu sang Barney's New York. Nếu Marc Jacobs về với Authentic Brands Group, thương hiệu sẽ nhận được lợi thế về hệ thống phân phối bán lẻ.

Với việc bán đi Marc Jacobs, đây sẽ trở thành thương hiệu tiếp theo trong chuỗi thoái vốn của LVMH, nối tiếp Off-White và Stella McCartney. Động thái này diễn ra trong bối cảnh LVMH phải đối mặt với hàng loạt thách thức như doanh thu quý II/2025 chỉ đạt 22,88 tỷ USD, giảm 4% so cùng kỳ 2024 và thấp hơn kỳ vọng thị trường. Đặc biệt, mảng kinh doanh cốt lõi gồm thời trang và đồ da vốn là trụ cột tăng trưởng đã giảm đến 9% trong khi nhu cầu tiêu dùng xa xỉ toàn cầu đang chững lại.

Nếu việc đàm phán về giá cả thành công, nó là sự bảo chứng cho chiến lược hiện tại của LVMH: tinh gọn danh mục, tập trung vào những thương hiệu có sức bật dài hạn, điều cần thiết giữa thời kỳ bất ổn của thị trường xa xỉ.

BẠN CÓ BIẾT?

- Các thương hiệu thời trang cao cấp, bao gồm cả tập đoàn hùng mạnh như LVMH đang đối mặt những thách thức kéo dài của thị trường xa xỉ toàn cầu. Bên cạnh đó, việc tăng giá trong những năm qua khiến người tiêu dùng ngày càng dè dặt khi mua sắm hàng đắt tiền, chuyển hướng sang các sản phẩm có giá trị đầu tư dài hạn như trang sức thay vì túi xách, quần áo từng là động lực tăng trưởng chính. Vì vậy các tập đoàn thời trang đều chọn tối ưu hóa danh mục thương hiệu, cắt giảm chi phí và nâng cao hiệu quả vận hành để thích nghi giai đoạn tăng trưởng chậm kéo dài. Không riêng gì LVMH, đầu năm nay, Prada cũng thông báo mua lại thương hiệu Versace từ Capri Holdings với giá gần 1,4 tỷ USD. Trong khi đó, Gucci, đầu tàu doanh thu của Tập đoàn Kering cũng đang trải qua giai đoạn tái cơ cấu sau khi doanh số dự kiến giảm gần 25% so cùng kỳ.

- Mặc dù Marc Jacobs có hiệu suất hoạt động tốt tại các cửa hàng bán lẻ và các loại nước hoa vẫn có doanh số cao, tuy nhiên có thể LVMH không có duyên với các thương hiệu thời trang Mỹ. Năm 2016, tập đoàn này cũng từng bán đi thương hiệu Donna Karan, sau khi mua lại thương hiệu năm 2001 và cái tên sắp tới có thể là Marc Jacobs.

ĐIỆN ẢNH VIỆT - MỸ:

Mong đợi cái bắt tay chặt hơn

■ KHIẾU MINH

Sau ba thập kỷ Việt Nam và Mỹ chính thức thiết lập quan hệ ngoại giao (1995-2025), điện ảnh đã trở thành một trong những lĩnh vực giao lưu văn hóa giàu sức sống, phản ánh hành trình chuyển dịch từ ký ức chiến tranh sang hợp tác sáng tạo.

Các hoạt động xúc tiến điện ảnh ở các liên hoan phim quốc tế tại Việt Nam là tín hiệu tốt cho hợp tác điện ảnh Việt với Mỹ cũng như với các nền điện ảnh phát triển. Ảnh: ANH QUÂN

Tại Hội thảo “Di sản Điện ảnh trên hành trình hợp tác văn hóa Việt Nam - Mỹ” do Viện Phim Việt Nam vừa tổ chức, nhiều ý kiến cho rằng, nếu như những năm đầu, hai nền điện ảnh vẫn còn nhiều khoảng cách, cả về góc nhìn, cách tiếp cận lẫn cơ chế hợp tác, thì nay, hàng loạt dự án sản xuất, liên hoan phim, hội thảo chuyên đề và các chương trình xúc tiến quốc tế đang dần kiến tạo một “ngôn ngữ chung”.

Từ ký ức chiến tranh đến đối thoại văn hóa

Chia sẻ với *Thời Nay*, đạo diễn người Mỹ Aaron Toronto cho rằng, việc hợp tác làm phim giữa Việt Nam và Mỹ tất yếu tồn tại những khác biệt về góc nhìn. Nguyên nhân bắt nguồn từ quá khứ chiến tranh, khiến nhiều người Mỹ khi nghĩ tới điện ảnh về Việt Nam là liên tưởng đến đề tài chiến tranh. Điều này lý giải vì sao nhiều dự án phim của Mỹ đặt bối cảnh tại Việt Nam thường khai thác chủ đề này từ góc nhìn riêng. Trong khi Việt Nam muốn giới thiệu hình ảnh một đất nước hiện đại, phát triển, giàu bản sắc văn hóa. Chính sự khác biệt này đôi khi khiến các dự án hợp tác gặp trục trặc, thậm chí bỏ lỡ cơ hội.

Còn về sự hiện diện của phim Việt Nam tại Mỹ, nhà phê bình điện ảnh Nguyễn Lê nhận định, đây là thời điểm tích cực khi các tác phẩm điện ảnh Việt ngày càng được phổ biến và tiếp cận với khán giả rộng rãi hơn, không chỉ giới hạn trong cộng đồng người Việt kiều. Tín hiệu đáng mừng là phim Việt Nam đã vào được hệ thống rạp đại chúng ở Mỹ, chứ không chỉ chiếu trong các sự kiện hội đoàn hoặc phục vụ khán giả gốc Việt. Đáng chú ý, phim Việt chiếu ở Mỹ hiện không chỉ là các tác phẩm của đạo diễn Việt

Phim “Hành trình tình yêu của một du khách” do Netflix (Mỹ) sản xuất quảng bá các cảnh đẹp của Việt Nam trải dài khắp ba miền đất nước.

kiều mà còn có những bộ phim do chính các nhà làm phim trong nước sản xuất. Tuy nhiên, anh cũng chỉ ra hạn chế là việc truyền thông Mỹ chưa dành nhiều sự quan tâm cho điện ảnh Việt Nam. Ngay cả trong các tòa soạn lớn cũng thiếu những cây bút chuyên viết về lĩnh vực này. Cơ hội tiếp cận truyền thông vì thế bị bỏ lỡ, khiến phim khó lan tỏa.

Rào cản và gợi mở từ thực tiễn

TS Ngô Phương Lan, Chủ tịch Hiệp hội Xúc tiến Phát triển Điện ảnh Việt Nam thông tin, tại hội thảo ở Đại học Harvard với chủ đề “Tình nhân văn và lòng trắc ẩn trong điện ảnh Việt Nam” mà bà tham dự, phim “Cánh đồng hoang”, “Bao giờ cho đến tháng Mười” đã nhận được sự đồng cảm sâu sắc của các bạn Mỹ. Chuyển công tác của bà Lan và cộng

“ Theo TS Hà Thanh Vân (Trung tâm Xúc tiến Văn hóa Nghệ thuật Việt Nam) kho phim Việt - Mỹ, từ những thước phim chiến tranh đầy đối kháng đến các tác phẩm đồng sáng tạo ngày nay là minh chứng cho khả năng đối thoại ký ức và tái thiết bản sắc. TS Vân đề xuất bốn nhóm giải pháp để biến di sản này thành hành trình hợp tác bền vững. Đó là, hợp tác lưu trữ và phục dựng phim song phương; Tăng cường trao đổi đào tạo, liên kết học bổng, thực tập giữa các trường điện ảnh Việt - Mỹ, hỗ trợ sản xuất phim tài liệu, phim ngắn độc lập; Xây dựng không gian trình chiếu và thảo luận phim chuyên đề, tổ chức liên hoan phim Việt - Mỹ tại các thành phố lớn và phát triển thư viện số; Khuyến khích nhà làm phim trẻ khai thác ký ức, bản sắc bằng góc nhìn phân tích, nhân bản.

sự còn đánh dấu một bước tiến khác khi “Nhóm bạn Việt - Mỹ ủng hộ điện ảnh Việt Nam” được thành lập. Nhóm quy tụ nhiều gương mặt tiêu biểu, trong đó có Đại sứ Việt Nam tại Hoa Kỳ Nguyễn Quốc Dũng, Đại sứ Việt Nam tại LHQ Đặng Hoàng Giang... Đặc biệt, trưởng nhóm hiện nay là ông Michael Dukakis, cựu Thống đốc bang Massachusetts. Đây là một trong những kết quả đáng quý mà chúng tôi đạt được từ các hoạt động thực tế trong chuyển công tác, bà Lan cho biết.

Dù tiềm năng hợp tác lớn, việc thu hút đoàn phim Mỹ còn đối mặt nhiều rào cản. Nhiều nhà sản xuất phim của Mỹ lo ngại thủ tục hành chính, kiểm duyệt và pháp lý phức tạp của Việt Nam. Ngoài ra, vấn đề ưu đãi cho các đoàn làm phim cũng cần tháo gỡ. Theo bà Ngô Phương Lan, Luật Điện ảnh đã có quy định (Điều 41) về ưu đãi thuế cho nhà sản xuất sử dụng bối cảnh Việt Nam, nhưng mới dừng ở mức khung, chưa có nghị định hay thông tư hướng dẫn và còn vướng chông chéo với Luật Thuế, Luật Tài chính. Trong khi đó, ở Mỹ, nhiều bang áp dụng ưu đãi tới 40%, phổ biến là 25-30%.

Một mối quan tâm lớn khác là vấn đề bảo vệ bản quyền. Tình trạng vi phạm bản quyền tại Việt Nam trên các trang phim lậu như phimmoi, motphim... cũng khiến nhà đầu tư lo ngại, bởi nhiều phim chưa kịp phát hành đã bị rò rỉ. Bà Lan cho biết, các câu hỏi của đối tác Mỹ đặt ra đều rất cụ thể: Đến Việt Nam thì làm gì? Ai hỗ trợ chúng tôi? Có ưu đãi gì? Và ai sẽ bảo vệ bản quyền tác phẩm?... Đạo diễn phim “Đêm tối rực rỡ”, Aaron Toronto cũng chỉ ra ba điểm yếu thực tế ở Việt Nam, chính là hạ tầng hỗ trợ làm phim chưa hoàn thiện, thiếu chính sách ưu đãi thuế và thủ tục hành chính phức tạp. Nếu muốn cạnh tranh với các nước trong khu vực, Việt Nam cần cải thiện đồng bộ cả ba yếu tố này.

Nhìn lại 30 năm, điện ảnh Việt - Mỹ là câu chuyện về sự thay đổi. Từ đối kháng sang đối thoại, từ khoảng cách đến kết nối. Để hành trình này đi tới thành công hơn nữa, cần khắc phục ngay những vấn đề tồn tại cũng như có chiến lược đồng bộ về chính sách, đào tạo, lưu trữ, bảo vệ bản quyền và quảng bá quốc tế.

Thời sự
văn nghệ

Tự hào kể chuyện vượt lên

■ LÂM AN

Kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9, cùng với chương trình concert quốc gia “Tổ quốc trong tim” do Báo và UBND thành phố Hà Nội tổ chức tại Sân vận động quốc gia Mỹ Đình tối 10/8, thì trong hai ngày 9 và 10/8, hai sự kiện âm nhạc lớn khác đồng loạt diễn ra là “V Concert - Rạng rỡ Việt Nam” (tối 9/8) và “V Fest - Thanh xuân rực rỡ” (tối 10/8) tại Trung tâm Triển lãm Việt Nam (đường Trường Sa, Đông Anh, Hà Nội). Đây cũng là việc Trung tâm tổ hợp tổ chức triển lãm lớn nhất Đông Nam Á (trên 90 ha, riêng sân khấu âm nhạc có sức chứa 25 nghìn người) này khai trương ra mắt hoạt động sau khi hoàn thành xây dựng và được bàn giao cho Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch từ ngày 15/7 vừa qua.

Trong chuỗi chào đón liên tiếp những ngày kỷ niệm lớn của đất nước, thì tại Nhà hát Lớn, Hà Nội sẽ diễn ra vở cải lương đang được mong chờ là vở “Từ Việt Bắc về Hà Nội”, được trình diễn liên tiếp trong hai đêm 11 và 12/8. Đây là phần thứ ba trong chuỗi 5 vở sân khấu, được chuyển

thể từ tiểu thuyết lịch sử “Nước non vạn dặm” (5 tập, NXB Văn học và Công ty Liên Việt in ấn phát hành) của tác giả Nguyễn Thế Kỳ. Soạn giả chuyển thể cải lương là Hoàng Song Việt; đạo diễn là NSND Triệu Trung Kiên; và thể hiện vai Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh trong vở diễn là nghệ sĩ Văn Thuận.

Vở diễn mong tái dựng qua sân khấu cải lương một trong những giai đoạn quyết định nhất của lịch sử dân tộc hiện đại. Đó là ngày Bác Hồ về nước năm 1941 tại Pắc Bó, cho đến khi Người đọc bản “Tuyên ngôn Độc lập” tại Quảng trường Ba Đình ngày 2/9/1945, khai sinh ra Nước Việt Nam dân chủ cộng hòa. Vở được đầu tư dàn dựng với một loạt tên tuổi như NSND Trọng Đài, NSND Doãn Bằng, NSUT Tiến Đại cùng hơn 60 diễn viên, nhạc công, kỹ thuật viên “cứng” và từng trải tham gia.

Một sự kiện cần điểm lại khác là việc vừa khai trương ra mắt không gian trưng bày mỹ thuật là Bảo tàng Mỹ thuật tư nhân Cecile

Le Pham - Biệt thự số 51 Hàm Nghi, Huế (ngày 9/8). Đây là công trình biệt thự Pháp cổ, được phục dựng di sản từ năm 2024 với không gian rộng hơn 150 m². Lần trưng bày này sẽ có nhiều tranh họa sĩ Việt Nam nổi tiếng như Bùi Xuân Phái, Trương Văn Ý, Lê Văn Đệ, Lê Bá Đảng, Lê Thị Lựu, Trịnh Cung và Nguyễn Tường Lân. Ngoài ra, còn có bộ sưu tập tiền giấy Đông Dương, tiền Nhật Bản, Hàn Quốc; hay đồ trang sức cổ bằng kim loại quý của một số dân tộc thiểu số Việt Nam (như đôi khuyên tai vàng Champa) sẽ giúp du khách trong và ngoài nước tìm hiểu và thú vị thêm về những nét văn hóa, nghệ thuật đặc sắc đa chiều trong lịch sử ở nước ta trong dịp kỷ niệm lớn năm nay.

KHOI DẬY SỨC MẠNH VĂN HÓA

Giữ lấy truyền thống văn nghệ đồng hành

■ Bài và ảnh: QUANG HÙNG

Thời gian qua, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tiếp tục làm việc với các hội văn học nghệ thuật, cũng như trong các hội tiếp tục bàn thảo về những vấn đề liên quan đến sáp nhập và hoạt động sau đó. Trong quá trình này rất cần chú trọng thúc đẩy những cơ chế nhằm bảo tồn, phát huy mạnh mẽ mối gắn kết lịch sử, truyền thống giữa các hội nghề, giữa văn nghệ sĩ với Đảng, Nhà nước và tiếng nói của văn nghệ trong khối đại đoàn kết toàn dân.

Biểu diễn mừng Đảng, mừng đất nước tại Nhà hát Lớn, Hà Nội.

Đặc trưng gắn kết từ trong lịch sử

Xu thế sáp nhập, tinh gọn, cùng với yêu cầu nâng cao hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của khối các hội văn học nghệ thuật (VHNT) trong cả nước là tất yếu. Quan trọng hơn là đổi mới, sáng tạo, kiến tạo hoạt động để tiếp tục đóng góp, thúc đẩy cho sự phát triển văn hóa, văn nghệ nước nhà.

Mục tiêu này là đòi hỏi chung cho các cấp lãnh đạo đất nước, ngành văn hóa, khối liên hiệp các hội VHNT, các cơ quan chức năng liên quan đến lĩnh vực VHNT trong việc nghiên cứu xây dựng định hướng, điều chỉnh, bổ sung, phát triển chính sách, cơ chế với VHNT, với các hội nghề nghiệp một cách phù hợp trong bối cảnh mới, có tầm nhìn, có tính dự báo. Đặc biệt là khơi gợi khích lệ được nỗ lực sáng tạo, đóng góp của văn nghệ sĩ cho công chúng, cho xã hội.

Nhìn lại lịch sử các hội VHNT, có thể thấy sự hình thành, ra đời trong phong trào đấu tranh cách mạng, kháng chiến, kiến quốc. Xuyên suốt là ý chí gắn bó với công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, bảo vệ hòa bình, xây dựng xã hội, phát triển và hội nhập. Qua nhiều chặng đường, các hội VHNT và nhiều thế hệ văn nghệ sĩ hội viên đã gắn bó máu thịt với quần chúng nhân dân, lắng nghe và truyền tải đa dạng, sâu sắc những tâm tư, tình cảm, những nỗi niềm, trăn trở trong xã hội. Thành quả sáng tạo và nhiều đề xuất, kiến nghị của đông đảo văn nghệ sĩ đã đóng góp to lớn vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, củng cố và phát triển đời sống văn hóa nước nhà, bồi dưỡng vẻ chân-thiện-mỹ, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa, văn nghệ của nhân dân.

Về tổ chức, qua nhiều thập kỷ, từ các hội từ trung ương đến địa phương có sự kết nối chặt chẽ với hệ thống chính trị, các cơ quan, đoàn thể của trung ương, ngành văn hóa, các tỉnh, thành phố.

Với các hoạt động thường xuyên, đặc biệt là chức năng tổ chức, theo dõi, phát triển, nâng cao chất lượng phong trào sáng tác VHNT cho đến các hoạt động, sự kiện văn nghệ, các hội cũng có sự kết nối thường xuyên với ngành văn hóa, chính quyền và các cơ quan chức năng địa phương. Như tổ chức các liên hoan phim, hội diễn nghệ thuật, triển lãm mỹ thuật-nhiếp ảnh, các cuộc thi và vận động sáng tác văn thơ, nhạc họa...

Thực tế đồng hành

Tóm lược như vậy để thấy cả một quá trình và tính chất gắn kết của các hội đối với hệ thống chính trị, ngành văn hóa và các tổ chức,

cơ quan, đoàn thể khác. Trên nền tảng đó, trong những năm qua, sự thụ hưởng của các hội nghề nghiệp từ đường lối xây dựng và phát triển văn hóa, VHNT, từ chính sách, cơ chế đã được quan tâm. Điều này thể hiện qua hệ thống cơ sở vật chất và chế độ kinh phí được sử dụng để vận hành bộ máy lãnh đạo, điều hành hoạt động hội. Từ nguồn ngân sách trung ương, tỉnh, thành phố, các hội Trung ương và địa phương đã nhiều lần tổ chức các sự kiện, hoạt động nghề nghiệp như thực tế, sáng tác, công bố tác phẩm, liên hoan, hội diễn, chấm chọn giải thưởng, tổ chức các cuộc vận động, thi sáng tác... Song song với đó, vẫn thường trực hệ thống cơ sở vật chất và vai trò của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch trong việc phối hợp, hỗ trợ các hội như các trại sáng tác, các hoạt động, sự kiện, hoạt động như hội thi, hội diễn, biểu diễn, xuất bản, công bố tác phẩm... Ngoài ra còn có các bộ, ngành khác như Bộ Quốc phòng, Bộ Công an... trong việc phối hợp với các hội nghề nghiệp về văn học, sân khấu, âm nhạc, điện ảnh, kiến trúc, múa, văn nghệ dân gian...

Đặc biệt trong cơ chế thị trường và xu thế nở rộ các điều kiện phát triển, lan tỏa cho VHNT, thì chính sách xã hội hóa, các hình thức hợp tác, liên kết đã được nhiều hội áp dụng tích cực. Tuy nhiên, các điều kiện cụ thể về ngân sách, vật chất từ nhà nước, bộ, ngành vẫn đang là những yếu tố quan trọng trong vận hành, hoạt động, duy trì phong trào sáng tác của hội nghề và nhiều văn nghệ sĩ.

Cần phát huy tốt hơn truyền thống phối hợp giữa các hội và ngành văn hóa để tổ chức các sự kiện nghệ thuật.

Làm sao vừa giữ, vừa đổi mới

Trong bối cảnh đang và sẽ có nhiều thay đổi hiện nay, xin có một số gợi ý về định hướng đổi mới với việc phát huy giá trị VHNT đối với sự nghiệp phát triển đất nước.

Lịch sử gắn kết, hường ứng và tinh thần đồng hành giữa các hội VHNT với chủ trương, đường lối đúng đắn, khoa học của Đảng, Nhà nước, với mục tiêu phấn đấu cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đã trở thành truyền thống, thành đặc trưng trong hoạt động của các hội nghề nghiệp qua nhiều thập kỷ. Sự gắn kết, hường ứng đó đã góp phần khơi dòng sáng tạo và khích lệ văn nghệ sĩ sáng tác. Mối quan tâm của Đảng, Nhà nước đối với hoạt động VHNT, với văn nghệ sĩ nói chung đã được thể hiện qua các chính sách tôn vinh, ghi nhận, tạo điều kiện sáng tạo và cống hiến. Sự gắn kết đó và mối quan tâm đó, trong bối cảnh mới, vẫn cần tiếp tục được trân trọng, giữ gìn, thể hiện qua định hướng chăm lo, phát triển VHNT, bồi dưỡng đội ngũ văn nghệ sĩ và phát triển các chính sách đồng hành thiết thực.

Những năm qua, Đảng, Nhà nước và nhân dân chú trọng xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; chủ trương và tích cực hành động củng cố, bồi đắp, phát triển văn hóa, lấy văn hóa làm nền tảng và cũng là mục tiêu hướng tới của phát triển kinh tế-xã hội, xây dựng con người. Đảng và Nhà nước cũng định hướng và nêu cao yêu cầu khơi dậy sức mạnh tiềm tàng, giá trị bền lâu của văn hóa để đóng góp cho sự phát triển kinh tế-xã hội. VHNT được xác định là một thành tố quan trọng hàng đầu, là tinh hoa trong việc xây dựng, phát triển văn hóa của cộng đồng, đất nước. Do đó, mỗi quan tâm duy trì, phát triển đời sống VHNT; hỗ trợ, đầu tư cho sáng tác, quảng bá, công bố, lan tỏa các tác phẩm VHNT chất lượng cao luôn cần được chú trọng để xây dựng văn hóa, con người, phát triển xã hội.

Thực tế cũng cho thấy, hoạt động VHNT được Đảng, Nhà nước quan tâm chăm lo, xã hội quan tâm hường ứng, cổ vũ, từ đó đã có được nhiều thành tựu to lớn, đóng góp cho đất nước. Bên cạnh đó, vẫn tồn tại và đã bộc lộ những bất cập, hạn chế trong cách thức hoạt động của hội nghề nghiệp, cả những hạn chế về chất lượng của không ít tác phẩm, tác giả khi vẫn được các nguồn ngân sách quan tâm, hỗ trợ ở những mức độ nhất định. Điều này đặt ra vấn đề đổi mới, nghiên cứu xây dựng mô hình, phương thức hoạt động sáng tạo mới mẻ, chủ động, hiệu quả hơn đối với các hội nghề nghiệp.

Giữ truyền thống quý gắn kết báu của các hội nghề nghiệp, của văn nghệ nước nhà với Đảng, Nhà nước, nhân dân. Cũng để giữ được sự gắn kết đó, thực tiễn đời sống và yêu cầu từ Đảng, Nhà nước, nhân dân cũng đặt ra kỳ vọng lớn đối với sự chuyên mình của các hội. Trên những cơ sở định hướng đó để xây dựng chính sách, cơ chế mới thuận lợi cho mối quan hệ điều phối, hợp tác, cộng hưởng giữa "mái nhà chung" Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các hội VHNT, bảo đảm hoạt động diễn ra bình thường, thúc đẩy ý thức tự giác cống hiến cho văn nghệ sĩ và hỗ trợ điều kiện sáng tạo thiết thực, đó là một việc cấp thiết hiện nay. Công việc này, xét ra, cũng quan trọng không kém vấn đề sáp nhập, tinh gọn.

Tiếp sức người khuyết tật bước vào công nghiệp văn hóa

NAM DƯƠNG

(Tiếp theo trang 1)

Các khán giả thưởng thức nghệ thuật trong môi trường không sử dụng thị giác qua triển lãm của dự án "Sờ, Nặn, Bóp". Ảnh: APD

Dàn hợp xướng Đa dạng (Hà Nội) là dự án âm nhạc cộng đồng đầu tiên tại Việt Nam quy tụ được đông đảo thành viên có từ mọi lứa tuổi, giới tính, thể trạng... Nhờ đó, nhiều thành viên khuyết tật được thể hiện giọng ca của mình trong những chương trình, cuộc thi trong và ngoài nước.

Bên cạnh tiếng nói hay giọng hát, những thanh âm trầm bổng còn có thể được cất lên từ hội họa. Đó là mục đích thành lập lớp học Âm thanh Hội họa của họa sĩ Võ Văn Ý, Phó Chủ tịch CLB Mekong Art, trực thuộc Hội Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh. Lớp học đã tham gia nhiều triển lãm, quyên góp từ lợi nhuận bán tranh cho các hoạt động thiện nguyện. Hay dự án "Nghe bằng mắt, Nói bằng phim" (Hà Nội) đem đến cơ hội làm phim cho nhiều bạn trẻ khiếm thính. Dự án do nhà làm phim Đỗ Thu Hiền cùng các cộng sự sáng lập, phối hợp với Trung tâm Hỗ trợ Phát triển Tài năng Điện ảnh TPD.

Còn bị giới hạn trong định kiến

Nhà làm phim khiếm thính Nguyễn Thị Ngọc Anh, dự án "Nghe bằng mắt, Nói bằng phim" chia sẻ, việc người điếc có thể tham gia làm một bộ phim hoàn chỉnh từ lên ý tưởng, biên kịch, đạo diễn cho đến diễn xuất là một bút phá lớn. Người

Người khuyết tật tham gia dàn hợp xướng đa dạng Hà Nội. Ảnh: MINH LÊ

khuyết tật còn hướng công chúng đến cái nhìn tích cực về sự phấn đấu, vươn lên không ngừng của bản thân, thay vì chỉ nhìn với thái độ thương cảm. Thông điệp ấy được biên kịch khuyết tật Nguyễn Thị Thanh Thanh đưa vào trong những kịch bản phim ngắn, nhạc kịch do mình chấp bút. Những tác phẩm ấy được sản xuất, chiếu trên sóng VTV và biểu diễn trên các sân khấu lớn. Theo bà Đào Thu Hương, cán bộ Hòa nhập Người khuyết tật, Chương trình Phát triển LHQ tại Việt Nam. Dẫu vậy, cũng theo

bà Hương, những đóng góp của người khuyết tật vẫn chưa thể trở thành một dòng chảy chính trong công nghiệp văn hóa.

Từng tham gia một cuộc thi sáng tác kịch bản, chị Thanh Thanh tâm sự: "Bản thân tôi rất háo hức khi được lọt vào vòng chung kết. Nhưng do ngồi trên xe lăn, gặp khó khăn trong di chuyển, nên tôi đành phải tạm dừng vì ban tổ chức không có khả năng tạo điều kiện cho người đi cùng hỗ trợ tôi". Tương tự, theo họa sĩ khuyết tật Nguyễn Trọng Hiếu, Hội Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh, hiện nay không thể phủ nhận các chương trình tìm kiếm tài năng nghệ thuật nói chung và mỹ thuật nói riêng ngày càng phong phú. Song người khuyết tật vẫn khó để tiếp cận bởi một số tiêu chí mà ban tổ chức đặt ra, chưa thật phù hợp khả năng của người khuyết tật.

Từ thực trạng này, bà Hương trăn trở về sự bình đẳng trong cơ hội sáng tạo và cống hiến văn hóa: "Liệu tài năng có thật sự được đánh giá công bằng, hay vẫn đang bị giới hạn bởi định kiến và hệ thống chưa bao trùm. Trong khi, những giá trị đích thực do người khuyết tật tạo ra giúp đa dạng hóa thị trường văn hóa, làm giàu có thêm kho tàng biểu đạt nghệ thuật tại nước ta".

Để quyền năng sáng tạo không còn là rào cản

Theo bà Hương, các cơ sở đào tạo đại học, cao đẳng hiện đã tạo điều kiện cho người khuyết tật theo học. Song các chương trình đào tạo nghệ thuật nên trao cơ hội nhiều hơn cho đối tượng này được phát huy đúng sở thích và năng khiếu của mình, thay vì chỉ tập trung nguồn lực vào một số khoa, ngành nhất định. Cùng với đó, nên tích hợp nghệ thuật bao trùm (tức hướng đến việc sáng tạo và trải nghiệm nghệ thuật dành cho mọi đối tượng mà không có bất kỳ rào cản nào) vào các chương trình đào tạo ở bậc đại học, cao đẳng. Từ đó, mọi giảng viên, nghệ sĩ, người làm văn hóa coi tài năng khuyết tật là bộ phận tất yếu của cộng đồng sáng tạo nghệ thuật.

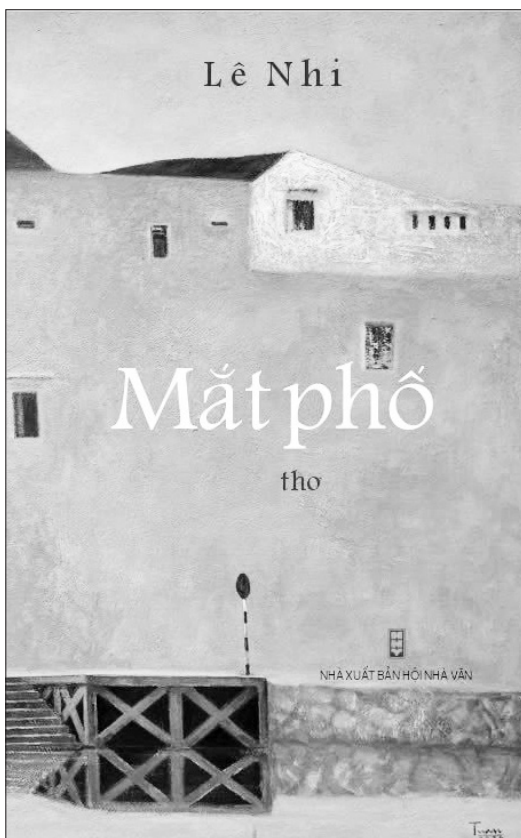
Khi đã bước chân vào dòng chảy công nghiệp văn hóa, bản thân nghệ sĩ khuyết tật như nhà làm phim Ngọc Anh cũng rất mong muốn được tạo điều kiện thuận lợi để học tập, phát triển bản thân. Điều kiện học tập đó với chị Ngọc Anh không chỉ giới hạn ở những khóa học ngắn hạn, mà là chương trình học lâu dài, chuyên nghiệp. Đồng thời, có tài liệu tiếp cận đặc thù, phù hợp khả năng của từng dạng tật, học bổng khuyến học và cơ hội giao lưu với nghệ sĩ, chuyên gia quốc tế bình đẳng những người học khác.

Tiếp sức để dẫn thân, thể hiện tài năng cũng là yếu tố quan trọng. PGS, TS Bùi Hoài Sơn, Ủy viên thường trực Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội đề xuất, các đơn vị nghệ thuật chuyên nghiệp cần có nhận thức mới mẻ, sẵn sàng tiếp nhận và tạo điều kiện phù hợp cho các nghệ sĩ khuyết tật được phát huy tài năng.

Màu của hiền lành, vượt qua và vươn lên

THY NGUYỄN

Nhà thơ Lê Nhi xuất bản tác phẩm thứ hai sau "Mặt mã 88" năm 2022. Tập thơ "Mắt phố" do NXB Hội Nhà văn ấn hành quý II năm 2025, có cấu trúc đa tầng, chạm vào nhiều chiều thân phận. Thơ đan xen đậm sâu cùng Nhi qua các ký họa, minh họa từ ba người anh họa sĩ mà tác giả vô cùng trân trọng, đã thật sự đưa "Mắt phố" đến gần hơn sự lay động của mỹ cảm.

Khác với "Mặt mã" tận tụy hướng nội, "Mắt phố" mang tinh thần hiện sinh và phản tỉnh. Nhiều bài thơ như "Mặt mã", "Tạ ơn", "Trước một dải mây", "Lửa"... mang giọng điệu tự vấn, truy tìm căn cước con người, sự sống và cái chết, với chiều sâu triết lý hiện sinh rất rõ. Lê Nhi không né tránh những câu hỏi lớn như: "Ta là ai?", "Trăm năm sau là gì?", mà đối diện chúng bằng ngôn ngữ thơ sâu sắc và giàu hình ảnh. Người đọc xúc động nhận ra hình ảnh một người mẹ như biểu tượng bao trùm tập thơ. Mẹ xuất hiện xuyên suốt trong "Tạ ơn", "Vô hình", "Con là hương sen", "Vuông tròn", "Ngày rộng"... Mẹ không chỉ là người sinh thành, mà là hiện thân của ký ức, của thân phận, của những gì thiêng liêng nhất giữa đời sống lầm lụi và hoài niệm. Một số đoạn thơ đặc biệt về cha chạm tới chiều sâu nhân tính: "Cha công ta bằng chiếc xương quai xanh nhỏ lên như móm núi/dặn con phải biết cúi đầu...". Cha và mẹ không chỉ là ký ức, mà là gốc gác linh hồn, là nơi tác giả luôn trở về mỗi khi mất phương hướng giữa cuộc sống thị thành.

Những bài như "Tạ ơn", "Vuông tròn", "Trước cha", "Con là hương sen"... dẫn người đọc đi từ ngậm ngùi tới tận cùng của thương nhớ.

"Mắt phố" cho bạn đọc thêm yêu một Hải Phòng hiện sinh, thăm thẳm, bên bi và vô cùng thơ. "Mắt phố" đậm đặc chất liệu và địa danh: Cầu Đất, Làng Lũng, chợ Đổ, Tam Bạc... Với bút pháp chân thực, đa diện, Lê Nhi bày biện tình yêu của mình với quê hương thứ hai và "yêu như máu thịt". Yêu đậm thắm mỗi ngày, vừa yêu vừa uông vừa dâng để mùi phố ngấm dần vào da thịt. Tác giả không cố minh họa các địa danh mà chân thành trong từng chi tiết khi khắc họa đời sống thân phận và lắng nghe mọi biến động của thời cuộc. Ở "Chợ Đổ" tác giả ghi lại sự cố cháy chợ trong mưa xuân ngập tràn cảm xúc: "Chợ đã cháy/tôi đã cháy/tro những phận người lầm lụi".

"Mắt phố" tái hiện đời thực, không né tránh đau đớn. Trong "Bài thơ viết lúc hai giờ", "Chợ Đổ", "Sau bão Yagi", Nhi viết như cào xước vào da thịt: "Thằng bé bị mẹ bỏ đầu xuống nước/Trời chìm trong rét buốt...". Nhưng sự dữ dội ấy không khiến thơ trở nên tuyệt vọng. Trái lại, ẩn dưới tro tàn, có những mầm sống vẫn bật lên trong từng bài như "Mầm sống", "Lửa", "Thiên đường trên nóc chợ"...

Thơ Lê Nhi nữ tính, nhưng không ủy mị. Người đàn bà trong thơ Nhi vừa yếu mềm, vừa cứng cỏi, có thể "ôm ngực nấc cùng trận gió", cũng có thể "gánh mùa thu nghiêng phía chợ". Nét nữ tính ấy không phải màu hồng tình yêu, mà là màu của hiền lành, vượt qua và vươn lên.

Đợt bùng phát dịch chikungunya

■ BẠCH DƯƠNG (Biên dịch)

Tỉnh Quảng Đông, Trung Quốc, trở thành tâm điểm của đợt bùng phát virus chikungunya lớn nhất trong lịch sử nước này từ cuối tháng 6/2025. Với hơn 8.000 ca nhiễm được ghi nhận tính đến ngày 7/8, chủ yếu tập trung tại thành phố Phật Sơn, Trung Quốc đang đối mặt một cuộc khủng hoảng y tế công cộng nghiêm trọng.

Phun thuốc ngăn chặn sự lây lan dịch chikungunya tại tỉnh Quảng Đông.

Ảnh: GETTY IMAGES

Cảnh báo nguy cơ lây lan toàn cầu

Virus chikungunya, được truyền qua muỗi *Aedes aegypti* và *Aedes albopictus*, gây ra các triệu chứng như sốt cao, đau khớp dữ dội, phát ban, đau đầu và mệt mỏi. Mặc dù hiếm khi gây tử vong, căn bệnh này có thể để lại hậu quả lâu dài, đặc biệt là đau khớp kéo dài hàng tháng hoặc thậm chí hàng năm.

Đợt bùng phát này không chỉ là vấn đề nội tại của Trung Quốc mà còn thu hút sự chú ý quốc tế, khi các tổ chức y tế như Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa dịch bệnh (CDC) của Mỹ và Tổ chức Y tế thế giới (WHO) đưa ra cảnh báo về nguy cơ lây lan toàn cầu. Giới chuyên gia cho rằng, biến đổi khí hậu, đô thị hóa nhanh chóng và sự di chuyển toàn cầu là những yếu tố chính thúc đẩy sự lan rộng của virus này.

Theo TASS, đến nay, các cơ quan y tế Trung Quốc báo cáo đã có hơn 8.000 ca nhiễm chikungunya tại tỉnh Quảng Đông, với 98,5% số ca tập trung tại Phật Sơn và một trung tâm sản xuất lớn gần Hồng Kông (Trung Quốc). Theo Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa dịch bệnh Trung Quốc (China CDC), đợt bùng phát bắt đầu từ một ca nhập cảnh được phát hiện vào ngày 8/7/2025 tại quận Shunde, Phật Sơn. Từ đó, virus nhanh chóng lan rộng, với gần 3.000 ca mới được ghi nhận chỉ trong tuần cuối tháng 7.

Các ca nhiễm cũng đã xuất hiện ở ít nhất 12 thành phố khác trong tỉnh Quảng Đông, cũng như ở Hồng Kông, Ma Cao và tỉnh Hồ Nam - cách Phật Sơn hơn 600 km về phía bắc. Cesar Lopez-Camacho, nhà nghiên cứu tại Trường đại học Oxford, nhận định: "Điều khiến đợt bùng phát này đáng chú ý là chikungunya chưa từng được thiết lập ở Trung Quốc đại lục trước đây. Điều này cho thấy phần lớn dân số không có miễn dịch từ trước, tạo điều kiện cho virus lây lan nhanh chóng".

Chikungunya là bệnh do virus gây ra, được truyền qua muỗi *Aedes*, vốn cũng là vật trung gian truyền các bệnh như sốt xuất huyết và Zika.

Triệu chứng thường xuất hiện từ 3-7 ngày sau khi bị muỗi nhiễm virus cắn, gồm sốt cao (lên tới 40°C), đau khớp nghiêm trọng, phát ban, đau đầu, đau cơ, sưng khớp và mệt mỏi. Mặc dù hầu hết bệnh nhân hồi phục trong vòng một tuần, một số trường hợp có thể bị đau khớp kéo dài, ảnh hưởng nghiêm trọng đến chất lượng cuộc sống. Những nhóm nguy cơ cao bao gồm trẻ sơ sinh, người trên 65 tuổi và những người có bệnh nền như tiểu đường hoặc bệnh tim.

Theo WHO, tỷ lệ tử vong do chikungunya rất thấp, nhưng các biến chứng nghiêm trọng, như tổn thương cơ quan, có thể xảy ra ở những người có sức khỏe yếu. Tại Quảng Đông, các báo cáo cho biết, hầu hết các ca nhiễm đều ở mức nhẹ, với 95% số bệnh nhân được xuất viện trong vòng bảy ngày. Tuy nhiên, việc nhập viện bắt buộc và các biện pháp kiểm soát nghiêm ngặt đã gây ra nhiều tranh cãi.

Nguyên nhân bùng phát

Các chuyên gia quốc tế đồng thuận rằng, biến đổi khí hậu là một trong những yếu tố chính thúc đẩy đợt bùng phát này, theo *Interfax*. Tiến sĩ Krutika Kuppalli từ Trường đại học Y khoa Texas Southwestern (Mỹ) nhận định: "Nhiệt độ ấm hơn và lượng mưa gia tăng đang giúp muỗi *Aedes* mở rộng phạm vi sinh sống sang các khu vực mới". Quảng Đông, với khí hậu cận nhiệt đới ẩm, đã trở thành môi trường lý tưởng cho muỗi *Aedes* sinh sôi, đặc biệt trong mùa mưa lũ năm 2025. Lũ lụt và mưa lớn đã tạo ra nhiều vũng nước đọng - nơi muỗi đẻ trứng - từ chậu hoa, máy pha cà-phê đến chai lọ bỏ không.

Robert Jones, Trợ lý Giáo sư tại Trường Vệ sinh và Y học Nhiệt đới London (Anh), nhấn mạnh: "Kể từ năm 2000, số lượng các vụ dịch chikungunya, sốt xuất huyết và Zika đã tăng đáng kể. Biến đổi khí hậu và đô thị hóa đang làm tăng nguy cơ các đợt dịch ở những khu vực có khí hậu ẩm và đô thị đông đúc như miền nam Trung Quốc". Phật Sơn, với dân số gần 10 triệu người, là một trong những trung tâm đô thị hóa nhanh

của Trung Quốc. Các khu vực đô thị đông đúc, kết hợp với cơ sở hạ tầng chưa hoàn thiện, tạo điều kiện cho muỗi sinh sản. Hơn nữa, sự di chuyển toàn cầu cũng góp phần vào sự lây lan của virus.

Liu Qiyong, chuyên gia hàng đầu về kiểm soát bệnh truyền nhiễm tại China CDC, cho biết: "Với sự lây lan toàn cầu của virus, các ca nhập cảnh vào Trung Quốc là không thể tránh khỏi. Sự hiện diện của các hướng truyền bệnh nội địa, đặc biệt là muỗi *Aedes*, đã thúc đẩy chu kỳ lây truyền cục bộ kéo dài". Một ca nhập cảnh được ghi nhận tại Phật Sơn vào ngày 8/7 đã kích hoạt chuỗi lây truyền cục bộ. Mặc dù chính quyền Trung Quốc không công bố nguồn gốc cụ thể của ca nhập cảnh này, các chuyên gia cho rằng, nó có thể bắt nguồn từ các khu vực đang có dịch như các đảo ở Ấn Độ Dương hoặc Nam Mỹ, nơi ghi nhận hơn 240.000 ca nhiễm và 90 ca tử vong trên toàn cầu trong năm 2025.

Tăng cường biện pháp kiểm soát

Theo *The New York Times*, chính quyền Trung Quốc triển khai chiến dịch quy mô lớn để kiểm soát sự lây lan của chikungunya, sử dụng cả các biện pháp truyền thống và công nghệ tiên tiến. Các nhân viên y tế đeo khẩu trang phun thuốc diệt côn trùng tại các công viên và đường

Chuyên gia y tế Brazil nghiên cứu muỗi *Aedes* trong phòng thí nghiệm. Ảnh: SHUTTERSTOCK

phố, trong khi máy bay không người lái (UAV) được sử dụng để phát hiện các ổ sinh sản của muỗi. Hơn 5.000 con cá ăn ấu trùng muỗi đã được thả vào các hồ nước ở Phật Sơn.

Ngoài ra, các đội y tế đã tiến hành kiểm tra nhà cửa và nơi công cộng, yêu cầu người dân loại bỏ nước đọng trong chậu hoa, máy pha cà-phê hoặc chai lọ. Theo *BBC*, những người không tuân thủ có thể bị phạt tới 10.000 NDT (1.400 USD), trong một số trường hợp nghiêm trọng, có thể đối mặt cáo buộc hình sự vì "cản trở phòng chống bệnh truyền nhiễm". Ngoài ra, bệnh nhân nhiễm chikungunya được yêu cầu phải nhập viện ít nhất một tuần, ngủ trong giường có màn chống muỗi. Theo *CCTV*, số giường cách ly chống muỗi tại Phật Sơn đã tăng gấp đôi lên 7.220 để đáp ứng nhu cầu. Một số bệnh nhân cho biết, họ không có lựa chọn và phải tự chi trả chi phí bệnh viện.

Các biện pháp này gợi nhớ đến chiến lược "zero Covid" của Trung Quốc, vốn áp dụng các hạn chế nghiêm ngặt trong đại dịch Covid-19. Tuy nhiên, nhiều ý kiến cho rằng, biện pháp này chưa cần thiết, bởi virus chikungunya không lây từ người sang người. Will Irving, Giáo sư danh dự về virus học tại Trường đại học Nottingham (Anh) nhận định các biện pháp cách ly nghiêm ngặt có thể không hiệu quả bằng việc tập trung vào kiểm soát muỗi. Tiến sĩ Todd Ellerin, Trưởng khoa bệnh truyền nhiễm tại South Shore Health, Massachusetts (Mỹ) nhấn mạnh: "Du khách đến khu vực có dịch cần tuyệt đối thực hiện các biện pháp phòng ngừa như mặc áo dài tay, sử dụng thuốc xịt côn trùng và sử dụng màn chống muỗi".

Sự gia tăng nhanh chóng các ca nhiễm chikungunya khiến CDC Mỹ ban hành cảnh báo hạn chế du lịch cho tỉnh Quảng Đông vào ngày 1/8, khuyến nghị du khách thực hiện các biện pháp phòng ngừa tăng cường như sử dụng thuốc xịt côn trùng, mặc quần áo dài và ở trong các khu vực có điều hòa hoặc màn chống muỗi. Cảnh báo tương tự cũng được áp dụng cho các quốc gia khác đang có dịch như Bolivia, Kenya, Madagascar và Sri Lanka. WHO cảnh báo, chikungunya có nguy cơ trở thành một đại dịch toàn cầu nếu không có hành động khẩn cấp. Với hơn 240.000 ca nhiễm và 90 ca tử vong trên toàn cầu năm 2025, Nam Mỹ (đặc biệt là Brazil với 185.553 ca) và các đảo Ấn Độ Dương (như La Reunion với hơn 54.000 ca) là những khu vực bị ảnh hưởng nặng nề nhất.

Theo WHO, virus này đã được ghi nhận tại hơn 110 quốc gia kể từ khi được xác định lần đầu tại Tanzania năm 1952. Các đợt bùng phát lớn trước đây như tại các đảo Ấn Độ Dương năm 2005, Pakistan năm 2017, cho thấy virus có thể lan rộng nhanh chóng khi được truyền qua các quần thể muỗi địa phương.

Lao tù An Nam tại Guyane

■ QUYÊN GAVOYE

Kỳ 3: La Martinière, con tàu lao ngục

Bất chấp những tố cáo của giới báo chí cũng như của các chính trị gia ủng hộ nhân quyền, chính phủ để quốc vẫn tiếp tục trục xuất lao tù An Nam trong đó có rất nhiều lao tù chính trị tới Guyane.

Tàu lao ngục Martinière.

Nguồn: Bảo tàng Lịch sử Pháp luật

Bưu thiếp - chuyển lao tù từ đảo Saint Martin de Ré đi Guyane.

Phản đối từ chính nước Pháp

Moutet được chính trường Pháp đặt biệt danh “nghị sĩ của người bản địa” vì đã lên tiếng đấu tranh đòi chính quyền thực dân trả tự do cho Phan Chu Trinh. Năm 1920, ông gặp Nguyễn Ái Quốc ở đại hội đảng Cộng Sản Pháp tại Tours và từ đó họ trở thành những người bạn đồng chí. Năm 1930, ông tiếp tục lên tiếng đấu tranh chống án tử hình dành cho các đảng viên Quốc Dân đảng bị bắt giữ sau vụ nổi dậy Yên Bái. Năm 1930, tại cuộc họp của nghị viện, Moutet lên tiếng chất vấn Bộ trưởng Tài chính, người trước đó mấy tháng từng giữ chức Bộ trưởng Thuộc địa, về vấn đề xếp tù chính trị vào cùng hàng với tù dân sự và từ đó cho phép chính quyền trục xuất họ tới các lao tù Guyane: “Ngài đã làm rõ ở đây một tình tiết mà các luật sư bỏ qua (...). Vì một tội ác sẽ mang tính chính trị tùy thuộc vào động cơ gây án và mục đích của kẻ chủ mưu^[1]”. Cuối lời phát biểu phản đối, Moutet đưa ra lời đe dọa sẽ cùng với các đồng chí của mình không bỏ phiếu thông qua ngân sách tài chính năm đó.

Ngày 14/5/1931, ba ngày trước khi con tàu chở lao tù rời Sài Gòn đi Guyane, Bộ trưởng Thuộc địa Paul Reynaud đã gửi tới toàn quyền Đông Dương bức thư có nội dung như sau:

“Các cá nhân bị phạt án trong khung hình sự: Nói cách khác từ hình, lao động khổ sai, giam giữ hay mất quyền công dân sẽ phải được xếp vào hàng tù dân sự, cho dù động cơ gây án là gì”.

Như vậy trên chuyến tàu “La Martinière” khởi hành vào tháng 5/1931^[2], có bao nhiêu lao tù chính trị bị gán chính phủ Đông Dương gán mác tù dân sự và phải chịu án lưu đầy?

Sẽ rất khó để có câu trả lời chính xác.

Đã đến không thể quay trở lại

Từ La Martinière, đế quốc Pháp đã từng có hàng chục con tàu lao ngục chuyên chở lao tù đến các đặc khu lao ngục nằm ngoài lãnh thổ đại

“Trên thực tế, những chiếc lồng lớn với các song sắt chắc chắn và một cánh cửa nhỏ ở giữa với một ổ khóa tinh xảo đã được lắp đặt tại mỗi khoang. Mỗi lồng có thể chứa một trăm lao tù như những con thú hoang”, theo bài báo “Cuộc sống của các lao tù trên tàu “La Martinière”.

lục Pháp: Iphigénie, Sybille, Isis, Fleurus, Néréide, Alceste, Jura, Rhin, Virginie, Loire, Garonne, Var, Orne, Calvados, Navarin, Tâge, Fontenoy, Magellan, Calédonien, VSt Nazaire, Calédonie. Tuy nhiên trong số tất cả những con tàu lao ngục đó, La Martinière được nhắc tới và trở thành biểu tượng của tàu lao ngục vì nó là con tàu cuối cùng thực hiện nhiệm vụ đặc biệt này.

Tháng 8/1921, La Martinière nhận nhiệm vụ thay thế tàu La Loire chuyên chở lao tù tới đặc khu lao ngục Saint-Laurent-du-Maroni, Guyane. Với khả năng chuyên chở tới 670 lao tù, mỗi năm hai chuyến, La Martinière trở thành con tàu lao ngục cho năng suất chuyên chở hiệu quả cao. Trong quãng thời gian 10 năm hoạt động, từ 1921 đến 1938, tàu lao ngục La Martinière đã chở tổng cộng hơn 7.000 lao tù, trong đó gần ¼ là lao tù Đông Dương.

Đầu năm 1931, khi con tàu lao ngục La Martinière xuất hiện, báo chí Pháp lần lượt đưa tin trên trang nhất. Có thể nói sự kiện con tàu trở lại để nhận tù và rời đi được coi như một trong những hoạt động chính trị và cộng đồng có tính quan trọng của khu vực. Đối với giới truyền thông, đây vừa là cơ hội lên tiếng thể hiện sức mạnh của tự do ngôn luận vừa là thời điểm làm tin giật gân để bán một số lượng không nhỏ các ấn phẩm đáp ứng sự tò mò của quần chúng. Sau chùm bài phóng sự điều tra vào năm 1923, tác giả Albert Londres đã hé mở ra cho số đông người dân trên thế giới cánh cửa địa ngục của các lao ngục, một nơi bất khả xâm phạm ngoại trừ đối với những lao tù. Nhưng những người này một khi đã đến thì sẽ không thể quay trở lại. Vì vậy sự xuất hiện của con tàu lao ngục La Martinière, phương tiện kết nối giữa thế giới tự do và mảnh đất địa ngục khiến

tất cả tò mò là lẽ đương nhiên. Cùng một bài báo “Cuộc sống của các lao tù trên tàu “La Martinière” đã được rất nhiều nhật báo cùng đăng và trên trang nhất. Trong đó Tiếng vọng Alger, Tác phẩm, Nhân Dân (của Pháp), Tường niệm La Loire, Tiếng vọng Paris... đã đăng vào ngày 16/2, một ngày sau khi La Martinière xuất hiện.

“La Rochelle. Ngày 15 tháng 2 - Con tàu “Martinière”, con tàu độc đáo nhất thế giới, một lần nữa đến tiếp nhận một lô hàng cũng độc đáo không kém ở ngoài khơi bờ biển đảo Ré: 670 lao tù!

“La Martinière”, một tàu buôn dài 114 mét được giới hành chính lao tù tuyển dụng và cải tạo trong vài tuần qua cho chuyến hành trình lớn, theo cách diễn đạt của những hành khách tương lai, và giờ đây đang ở trước mắt chúng ta là một nhà tù nổi thực sự...

...Dọc theo các lồng, trên sàn xi-măng là một chiếc ghế dài có độ ngang rất hẹp để họ có thể ngồi khi mệt vì đã phải đứng quá lâu. Trên trần khoang có trang bị những móc sắt để treo võng, nơi ngủ của tù nhân.

Vào ban ngày, những chiếc lồng được chiếu sáng bằng các lỗ cửa sổ tí tẹo đóng mở theo một cách đặc biệt. Họ cũng nhận được ánh sáng từ cầu thang dẫn đến từ boong tàu. Vào ban đêm, lồng giam được thắp sáng bằng đèn điện có gắn đèn phản quang đặt ở khoảng trống giữa hai lồng của mỗi khoang nơi có lính canh quản lý trại giam thường trực.

Ngay khi thức giấc, lao tù sẽ gấp võng rồi đi vệ sinh. Họ sẽ dùng nước biển đựng trong những chiếc xô đặt trong mỗi lồng giam.

Sau đó là bữa sáng. Thực đơn bữa ăn của họ giống với thực đơn của thủy thủ trên những con tàu của nhà nước. Bữa sáng: Cà-phê pha đường với bánh quy hoặc bánh mì. Bữa trưa và bữa tối: Súp, thịt (400 gram mỗi ngày) với khoai tây, đậu hoặc mì. Mỗi lao tù được nhận một phần rượu mỗi ngày. Họ có thể thoải mái uống nước từ chiếc thùng đựng nước đặt cạnh song sắt có trang bị đường ống nhỏ dẫn vào bên trong lồng.

Có hai loại hình phạt dành cho tù nhân: Bị trói chân vào cùm sắt gắn chặt vào song sắt của lồng giam hoặc bị biệt giam trong một phòng giam hẹp, tối tăm và thiếu không khí.

Trong trường hợp xảy ra nổi loạn, một mạng lưới đường ống chạy dọc theo song sắt sẽ phá hơi nước nóng vào các lồng giam chỉ trong vài giây”.

“Ngôi mộ” trên mặt nước

Dù chỉ là một bài báo mang tính thông tin thỏa mãn trí tò mò nhưng mức độ tạo hiệu ứng của nó không nhỏ. Sau khi được đăng tải trên rất nhiều báo, bài báo đã gây ra cuộc chiến giữa các tòa soạn nhằm thu hút hơn sự chú ý của số đông. Tờ Thám tử - Détective, một tờ báo chuyên săn tin giật gân thậm chí còn đi xa hơn trong việc điều tra hoạt động của La Martinière. Détective đã cài cắm một nhà báo dưới vỏ bọc y tá lên chuyến tàu tiếp theo mặc cho sự phản đối của bộ trưởng Thuộc Địa và chính quyền. Nhà báo giả danh có nhiệm vụ săn tin và chụp ảnh thực tế bên trong con tàu lao ngục. Dù sau chuyến đi này, kết quả mang về là những bài báo được tiêu thuyết hóa với mục đích kích thích sự tò mò của khán giả, ít nhiều trong những dòng viết đó, người đọc có thể cảm nhận được địa ngục lao tù đối với những các tù nhân bắt đầu từ khi La Martinière xuất hiện trong tầm nhìn của họ cho đến khi họ kết thúc cuộc đời khổ sai:

“La Martinière, anh ta nói, chính là một ngôi mộ nổi trên mặt nước. Một số trong số chúng tôi thực sự rất khổ sở, không đủ khả năng chịu được sự khốn khổ của chuyến đi. Đó là một hành động giết người có chủ đích...^[3]”.

Nhưng có lẽ phải đợi đến khi một tờ báo tên tuổi, tờ *Le Petit Parisien* - Người Paris bé nhỏ, bắt đầu một cuộc điều tra sâu rộng với nhà báo lầy lừng Albert Londres, một biểu tượng của giới báo chí điều tra, thế giới mới thật sự được nhìn rõ bức tranh địa ngục của lao ngục Guyane, nơi những lao tù một đi sẽ không có cơ hội trở lại.

(Còn nữa)

[1] Báo Chính phủ - ngày 23 tháng 2 năm 1931.

[2] Trong cuốn *Lao tù An Nam*, tác giả Christèle Dedebeant viết: “Trên tàu có năm trăm năm mươi tám “người An Nam”, bao gồm cả tù dân sự và tù chính trị, đã cập bến Cayenne của Guyane, ngày 30 tháng sáu năm 1931, sau bốn mươi tư ngày hải trình”.

[3] “Dưới đáy khoang tàu”, báo Thám tử, số 128 ra ngày 9 tháng 4 năm 1931.

Gieo mầm xanh trên triền núi Pha Luông

■ VŨ HƯƠNG

Những ngày tháng 8, bản Pha Luông (xã Chiềng Sơn, tỉnh Sơn La) rộn rã tiếng cuộc xẻng chan hòa với tiếng cười nói. Trên những sườn đồi ngập nắng, từng hố đất mới được đào, từng cây non bản địa được bàn tay người nâng niu đặt xuống, gửi hy vọng hồi sinh màu xanh cho cánh rừng phòng hộ nơi biên cương.

Bà con gửi cây lên vị trí trồng cây trên sườn đồi.

Cùng nhau “vá” những khoảng rừng trống

Ngày 8/8, chiến dịch “Góp Lá Vá Rừng 2025” chính thức khởi động. Hơn 100 người, từ bà con bản Pha Luông, cán bộ kiểm lâm, bộ đội biên phòng, đại diện Vietnam Airlines, MoMo, Trung tâm Con người và Thiên nhiên (PanNature) đến các tình nguyện viên khắp nơi, tụ hội trên sườn đồi trống. Người đào hố, người đặt cây, người lấp đất, người tưới nước. Tiếng cuộc bỏ vào đất vang vọng, xen lẫn tiếng trò chuyện bằng nhiều giọng vùng miền, tạo thành bản nhạc lao động rộn rã.

Theo kế hoạch, 60 nghìn cây bản địa là các loại dổi, trám, chò chỉ, gù hương, quế, dẻ gai... sẽ được trồng trên gần 100 ha rừng phòng hộ, từng bước lấp đầy khoảng trống xanh và bảo vệ nguồn nước cho vùng đất này. Đây là chặng nối tiếp chiến dịch khởi xướng từ Ngày Môi trường Thế giới 5/6/2024, với PanNature phụ trách kỹ thuật, triển khai và giám sát.

Năm 2024, chiến dịch đã ghi dấu với 35 nghìn cây được trồng, phủ xanh 53 ha rừng ở Hòa Bình và

Sơn La. Nguồn quỹ được tạo ra từ việc trích một phần doanh thu bán vé máy bay của Vietnam Airlines qua các giao dịch trên ứng dụng MoMo. Sáng kiến này từng đoạt giải Human Act Prize của Báo Nhân Dân, minh chứng cho hiệu quả của mỗi liên kết bền chặt giữa doanh nghiệp, tổ chức bảo tồn và cộng đồng.

Gieo niềm tin để rừng xanh trở lại

Chiến dịch năm nay đặc biệt hơn khi người dân giữ vai trò trung tâm. Không chỉ trồng, bà con người H'Mông còn trở thành “người giữ rừng”, trực tiếp chăm sóc, giám sát từng cây non để chúng bén rễ, vươn cành. Phó Chủ tịch UBND xã Chiềng Sơn, ông Trương Văn Linh, chia sẻ: “Chiến dịch góp phần giữ gìn môi trường, bảo vệ văn hóa và sinh kế gắn với rừng. Chúng tôi sẽ chăm sóc và bảo vệ tốt diện tích rừng được trồng”.

Trên đồi, những hàng cây mới trồng hãy còn mảnh khảnh, nhưng trong lời chia sẻ của các đối tác, chúng mang một tâm vóc lớn lao. Ông Lê Nguyên Khôi (Vietnam Airlines) ví von: “Một chiếc lá nhỏ cũng có thể vá lại vết rách của rừng; hàng triệu chiếc

Bộ đội và người dân cùng trồng cây “Góp Lá Vá Rừng”.

lá sẽ hồi sinh cả một đại ngàn”. Ông Đinh Sỹ Nhật Quang (MoMo) nhấn mạnh: Trồng cây hôm nay là góp phần bảo vệ cuộc sống bình yên cho đồng bào vùng cao, nhất là khi thiên tai bão lũ vừa gây nhiều thiệt hại.

Giám đốc PanNature, ông Trịnh Lê Nguyên khẳng định: Khi cộng đồng, doanh nghiệp và cơ quan bảo tồn cùng hợp tác, chúng ta không chỉ trồng cây mà còn gieo niềm tin để rừng xanh trở lại.

Chiến dịch diễn ra đúng dịp Ngày Quốc tế các Dân tộc Bản địa Thế giới (9/8), như lời tri ân dành cho cộng đồng địa phương, những người gìn giữ tri thức rừng và bản sắc văn hóa. Đây cũng là một phần của Chương trình “Rừng Xanh Lên” với mục tiêu phục hồi 500 ha rừng tự nhiên, nối liền Mai Châu (Hòa Bình) và Vân Hồ (Sơn La) trong 10 năm. Tính đến tháng 8/2025, hơn 180 nghìn cây đã được trồng, phủ xanh hơn 280 ha rừng.

Từ mầm cây bé nhỏ, đại ngàn xanh được mở rộng, đan tay người dân, doanh nghiệp và nhà bảo tồn cùng chờ đất trời.

“50 năm sức mạnh Việt Nam”

Một tác phẩm tại triển lãm.

Sáng 10/8, Bảo tàng Phụ nữ Việt Nam (36 Lý Thường Kiệt, Hà Nội) và nhiếp ảnh gia Nguyễn Á đã khai mạc triển lãm ảnh và ra mắt hai cuốn sách ảnh đặc biệt: “50 năm sức mạnh Việt Nam” và “Thành phố

hòa bình - Thành phố của chúng ta” (NXB Thông tấn). Triển lãm giới thiệu hàng trăm bức ảnh tư liệu quý, tái hiện hành trình nửa thế kỷ đất nước thống nhất, từ những thời khắc diêu binh, diêu hành Đại lễ 30/4 đến hình ảnh đời sống, con người hôm nay.

“50 năm sức mạnh Việt Nam” khắc họa tinh thần kiên cường của quân dân qua những góc máy đặc biệt, trong đó có nhiều bức chụp từ trực thăng. “Thành phố hòa bình - Thành phố của chúng ta” đưa người xem trải qua chặng đường phát triển của TP Hồ Chí Minh, từ chiến tranh đến đô thị hiện đại, lan tỏa thông điệp về giá trị hòa bình.

Nhiếp ảnh gia Nguyễn Á đã được mệnh danh là “người kể chuyện lịch sử qua ống kính”. Ông đã xuất bản hơn 20 cuốn sách ảnh và giành nhiều giải thưởng uy tín như huy chương vàng Liên hoan Ảnh nghệ thuật Việt Nam, Giải thưởng Lớn Liên hoan Ảnh quốc tế tại Pháp, cùng nhiều bằng khen của Hội Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam. Sau khi diên ra thành công tại Đường Sách TP Hồ Chí Minh (27 đến 29/7), tại Hà Nội, triển lãm mở cửa miễn phí đến hết ngày 12/8.

Nhớ một người thơ nồng nhiệt

Sáng 10/8, tại NXB Hội Nhà văn, “Mùa xuân ở lại” - tập thơ thứ hai của cố nhà báo, thi sĩ Khánh Văn Trần Nhật Minh (1981-2024) đã ra mắt trong sự đón nhận cảm động của gia đình, bằng hữu, các văn nghệ sĩ bạn bè. Nhiều kỷ niệm thân tình về một Trần Nhật Minh làm việc hăng say, đam mê sáng tác, sống hết mình với gia đình và bạn bè đã được chia sẻ.

Cũng từ đây, các ý kiến nhà nghiên cứu, nhà văn, nhà thơ, người làm báo đã góp phần nhận định rõ hơn gương mặt thơ Nhật Minh qua hai tập thơ “Khúc hát cánh đồng” và “Mùa xuân ở lại” với lối sống nồng nhiệt và niềm đam mê đàn hát ảnh hưởng rõ rệt vào sáng tác; những nỗ lực làm mới về ý tứ, cách dùng hình ảnh, sự phát triển những suy tưởng trong thơ. Có những ý kiến phân tích về sự sớm lĩnh cảm ra đi của thi sĩ. Có ý kiến coi đó là những liên tưởng mạnh mẽ khi cảm nhận về cõi nhân sinh, sự hữu hạn của đời người, và ước vọng hồi sinh, chia sẻ dài lâu tinh thần yêu thương, nâng đỡ, san sẻ.

Cuộc ra mắt sách đã thêm chiều sâu lắng đọng với phần thể hiện một số bài thơ của Nhật Minh qua giọng đọc bạn bè. Cùng với đó là những bài hát phổ thơ anh. Đồng nghiệp của nhà báo, thi sĩ cũng chia sẻ dự định tiếp tục phổ nhạc, giới thiệu các ca khúc phổ thơ anh trong thời gian tới.

■ Công ty CP Xây dựng Coteccons phối hợp cùng Báo Nhân Dân và Saigon Times Foundation vừa tiến hành trao học bổng Coteccons - Saigon Times Foundation 2025 cho hơn 200 học sinh là con công nhân xây dựng đang làm việc tại công ty trên khắp cả nước. Đây là một trong những hoạt động trọng điểm nhằm tri ân người lao động ngành xây dựng và tiếp sức cho thế hệ kế tiếp trên hành trình chinh phục tri thức. Học bổng được trao cho học sinh cấp THCS có thành tích từ khá trở lên, nhằm động viên các em không bỏ dở việc học và nuôi dưỡng ước mơ nghề nghiệp về sau.

■ Đại sứ quán Đan Mạch cho biết đã chọn được 34 đội gồm 68 học sinh đại diện Việt Nam dự thi vòng chung kết thế giới WRO & Global Robotics Games ở Singapore vào tháng 11 tới. Đây là những thí sinh có thành tích xuất sắc tại Cuộc thi STEM Robotics ROBOTACON World Robot Olympiad năm 2025. Với chủ đề "The future of robots", cuộc thi năm nay thu hút 411 đội thi gồm 1.235 học sinh đến từ 278 trường tiểu học, THCS và THPT trên cả nước tham dự. Tùy độ tuổi, thí sinh được chia vào các bảng thi với nhiều nội dung khác nhau.

■ Nền tảng học Tiếng Việt cho trẻ em người Việt tại Australia có tên gọi là VietNEST vừa được giới thiệu nhằm cung cấp môi trường học tập Tiếng Việt miễn phí, sôi động và giàu bản sắc cho trẻ em gốc Việt ở nước ngoài. Nền tảng được thiết kế cho trẻ em gốc Việt từ 5-15 tuổi, tích hợp nhiều tính năng trí tuệ nhân tạo hiện đại như nhận diện và chuyển đổi giọng nói, trò chơi giáo dục, và đặc biệt là khả năng tự điều chỉnh nội dung, tốc độ, phương pháp học theo năng lực và phong cách học tập riêng của từng em nhỏ. Không chỉ là ngôn ngữ, VietNEST còn tạo ra một thế giới thu nhỏ mang đậm màu sắc văn hóa Việt Nam, nơi trẻ em có thể học mà chơi, bồi đắp thêm hiểu biết về quê hương và niềm tự hào dân tộc.

HỎI & ĐÁP

Bạn đọc:

Tôi được biết Việt Nam đã thành lập Liên minh Phát triển nguồn lực công nghiệp bán dẫn Việt Nam. Xin hỏi Thời Nay, hiện nay trường nào đang giảng dạy các môn học liên quan đến ngành này? (Hoàng Tú, phường Phước Long, TP Hồ Chí Minh).

Thời Nay

Vừa qua, tại Công viên Phần mềm Quang Trung (TP Hồ Chí Minh), Liên minh Phát triển nguồn lực công nghiệp bán dẫn Việt Nam (SEVINA) quy tụ các chuyên gia đầu ngành cùng hàng trăm doanh nghiệp công nghệ trong và ngoài nước đã ra mắt.

Theo ông Trương Gia Bảo, Phó Chủ tịch Ủy ban Phát triển Công nghiệp bán dẫn Việt Nam, Chủ tịch Liên minh SEVINA ngành công nghiệp bán dẫn đang là tâm điểm chiến lược của nhiều quốc gia. Việt Nam cần một cách tiếp cận chủ động, bài bản để nắm bắt cơ hội này.

Nhằm đáp ứng nhu cầu nhân lực cho thực tiễn, năm học 2025, Trường cao đẳng FPT Polytechnic bắt đầu tuyển sinh chuyên ngành Công nghệ chip & bán dẫn. Chương trình tập trung vào hai nhóm đối tượng chính: sinh viên các trường cao đẳng kỹ thuật ngành điện tử, cơ khí và các kỹ sư, nhân viên đã đi làm trong lĩnh vực liên quan. Chương trình tích hợp chặt chẽ giữa lý thuyết chuyên ngành và thực hành tại doanh nghiệp, với các hoạt động như tham quan nhà máy, thực tập tại khu công nghiệp, làm dự án thực tế cùng doanh nghiệp, đào tạo bồi chuyên gia đến từ các công ty bán dẫn thành viên SEVINA. Trong thời gian hai năm, sinh viên có thể trang bị đầy đủ kiến thức chuyên ngành, kỹ năng mềm và kinh nghiệm thực hành để sẵn sàng làm việc tại các doanh nghiệp lớn nhằm rút ngắn thời gian đưa người học vào thị trường lao động.

Đặc biệt, sau khi hoàn thành khóa học, sinh viên sẽ nhận được chứng chỉ nghề bán dẫn do Liên minh SEVINA cùng nhà trường và doanh nghiệp đồng xác nhận nhằm tạo lợi thế rõ rệt khi ứng tuyển vào các công ty trong chuỗi cung ứng chip tại Việt Nam.

Những ngày hè hứng khởi

■ Bài và ảnh: ANH DƯƠNG

Trong kỳ nghỉ hè năm học 2024-2025, Đoàn Thanh niên các cấp tại TP Đà Nẵng tổ chức nhiều lớp học hè đặc biệt như dạy kỹ năng viết chữ đẹp, luyện phát âm tiếng Anh, dạy võ tự vệ cho học sinh khó khăn. Đặc biệt, nhiều giáo viên còn mở lớp dạy vẽ miễn phí giúp ươm mầm và nuôi dưỡng ước mơ hội họa cho những tài năng nhí.

Đoàn Thanh niên Trường đại học Ngoại ngữ (Đại học Đà Nẵng) tổ chức lớp học "Ươm mầm ngoại ngữ" cho học sinh tại xã Bà Nà.

Các lớp học đặc biệt

Hiểu được tầm quan trọng của ngoại ngữ, trong khuôn khổ Chiến dịch tình nguyện Mùa hè xanh 2025, Đoàn Thanh niên Trường đại học Ngoại ngữ (Đại học Đà Nẵng) phối hợp với Đoàn Thanh niên xã Bà Nà tổ chức lớp học "Ươm mầm ngoại ngữ". Dù đang kỳ nghỉ hè nhưng Trường tiểu học Hòa Ninh luôn rộn ràng tiếng cười nói của 80 em học sinh. Trong suốt một tuần diễn ra lớp học, các em được tham gia nhiều hoạt động học tập hấp dẫn và sôi nổi như học từ vựng qua trò chơi, luyện nói tiếng Anh theo chủ đề, xem phim ngắn tiếng Anh, hát các bài hát thiếu nhi quốc tế, vẽ tranh, đố vui, làm việc nhóm. Dưới sự hướng dẫn tận tình, sáng tạo của sinh viên Trường đại học Ngoại ngữ, những kiến thức về tiếng Anh được chuyển tải nhẹ nhàng, gần gũi giúp học sinh tiếp cận dễ dàng, nhanh chóng. Sau khi tuần học khép lại, Đoàn Thanh niên xã Bà Nà đã vận động các đoàn viên là giáo viên tiếng Anh trên địa bàn tiếp tục duy trì lớp học để mang tiếng Anh đến gần hơn với thiếu nhi nông thôn. Em Võ Thiên Ý (học sinh lớp 4, Trường tiểu học Hòa Ninh) chia sẻ: "Lớp học không chỉ giúp con nâng cao kỹ năng nghe, nói tiếng Anh mà còn là nơi để kết bạn, giao lưu trong những ngày nghỉ hè". Chị Thái Thị Thu Thảo, có con tham gia lớp "Ươm mầm ngoại ngữ" tâm sự: "Thay vì con ở nhà xem ti-vi, điện thoại thì những lớp học thế này thật sự rất ý nghĩa và là cách để mùa hè không trôi qua vô nghĩa".

Cùng chung mục đích giúp kỳ nghỉ hè của học sinh thêm phần ý nghĩa, Đoàn Thanh niên Trường đại học Sư phạm (Đại học Đà Nẵng) còn phối hợp với Đoàn Thanh niên phường Hòa Khánh khai giảng lớp luyện chữ đẹp dành cho các em thiếu nhi. Với thông điệp "Nắn nét từng nét chữ - Trao gửi những yêu thương", lớp học không chỉ là nơi rèn luyện kỹ năng viết chữ đẹp mà còn giúp nuôi dưỡng tình yêu với con chữ, với tri thức. Suốt thời gian diễn ra lớp học, dưới sự hướng dẫn tận tình của các anh chị sinh viên, các em học sinh dần rèn được nét chữ tròn trịa, thẳng hàng,

tự tin bước vào năm học mới. Em Ngô Thanh Thủy (học sinh lớp 2, Trường tiểu học Nguyễn Văn Trỗi) cho biết: "Chữ viết của con trước đây hay bị thầy cô nhắc nhở. Sau khi tham gia lớp, con đã rèn được nét chữ rõ ràng, đẹp hơn trước rất nhiều".

Ươm mầm tài năng nhí

Mặc kệ nắng hè oi ả, hàng ngày, lớp học vẽ miễn phí tại khu dân cư 8 Khuê Trung (phường Cẩm Lệ) vẫn rộn ràng bước chân trò nhỏ. Lớp học mang tên "Ươm mầm xanh", do cô giáo Nguyễn Thị Thu, giáo viên Mỹ thuật Trường THCS Trần Quý Cáp khởi xướng và trực tiếp đứng lớp. Cô Thu kể, từ mùa hè năm 2024 đến nay, bằng tâm huyết và tình yêu thương dành cho học trò, cô tự nguyện mở lớp dạy vẽ miễn phí cho các em nhỏ tại nhà sinh hoạt của khu dân cư. Dù là lớp học không thu phí, nhưng cô luôn chuẩn bị chu đáo từ giáo án đến dụng cụ, tạo nên một môi trường học tập sinh động, đầy cảm hứng nghệ thuật cho học trò.

Lớp có 20 em nhỏ có niềm đam mê vẽ theo học. Đến với lớp, các em được cô Thu hướng dẫn tận tình, rèn luyện những kỹ năng vẽ từ cơ bản đến nâng cao. Không dừng lại ở việc dạy vẽ, cô Thu còn kết nối với Chi hội Phụ nữ khu dân cư 8 Khuê Trung tổ chức thăm, tặng quà động viên các em vào dịp cuối tuần, ngày lễ, kỷ niệm, tạo thêm niềm vui và động lực để các em yêu thích việc học và đến lớp đều đặn. Nhờ sự chi bảo tận tâm, nhiệt tình của cô Thu, nhiều em giành được giải cao trong các cuộc thi vẽ cấp phường, thành phố, mang lại niềm vui và tự hào cho gia đình, nhà trường và cả khu dân cư. "Mỗi ngày đến lớp, nhìn thấy niềm đam mê, thích thú của học sinh cùng dáng vẻ cần mẫn, kiên trì của các em bên bảng mẫu, bút vẽ, nắn nét vẽ nên những bức tranh tươi tắn, sinh động, tôi thật sự cảm thấy hạnh phúc với công việc mình đang làm. Tôi sẽ tiếp tục duy trì lớp dạy vẽ miễn phí đến khi còn có thể, để tiếp tục ươm mầm và nuôi dưỡng những mầm xanh phát triển", cô Thu trải lòng.

Man United kỳ vọng một mùa giải tốt hơn sau khi mạnh tay nâng cấp đội hình.

Kỳ vọng mới, vẫn đề cũ

■ MINH VĂN

Giai đoạn chuyển nhượng mùa hè của Manchester United diễn ra không quá ồn ào, nhưng được giới chuyên môn đánh giá cao. Tổng cộng bốn tân binh, trị giá khoảng 230 triệu euro đã được đưa về, chủ yếu để nâng cấp hàng công cho "Quý đỏ" sau một mùa giải "bết bát".

Mùa trước, United yếu nhược chưa từng thấy. Họ khởi đầu cực kỳ tệ hại, sa thải Ten Hag rồi đưa Ruben Amorim về làm "thuyền trưởng", nhưng mọi chuyện không hề sáng sủa hơn. Kết thúc Premier League 2024-2025, "Quý đỏ" chỉ xếp thứ 15, thành tích tệ bậc nhất lịch sử của họ. Trên mọi đấu trường, từ "chính" đến "phụ", United đều trắng tay.

Amorim gây thất vọng lớn, nhưng vẫn được ban lãnh đạo CLB chia sẻ khó khăn vì ông chưa có cơ hội xây dựng đội hình ưng ý cho riêng mình. Trong khi đó, những chữ ký đắt đỏ thời Ten Hag như Antony, Hojlund, Joshua Zirkzee... đều gây thất vọng nặng nề. Phong độ tệ hại của những "gà nhà" Rashford, Garnacho tiếp tục tô thêm cho bức tranh u ám tại Old Trafford.

Điểm qua những cái tên này, dễ dàng nhận thấy vấn đề lớn nhất của United là sự cùn mòn của hàng

công. Thật vậy, qua 38 trận giải Ngoại hạng mùa trước, họ chỉ ghi vốn vẹn 44 bàn, thành tích chỉ khá hơn... 3 đội xuống hạng. Bởi vậy, trọng tâm mua sắm của Amorim hè này dồn cả vào tuyến trên.

Bốn tân binh được đưa về, nhưng do hậu vệ Diego Leon chỉ 4 triệu euro, nên giá trị chủ yếu thuộc về ba người Matheus Cunha (74,2 triệu euro); Bryan Mbeumo (75 triệu euro) và Benjamin Sesko (76,5 triệu euro). Từ đó, United có thể "thay máu" cả hàng công gồm một trung phong và hai tiền đạo cánh. Chưa dừng lại, họ đang ráo riết theo đuổi tiền vệ Carlos Baleba, người được Brighton định giá tới 120 triệu euro.

Những tân binh chất lượng đã được kiểm chứng, có "đầu ra" bàn thắng-kiến tạo ấn tượng tại CLB cũ đưa đến nhiều kỳ vọng vực dậy một tên tuổi lớn đang "ngủ quên". Tuy vậy, các mảnh ghép này vẫn chưa "vát" hết điểm yếu của United, nhất là khi Ruben

Amorim kiên quyết chỉ sử dụng sơ đồ ba trung vệ.

Để vận hành tốt sơ đồ này, cặp wing-back phải giỏi cả công lẫn thủ, như Reece James và Ben Chilwell của Chelsea ngày trước. Nhưng cả Dalot, Mazraoui và Dorgu đều không đủ đẳng cấp, còn Luke Shaw chủ yếu là "bệnh binh".

Bên cạnh đó, vai trò tối ưu của Bruno Fernandes cũng là câu hỏi đã tồn tại từ lâu. Không thể phủ nhận Bruno là nguồn sáng tạo quan trọng nhất với "Quý đỏ", nhưng bộ kỹ năng tương đối hạn chế khiến anh chỉ hay nếu đá cao, ngay sau tiền đạo. Tuy nhiên, do Mainoo chững lại, Casemiro đã già và Ugarte đơn thuần là "máy quét", Bruno vẫn bị đưa xuống giữa sân để làm bóng. Khi anh không giỏi rê dắt và kéo bóng, United hầu như không thể áp đặt thế trận hiệu quả.

Nói chung, CĐV United có thể kỳ vọng một mùa giải đáng xem của CLB khi họ nâng cấp nhân sự khá mạnh mẽ. Nhưng với những điểm yếu cố hữu, họ chưa thể nghĩ đến cuộc đua vô địch, thậm chí một "suất" trong топ 4 cũng là chuyện khó khăn.

Newcastle quyết giữ Isak

■ MINH KHANG

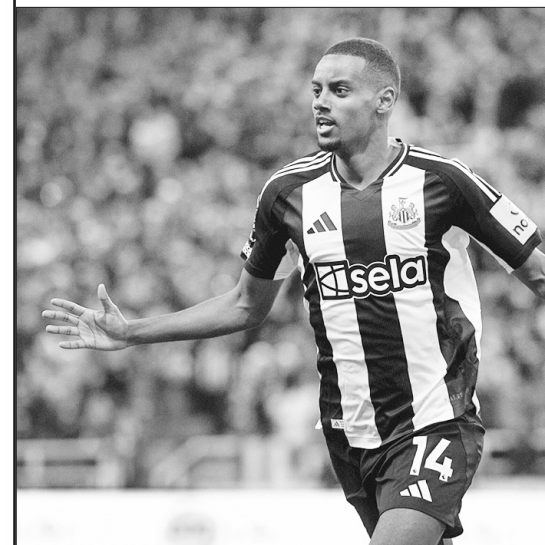
Đù Liverpool sát sao theo đuổi Alexander Isak (trong ảnh), và đã đặt giá 110 triệu bảng (126 triệu euro), Newcastle vẫn kiên quyết không bán cây làm bàn người Thụy Điển.

Isak được Liverpool xem là mảnh ghép cuối cùng để hoàn tất một mùa chuyển nhượng đầy tham vọng. Trước đó, họ đã chi tới hơn 308 triệu euro để đưa về những cầu thủ nổi tiếng như Florian Wirtz, Hugo Ekitike, Milos Kerkez và Jeremie Frimpong. The Kop đã nhiều lần liên hệ Newcastle để mua Isak, và còn theo đuổi sát sao hơn khi đã bán Darwin Nunez cho CLB Al Hilal.

Tuy nhiên, "Chích chòe" tỏ ra rất "rắn" trong thương vụ này. HLV Eddie Howe khẳng định, Isak là trung tâm trong kế hoạch tương lai của CLB, anh không phải cầu thủ để bán. Kể từ khi "đổi chủ" sang quyền sở hữu của Quỹ Đầu tư công Saudi Arabia (PIF) với khối tài sản cả nghìn tỷ USD, Newcastle không thiếu tiền và đang quyết tâm nâng tầm CLB.

Một lý do khác khiến họ không bán Isak là đã để Man United "nặng tay trên" Benjamin Sesko từ RB Leipzig. Newcastle chỉ để anh ra đi nếu tìm được sự thay thế xứng đáng cho chân sút đã ghi tới 23 bàn ở Premier League mùa trước.

Bản thân Isak rất muốn gia nhập Liverpool, và anh đã bắt đầu phản ứng vì không đạt được nguyện vọng. Theo truyền thông Anh, HLV Eddie Howe hiện không cho Isak tham gia tập luyện, thậm chí để ngỏ việc sử dụng anh ở trận mở màn Premier League (gặp Aston Villa, diễn ra ngày 16/8).

GÓC KHÁN ĐÀI

Tham vọng & khát vọng

■ MINH KIÊN

Ninh Bình FC (trái) cùng PVF-CAND hứa hẹn mang tới nhiều bất ngờ thú vị cho V.League 2025-2026. Ảnh: VPF

Khác với những mùa giải trước, V.League 2025-2026 có đến hai đội bóng thăng hạng là Ninh Bình FC và PVF-CAND. Hai tân binh này đặt chân lên V.League qua hai con đường hoàn toàn khác biệt, nhưng cùng đứng trước thách thức khắc nghiệt của sân chơi hàng đầu quốc gia.

Không chỉ vô địch hạng Nhất 2024-2025, Ninh Bình FC còn tạo nên kỳ tích với thành tích bất bại. Họ thăng hạng bằng thực lực vượt trội, với sự chuẩn bị dài hơi và đầu tư bài bản, chiêu mộ những ngôi sao và một loạt cầu thủ kinh nghiệm, các ngoại binh chất lượng cao. Đội còn bất ngờ chia tay HLV Nguyễn Việt Thắng để bổ nhiệm HLV người Tây Ban Nha Gerard Albadalejo cùng 5 trợ lý chuyên môn, thay mặt cỏ sân nhà bằng giống Zeon Zoysia đạt chuẩn FIFA và đổi mới logo. Tất cả những động thái này cho thấy Ninh Bình không hề che giấu tham vọng của mình và sẵn sàng cạnh tranh sòng phẳng với các đối thủ để hướng tới mục tiêu cao nhất.

Trong khi đó, PVF-CAND dù chỉ đứng thứ 3 ở giải hạng Nhất nhưng được đặc cách lên hạng sau khi Quảng Nam rút lui và á quân Trường Tươi Đồng Nai (trước là Bình Phước) từ chối thế chỗ. PVF-CAND mang đến một làn gió trẻ trung và khát

khao chứng minh giá trị của đào tạo nội lực. Lực lượng nòng cốt là các sản phẩm ưu tú từ lò PVF với nhiều cầu thủ vừa cùng U23 Việt Nam vô địch U23 Đông Nam Á 2025 như Nguyễn Xuân Bắc, Nguyễn Hiểu Minh, Võ Anh Quân, Nguyễn Thanh Nhân... đều là tương lai của đội tuyển quốc gia.

Nhận thức rõ sự non trẻ, CLB đã nhanh chóng chiêu mộ các ngoại binh dày dặn như Mpande, Walber Mota, Hoàng Vũ Samson, Alain Eyenga để tăng sự vững vàng và dẫn dắt lứa trẻ. HLV Thạch Bảo Khanh cho biết, đội bóng tự tin vào khả năng trụ hạng và thậm chí gây bất ngờ. Khát vọng của đội không chỉ là duy trì vị trí mà còn là để chứng minh rằng một đội hình trẻ, được đào tạo bài bản, có thể cạnh tranh ở sân chơi chuyên nghiệp cao nhất.

Hai tân binh với hai giác mộng khác nhau. Một hướng đến tham vọng lớn được hậu thuẫn bởi tiềm lực tài chính mạnh mẽ và sự chuẩn bị kỹ lưỡng. Còn một mang khát vọng khẳng định xứng đáng với sân chơi chuyên nghiệp, không để trở thành "kẻ lót đường". Dấu hành trình trước mắt còn muôn vàn chông gai thì sự xuất hiện của cả hai đã thổi một luồng sinh khí mới vào giải đấu. Mùa giải mới hứa hẹn những diễn biến khó lường.

Cà-phê đắt giá

Báo Panama La Prensa đưa tin, lô hàng cà-phê đặc sản được trồng ở Boquete, vùng Chiriquí của Panama đã được một thương nhân từ Dubai, Các Tiểu vương quốc Arab Thống nhất (UAE) mua với giá kỷ lục là 30.204 USD/kg. Những cốc cà-phê thơm ngon (trong ảnh) được đặt tên là "Geisha Panama", đã tạo nên lịch sử trong ngành cà-phê toàn cầu tại cuộc đấu giá trực tuyến quốc tế Best of Panama năm 2025.

Dự án xây bệnh viện trong vũ trụ

Trường đại học Công nghệ Tiên tiến Thâm Quyển và Trung tâm Kỹ thuật vệ tinh siêu nhỏ Thượng Hải (Trung Quốc) mới đây ký kết thỏa thuận hợp tác cùng thành lập một bệnh viện vũ trụ trong tương lai. Dự án nhằm mục đích nâng cao sức khỏe cho các phi hành gia và mở rộng khả năng theo dõi y tế, hỗ trợ sự sống trên quỹ đạo.

Hương đi mới điều trị phục hồi thị lực

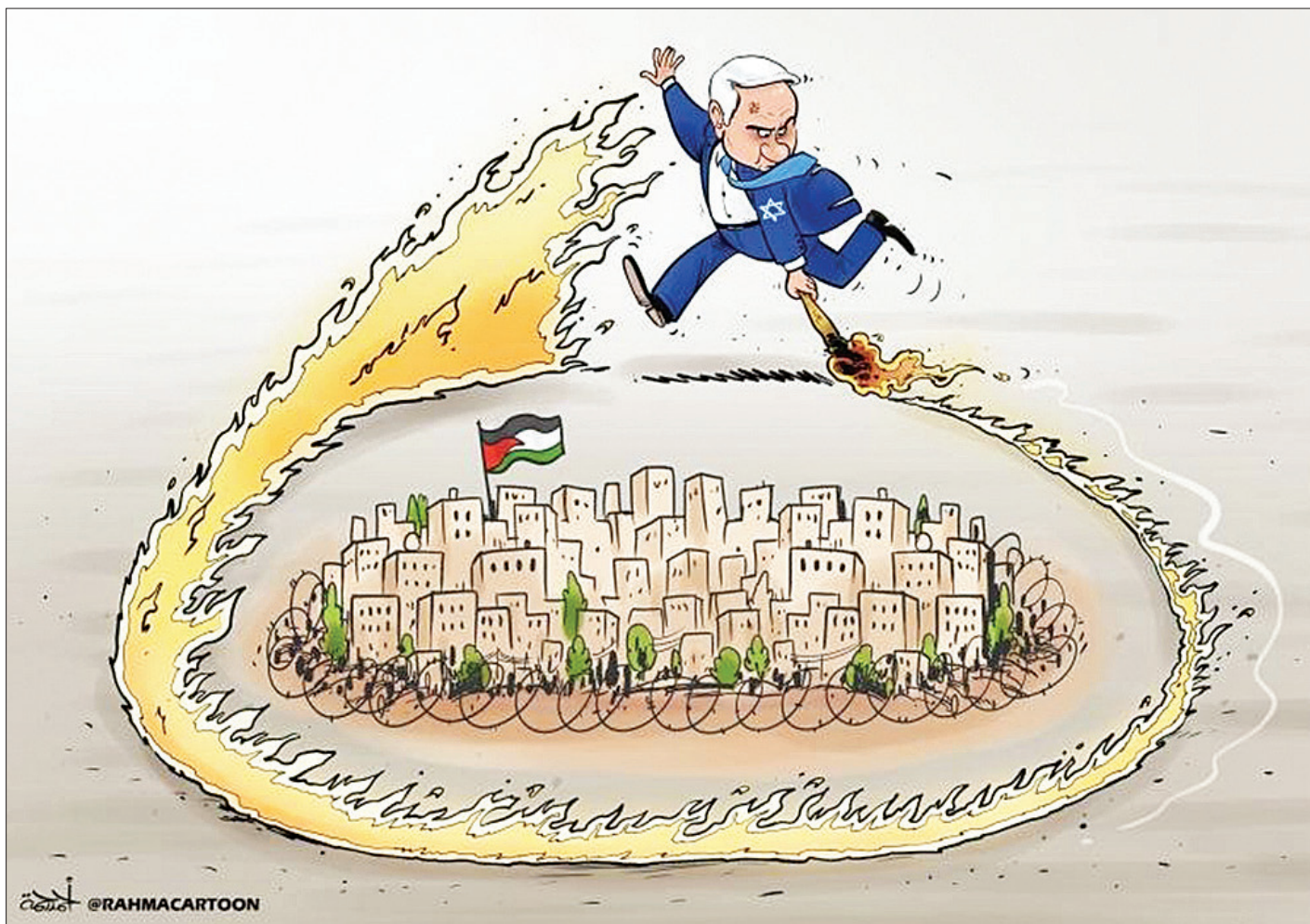
Các nhà sinh vật học khi nghiên cứu một loài ốc nước ngọt ở Nam Mỹ đã phát hiện chúng có khả năng mọc lại mắt hoàn chỉnh sau khi bị cắt bỏ, mở ra hướng đi mới trong điều trị các bệnh lý và chấn thương mắt ở người. Đặc tính này xuất hiện ở loài ốc bươu vàng. Con mắt mới có thể mọc lại trong chưa đầy một tháng, nhưng mất khoảng ba tháng để kết nối hoàn toàn với não bộ và khôi phục thị lực.

Bản đồ sao biển toàn cầu

Viện Nghiên cứu Bảo tàng Victoria (Australia) đã lập bản đồ phân bố toàn cầu và mối quan hệ tiến hóa của loài sao biển giòn (Ophiuroidea) - nhóm động vật có gai cổ xưa, sống từ vùng biển ven bờ nông đến các vực thẳm sâu hơn 3.500m. Phân tích ADN của 2.699 mẫu sao biển giòn thu thập từ nhiều nơi trên thế giới, các nhà khoa học phát hiện loài này đã phân tán tới những địa điểm ở rất xa xôi, từ xích đạo đến hai cực Trái đất.

Mối liên hệ giữa khoai tây chiên và bệnh tiểu đường

Kết quả của một nghiên cứu mới được công bố trên Tạp chí Y khoa Anh cho thấy ăn khoai tây chiên (trong ảnh) 3 lần/tuần sẽ làm tăng 20% nguy cơ mắc bệnh tiểu đường tuýp 2 và sẽ tăng lên 27% nếu ăn 5 lần/tuần. Nghiên cứu giải thích rằng hàm lượng tinh bột cao có trong khoai tây dẫn đến chỉ số đường huyết và tải lượng đường cao, kết hợp với khả năng mất chất dinh dưỡng do chiên trong dầu sôi.

Biếm họa: RAHMA

TIÊU ĐIỂM DƯ LUẬN

Kế hoạch nguy hiểm

■ LÂM VŨ

Thủ tướng Benjamin Netanyahu tái khẳng định mục tiêu của Israel không phải là chiếm đóng Gaza, mà là chấm dứt sự kiểm soát của phong trào Hamas tại vùng đất này. Tuy nhiên, trong bước đi mới nhất, Nội các An ninh Israel đã phê duyệt kế hoạch kiểm soát thành phố Gaza. Tổng Thư ký Liên Hợp quốc (LHQ) Antonio Guterres gọi đây là "sự leo thang nguy hiểm", có thể gây hậu quả thảm khốc đối với hàng triệu người Palestine.

Chiến dịch quân sự mới được Nội các An ninh Israel thông qua hôm 8/8, với mục tiêu kiểm soát thành phố Gaza, trung tâm đô thị lớn nhất tại dải đất ven biển này. Thông cáo của Văn phòng Thủ tướng Israel nêu rõ: "Theo đề xuất của Thủ tướng Benjamin Netanyahu nhằm đánh bại Hamas, Nội các An ninh đã thông qua kế hoạch quân sự mới. Lực lượng Phòng vệ Israel (IDF) sẽ chuẩn bị chiến dịch kiểm soát thành phố Gaza, đồng thời bảo đảm cung cấp viện trợ nhân đạo cho dân thường ở các khu vực nằm ngoài vùng giao tranh".

Theo kế hoạch, quân đội Israel sẽ huy động lực lượng dự bị, triển khai quân cho chiến dịch tiến vào thành phố Gaza và tạo điều kiện cho việc sơ tán bắt buộc đối với hàng chục nghìn người Palestine khỏi những khu vực chiến sự mới. Quân đội Israel dự kiến tiến sâu vào những nơi được cho là các con tin Israel đang bị giam và trước đó lực lượng Israel ít tấn công. Mục tiêu cao nhất là giành chiến thắng quyết định trước Hamas.

Nội các An ninh Israel cũng khẳng định ủng hộ 5 nguyên tắc hướng tới chấm dứt xung đột, gồm giải giáp Hamas, trả tự do cho toàn bộ 50 con tin còn lại, phi quân sự hóa Gaza, duy trì sự kiểm soát an ninh của Israel tại vùng đất này và thiết lập một chính quyền dân sự, không có sự tham gia của Hamas hoặc chính quyền Palestine (PA).

Mặc dù được đa số thành viên Nội các An ninh ủng hộ, kế hoạch

quân sự mới lại không nhận được sự đồng thuận từ giới lãnh đạo quân đội, vốn ưu tiên thúc đẩy thỏa thuận ngừng bắn hơn là leo thang giao tranh. Nhiều người dân Israel cũng lo ngại trước kế hoạch tiến sâu hơn vào các khu vực chưa kiểm soát ở Gaza. Các cuộc thăm dò cho thấy, đa số người Israel mong muốn chiến tranh kết thúc bằng một thỏa thuận trao đổi con tin.

Ngay sau khi kế hoạch của Israel về kiểm soát thành phố Gaza được công bố, PA đề nghị Hội đồng Bảo an LHQ hành động khẩn cấp và mang tính ràng buộc để ngăn chặn kế hoạch này. PA cũng kêu gọi Liên đoàn Arab (AL) và Tổ chức Hợp tác Hồi giáo (OIC) hợp khẩn để phối hợp lập trường của các quốc gia Arab-Hồi giáo và cộng đồng quốc tế nhằm bảo vệ người Palestine. Đặc phái viên Palestine tại LHQ Riyad Mansour nhấn mạnh, quyết định của Chính phủ Israel là sự leo thang nguy hiểm, hoàn toàn trái ngược với ý chí của cộng đồng quốc tế, công lý và luật pháp quốc tế. Trong khi đó, đại diện Hamas cho đây là "sự đảo ngược rõ ràng" trong tiến trình đàm phán vốn đang bế tắc.

Israel từng kiểm soát Dải Gaza từ năm 1967 cho tới khi đơn phương rút quân vào năm 2005, song vẫn duy trì quyền kiểm soát biên giới, không phận và các dịch vụ thiết yếu của Gaza. Trong bối cảnh người dân Gaza đang phải vật lộn với thảm họa nhân đạo tồi tệ sau gần hai năm xung đột, việc Israel lên kế hoạch đánh chiếm thành phố Gaza vấp

phải sự phản đối từ các nước, gồm cả các đồng minh phương Tây. Cao ủy Nhân quyền LHQ Volker Turk nêu rõ, kế hoạch của Chính phủ Israel trái với phán quyết năm 2024 của Tòa án Công lý quốc tế (ICJ), vốn yêu cầu Israel nhanh chóng chấm dứt chiếm đóng các vùng lãnh thổ của Palestine để hiện thực hóa giải pháp hai nhà nước và bảo đảm quyền tự quyết của người Palestine.

Một loạt nước trong khu vực Trung Đông lên án kế hoạch đánh chiếm thành phố Gaza là bước đi nguy hiểm. Theo Ai Cập, kế hoạch trên sẽ củng cố sự hiện diện của Israel tại các vùng lãnh thổ Palestine, tác động tiêu cực đến đời sống, làm suy giảm quyền tự quyết và nỗ lực thành lập một Nhà nước độc lập của người Palestine. Saudi Arabia cảnh báo hành động của Israel có thể làm gia tăng bất ổn khu vực, xói mòn khuôn khổ hòa bình toàn cầu. Các Tiểu vương quốc Arab Thống nhất (UAE) nhắc lại phản đối bất kỳ nỗ lực nào nhằm cưỡng ép di dời người Palestine khỏi vùng đất của họ. Nhấn mạnh đây là bước đi nguy hiểm, Thổ Nhĩ Kỳ kêu gọi cộng đồng quốc tế lập tức có hành động can thiệp nhằm ngăn chặn Israel thực thi kế hoạch này.

Tại châu Âu, các nhà lãnh đạo Anh, Đức, Bỉ, Hà Lan... đồng loạt lên tiếng chỉ trích kế hoạch của Israel là "bước đi sai lầm", cho rằng kế hoạch mở rộng tấn công Gaza không thể giúp chấm dứt xung đột và đưa con tin về nhà, trái lại chỉ càng khiến máu đổ nhiều hơn, tình hình nhân đạo tồi tệ hơn. Các Bộ trưởng Ngoại giao Anh, Đức, Italy, Australia và New Zealand ra tuyên bố chung phản đối kế hoạch của Israel mở kế hoạch tấn công quân sự quy mô lớn vào Gaza.

Tổng Thư ký LHQ Antonio Guterres bày tỏ hết sức lo ngại về quyết định của Israel kiểm soát thành phố Gaza, cho đây là bước leo thang nguy hiểm, làm trầm trọng thêm hậu quả thảm khốc của xung đột đối với hàng triệu người Palestine. Lãnh đạo LHQ nhắc lại lời kêu gọi khẩn thiết về ngừng bắn vĩnh viễn, tiếp cận nhân đạo không bị cản trở trên khắp Gaza và trả tự do ngay lập tức và vô điều kiện cho tất cả các con tin.

NHÂN VẬT & SỰ KIỆN

Thái Lan siết quy định xây dựng

■ SAN LÊ

Văn phòng Tổng Chương lý (OAG) của Thái Lan đã chính thức truy tố 23 cá nhân và pháp nhân trong vụ sập công trình tòa nhà cao tầng gây chết người tại quận Chatuchak ở Thủ đô Bangkok hôm 28/3, khi xảy ra trận động đất 7,7 độ richter ở quốc gia láng giềng Myanmar. Vụ việc đồng thời đặt ra yêu cầu rà soát tiêu chuẩn an toàn xây dựng ở "đất nước những nụ cười".

Lực lượng cứu hộ tại hiện trường tòa nhà đổ sập ở Bangkok hôm 31/3.

Ảnh: AP

Theo AP, tòa nhà 30 tầng dự kiến sẽ là trụ sở của Văn phòng Kiểm toán Nhà nước (SAO). Đây là công trình xây dựng duy nhất ở Bangkok bị sập trong trận động đất, khiến 89 người thiệt mạng, chủ yếu là công nhân xây dựng. Những nghi ngờ về chất lượng công trình khi tòa nhà đột ngột sụp đổ một cách nhanh chóng sau rung chấn đã khiến giới chức Thái Lan mở cuộc điều tra hình sự.

OAG cho hay, phán quyết về vụ việc dự kiến được đưa ra trong vài tháng tới. Hiện các nhà điều tra đã truy tố 16 cá nhân và 7 pháp nhân là các công ty liên quan, với một số tội danh như thiếu trách nhiệm chuyên

môn trong thiết kế - thi công và giám sát thi công, cũng như làm giả tài liệu và sử dụng tài liệu giả mạo. Những người bị truy tố gồm nhà thầu chính của dự án, các nhà thiết kế, kỹ sư và một số công ty khác. Tất cả bị cáo đang bị tạm giam tại Bangkok để chờ xét xử.

Trong số đó, đáng chú ý có Chủ tịch Công ty Phát triển Italian - Thái Lan (ITD), tỷ phú Premchai Karnasuta, 71 tuổi. ITD là một trong những tập đoàn xây dựng lớn nhất Thái Lan, ông Premchai Karnasuta đang nắm giữ gần 12% cổ phần trong doanh nghiệp này. Trước đó, hồi tháng 5, tỷ phú Premchai cùng 14 người khác đã

từng phủ nhận cáo buộc chống lại họ khi bị cảnh sát bắt giữ. Điều tra của lực lượng chức năng Thái Lan báo cáo rằng, lỗi thiết kế và kết cấu kém là nguyên nhân khiến tòa nhà sụp đổ, đơn vị thi công cũng không thực hiện một số quy định trong bản vẽ được phê duyệt chính thức.

Theo tuyên bố từ OAG, các cáo buộc nằm trong nhiều bản cáo trạng khác nhau gồm hành vi cấu thả trong thiết kế, giám sát hoặc thi công không tuân thủ những tiêu chuẩn kỹ thuật, gây nguy hiểm cho người khác và gây hậu quả nghiêm trọng với nhiều người thiệt mạng... "Các tội danh khác còn có vi phạm quy định xây

dựng và gây chết người do sơ suất", Người phát ngôn của OAG Sakkasem Nisaiyok cho biết thêm.

Bản cáo trạng vừa qua nhằm vào tỷ phú Premchai là sự liên quan pháp lý lớn thứ hai của ông này. Năm 2019, ông bị kết tội giết hại động vật được bảo vệ và tàng trữ vũ khí trái phép khi đi săn trong một khu bảo tồn động vật hoang dã, bị kết án ba năm tù giam. Lần này, tỷ phú 71 tuổi có thể phải đối mặt mức án lên tới 10 năm tù và khoản phạt 200.000 baht (tương đương 6.000 USD).

Vụ việc cũng đã thu hút sự chú ý của đông đảo dư luận Thái Lan, đặc biệt là số đông cư dân sống hoặc làm việc trong các công trình cao tầng, tòa nhà cũ đã xuống cấp. Họ bày tỏ lo ngại về an toàn kết cấu và tiêu chuẩn chống động đất. Mặc dù các quy định xây dựng của Thái Lan đều đề cập đến tiêu chuẩn phòng, chống thiên tai, yêu cầu rà soát chứng nhận địa chấn, giảm thiểu rủi ro, phòng chống cháy, nổ... Song, trận động đất với tâm chấn nằm ở miền trung Myanmar gây sập tòa nhà tại Thủ đô Bangkok đã đặt ra dấu hỏi lớn về chất lượng công trình, tiêu chuẩn xây dựng và trách nhiệm giám sát trong ngành xây dựng Thái Lan.

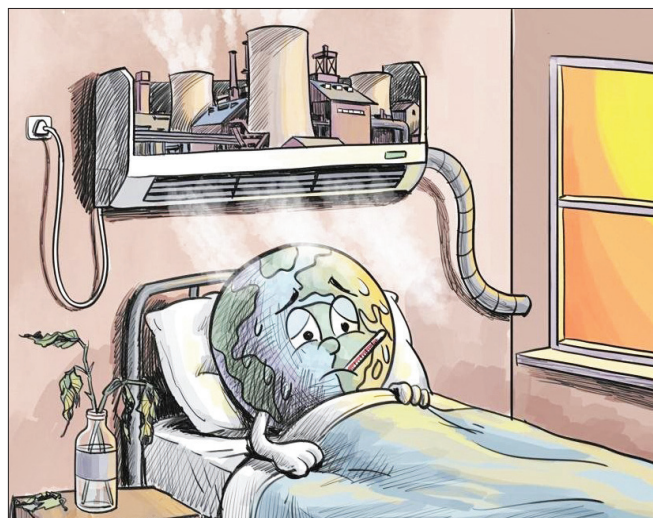
Trên thế giới, các thành phố dễ bị động đất đã thiết lập những tiêu chuẩn về chứng nhận xây dựng, mỗi công trình trước khi được cấp phép phải chứng minh đủ điều kiện về thiết kế, kỹ thuật và khả năng chuẩn bị ứng phó rủi ro trong những tình huống thiên tai, thảm họa. Chẳng hạn như tiêu chuẩn Cấp độ địa chấn của Nhật Bản hoặc Chỉ số an toàn USRC ở bang California (Mỹ). Những tiêu chuẩn này phản ánh hiệu suất dự kiến của tòa nhà về mức độ an toàn, thiệt hại, hạn chế tử vong, thương tích và tăng khả năng thoát hiểm, phục hồi.

Nhiều ý kiến cho rằng, mặc dù có quy định về thiết kế chống động đất nhưng việc tuân thủ vẫn chưa nhất quán giữa các công trình ở Bangkok. Không chỉ đưa những người chịu trách nhiệm ra trước pháp luật, quốc gia Đông Nam Á cũng đang xem xét lại toàn bộ quy định bảo đảm tiêu chuẩn chất lượng và an toàn lao động đối với các tòa nhà cao tầng, công trình xây dựng đang sử dụng hoặc sắp đưa vào khai thác.

GÓC QUAN SÁT

Ngưỡng không thể quay đầu

■ AN LINH

Biếm họa: CAI MENG

Theo các nhà khoa học của Liên minh châu Âu (EU), tháng 7 vừa qua đã trở thành tháng 7 nóng thứ ba từng được ghi nhận trên Trái đất, trong đó Thổ Nhĩ Kỳ "nằm trải"

mức nhiệt cao kỷ lục, lên tới 50,5°C. Đây được xem là hậu quả không thể chối cãi của biến đổi khí hậu (BĐKH) mà con người là tác nhân chính.

Dữ liệu của Cơ quan Giám sát biến đổi khí hậu Copernicus (C3S) thuộc EU cho thấy, nhiệt độ không khí trung bình toàn cầu trong tháng 7 đạt 16,68°C, cao hơn 0,45°C so mức trung bình của giai đoạn 1991-2020. Giám đốc C3S, ông Carlo Buontempo nhận định: "Chúng ta đang chứng kiến tác động của một thế giới đang nóng lên qua các hiện tượng như nắng nóng cực đoan và lũ lụt thảm khốc trong tháng 7".

Dù không vượt qua nhiệt độ tháng 7/2023 (tháng 7 nóng nhất từng được ghi nhận) hay tháng 7/2024 (tháng 7 nóng thứ hai trong lịch sử), nhiệt độ trung bình toàn cầu tháng vừa rồi vẫn cao hơn 1,25°C so thời kỳ tiền công nghiệp (1850-1900), thời điểm con người bắt đầu sử dụng nhiên liệu hóa thạch trên quy mô lớn. Nếu tính theo chu kỳ 12 tháng từ tháng 8/2024 đến tháng 7/2025, Trái đất đã nóng hơn 1,53°C so mức tiền công nghiệp, vượt qua ngưỡng 1,5°C được đặt ra trong Hiệp định Paris năm 2015 về BĐKH như một giới hạn "an toàn" nhằm tránh các tác động thảm khốc nhất của khí hậu.

Nguyên nhân chính gây ra tình trạng Trái đất ấm lên là lượng khí nhà kính phát thải từ việc đốt nhiên liệu hóa thạch. Năm 2024 là năm nóng nhất từng được ghi nhận trong lịch sử hiện đại và nhiều nhà khoa học cho rằng, cơ hội giữ mức tăng dưới ngưỡng 1,5°C gần như không còn. Bên cạnh đó, chiếc "điều hòa nhiệt độ" của Trái đất là Bắc Cực cũng đang bị tác động mạnh. Viện Nghiên cứu vùng cực quốc gia Nhật Bản cho hay, diện tích băng vùng biển Bắc Cực đang ngày càng bị thu hẹp do nhiệt độ Trái đất tăng dần, có thể dẫn đến các hậu quả nghiêm trọng như nước biển dâng cao nhấn chìm các quốc đảo ở Thái Bình Dương, sóng nhiệt gây cháy rừng và các bệnh truyền nhiễm hoành hành mạnh mẽ hơn...

Lũ lụt và cháy rừng lớn tiếp tục xảy ra ở nhiều nơi như bang California (Mỹ), Nhật Bản, Hàn Quốc, Canada... Sự thay đổi về nhiệt độ và lượng mưa ở các khu vực này có liên quan BĐKH do con người gây ra. Nếu không có những giải pháp kịp thời, giới chuyên gia cảnh báo Trái đất sắp chạm ngưỡng không thể quay đầu về nhiệt độ và làn sóng thời tiết cực đoan sẽ ngày một dữ dội hơn.

Kiêu bào hương về những ngày lễ lớn của dân tộc

■ HÀ DUNG

Kiêu bào dự Lễ kỷ niệm 79 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9 do Đại sứ quán Việt Nam tại Pháp tổ chức.

Ảnh: Đại sứ quán Pháp

Cùng với các hoạt động được tổ chức ở nước ngoài, Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam ở nước ngoài (NVNONN), Bộ Ngoại giao đang kiến nghị cấp có thẩm quyền cho phép Đoàn đại biểu NVNONN tham gia Lễ kỷ niệm 80 năm Quốc khánh Việt Nam (2/9/1945 - 2/9/2025) ở cả hình thức tham gia diễu hành và trên lễ đài.

Những năm qua, trong mỗi dịp lễ trọng của dân tộc, bà con kiều bào NVNONN luôn hào hứng, sôi nổi tham gia nhiều hoạt động hưởng ứng. Ông Nguyễn Đình Chung, sinh sống tại tỉnh Nongkhai (Thái Lan) cho biết, trong số những ngày kỷ niệm lớn và ý nghĩa nhất đối với bà con kiều bào tại Thái Lan có dịp kỷ niệm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9.

Hướng về Tổ quốc, vào những dịp này, bà con thường tổ chức các hoạt động chào mừng rất quy củ và quy mô, đôi khi có sự tham gia của đại diện Đại sứ quán hoặc Tổng lãnh sự cùng các quan chức địa phương. “Chúng tôi dù sống xa quê hương nhưng luôn hướng về cội nguồn. Chính vì điều này mà cộng đồng người Việt Nam

ở Thái Lan rất được người dân sở tại khâm phục và quý mến. Họ tin rằng, những người yêu nước như chúng tôi chắc chắn cũng sẽ yêu đất nước Thái Lan - quê hương thứ hai của chúng tôi”, ông Chung cho hay.

Trong khi đó, chị Nguyễn Thị Thùy Trang - kiều bào ở Thụy Sĩ - chia sẻ chị luôn cố gắng thu xếp thời gian để về Việt Nam vào dịp Quốc khánh. Tuy nhiên, cũng có những năm vì điều kiện không cho phép nên chị không về được. Trường hợp đó, chị thường cùng một số người bạn Việt Nam ở Thụy Sĩ tập trung lại để chuyện trò về quê hương, đất nước, về những sự phát triển mạnh mẽ của Việt Nam. Nhóm bạn của chị Trang cũng thường tìm xem các hoạt động mừng Quốc khánh ở trong nước để có thể hòa vào không khí kỷ niệm ở Việt Nam. Đặc biệt, các chị em người Việt Nam ở Thụy Sĩ thường nhắc nhau mặc áo dài trong những dịp như thế, là một cách để voi bót nỗi nhớ quê hương, đồng thời cũng thể hiện sự tự hào dân tộc.

Trong suốt chiều dài lịch sử của dân tộc, cộng đồng NVNONN luôn gắn bó với quê hương, đất nước; đồng hành, sát cánh cùng đồng bào trong nước đóng góp vào công cuộc xây dựng và phát triển đất nước. Tại cuộc gặp gỡ báo chí thông tin một

số hoạt động nhân dịp kỷ niệm 80 năm Ngày Quốc khánh Việt Nam do Ủy ban Nhà nước về NVNONN, Bộ Ngoại giao tổ chức chiều 6/8, ông Nguyễn Trung Kiên - Chủ nhiệm Ủy ban cho biết, Ủy ban đang kiến nghị cấp có thẩm quyền cho phép Đoàn đại biểu NVNONN tham gia Lễ kỷ niệm, bao gồm cả diễu hành trong các khối diễu hành và tham dự sự kiện từ trên khán đài.

Theo ông Nguyễn Trung Kiên, hoạt động này đáp ứng nguyện vọng của bà con kiều bào mong muốn được trực tiếp tham gia các sự kiện quan trọng và đại lễ của dân tộc, đồng thời thể hiện sự tri ân, trân trọng vai trò và đóng góp của kiều bào trong sự nghiệp kháng chiến giành độc lập dân tộc và xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội hiện nay. “Với hàng triệu kiều bào trên khắp thế giới, đây không chỉ là cơ hội hiện diện tại một sự kiện lớn, mà là niềm tự hào được hòa mình vào lịch sử dân tộc trong thời khắc trọng đại”, Chủ nhiệm Ủy ban Nguyễn Trung Kiên nhấn mạnh. Hiện, Bộ Ngoại giao phối hợp các cơ quan liên quan tích cực triển khai công tác chuẩn bị, sẵn sàng cho việc tham gia của Đoàn đại biểu NVNONN nếu được cho phép, bảo đảm thành công của Lễ kỷ niệm.

Thông tin thêm, bà Phạm Kim

Hoa, Phó Chủ nhiệm Ủy ban cho biết, vào ngày 28/8 tới, Liên hiệp hội người Việt Nam tại châu Âu đã phát động một số sự kiện tại Thủ đô và các thành phố lớn của một số nước như Czech, Ba Lan, Đức, Slovakia... Trong ngày này, chị em phụ nữ sẽ đồng loạt mặc áo dài in hình cờ đỏ sao vàng, có các hoạt động văn hóa nghệ thuật, diễu hành, xếp hình bản đồ hoặc cờ Việt Nam... Các hoạt động này sẽ được ghi hình và gửi về trong nước để hưởng ứng ngày lễ lớn của dân tộc. Liên hiệp cũng tổ chức một cuộc thi hát dân ca để hưởng ứng kỷ niệm 80 năm Quốc khánh Việt Nam tại châu Âu.

Ngoài ra, dịp Quốc khánh 2/9 tới, Ủy ban sẽ cử hai đoàn nghệ thuật, một đoàn đi Singapore và Malaysia, một đoàn đi Sri Lanka để đi biểu diễn phục vụ bà con trong cộng đồng cũng như các hoạt động đối ngoại tại các nước này. Nhân dịp này, nhiều hoạt động dành cho bà con kiều bào cũng sẽ được tổ chức, như lớp tập huấn cho lãnh đạo hội đoàn NVNONN năm 2025, Khóa tập huấn giảng dạy tiếng Việt cho giáo viên NVNONN, Lễ trao giải Cuộc thi tìm kiếm sứ giả tiếng Việt ở nước ngoài... Qua đó, đóng góp thiết thực vào công cuộc xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc và nâng cao vị thế, hình ảnh Việt Nam trên trường quốc tế.

Cửa hàng thu gom rác nhựa

■ KHÁNH AN

Với tham vọng thu hồi 90% lượng bao bì nhựa và kim loại, Hà Lan đang đẩy mạnh hệ thống cửa hàng thu gom chuyên biệt, góp phần giảm rác thải và thúc đẩy tái chế bền vững.

Những năm gần đây, ô nhiễm từ rác thải nhựa và bao bì dùng một lần đang trở thành vấn đề môi trường nghiêm trọng tại nhiều quốc gia, trong đó có Hà Lan. Trước thực trạng đó, mô hình cửa hàng thu gom chuyên biệt loại rác thải này đã được thử nghiệm.

Tháng 5 vừa qua, cửa hàng thu gom Statiegeld đầu tiên được khai trương tại Rotterdam. Khác với máy hoàn trả truyền thống đặt trong siêu thị thường bị giới hạn thương hiệu hay quy mô, những cửa hàng mới có khả năng xử lý cùng lúc hàng trăm chai, lon nhựa và kim loại. Chỉ sau vài tháng hoạt động, hệ thống đã tiếp nhận hơn một triệu đơn vị bao bì tái chế.

Tại Amsterdam, hai cửa hàng tương tự cũng đi vào hoạt động, thu hút đông đảo người dân địa phương, du khách và các doanh nghiệp nhỏ.

Nhiều người dành thời gian buổi tối để thu gom chai, lon nhựa, mang đến các cửa hàng này đổi lấy tiền mặt. Một nhân viên của Kier, đơn vị vận hành cửa hàng, chia sẻ: “Với mọi người đó là rác, nhưng đối với một số người đó lại là kế sinh nhai”.

Mariama Kamara, một người dân tại Amsterdam cho biết, cô mất chưa đầy 10 phút để trả lại 350 lon tại các cửa hàng thu gom. Với số lượng lon nhựa nói trên, Kamara nhận về hơn 50 euro. “Máy thu gom mới có khả năng nhận được nhiều chai, lọ cùng lúc, nhanh hơn nhiều so máy trong siêu thị chỉ nhận được lần lượt từng lon một”, cô cho biết.

Theo quy định, mỗi chai hoặc lon khi bán ra đều kèm một khoản tiền đặt cọc nhỏ. Người tiêu dùng sẽ được hoàn lại khoản này khi trả vỏ chai về hệ thống. Đây không phải mô hình

Khách hàng tại cửa hàng Statiegeld ở Hà Lan.

Ảnh: STUDIO UITTENBOGAART

mới, từ năm 1970, Canada là quốc gia đầu tiên áp dụng hệ thống bắt buộc trả lại bao bì. Đến nay, 17 quốc gia châu Âu như Thụy Điển, Na Uy, Đức và Ireland... cũng đã triển khai.

Mặc dù chưa phải giải pháp toàn diện, các cửa hàng Statiegeld được coi

là bước tiến hiệu quả trong giai đoạn hiện nay. “Không có công thức thần kỳ nào cả. Nhưng nếu giúp người dân dễ dàng lấy lại tiền đặt cọc và xử lý chai lọ đúng nơi, đúng cách, thì chúng tôi đang đi đúng hướng”, đại diện một cửa hàng chuyên biệt khẳng định.

Tỷ lệ tử vong phẫu thuật thấp hàng đầu thế giới

Bệnh viện Tim Hà Nội vừa tổ chức workshop quốc tế với 22 phẫu thuật viên nước ngoài đến từ Hồng Kông (Trung Quốc), Singapore, Thái Lan, Malaysia tham dự. Tại đây, các bác sĩ rất trẻ của bệnh viện đã cùng lúc trình diễn 4 ca mổ nội soi live case (mổ trên thực tế).

Sau 2 ngày, sự hồi phục nhanh chóng của các bệnh nhân khiến đồng nghiệp quốc tế ngỡ ngàng. "Họ ca ngợi chúng tôi đã thực hiện mổ thay cả hai van tim bằng phương pháp nội soi trên cùng một lỗ thành ngực và có thể thay cả van động mạch chủ cùng van hai lá. Điều này chỉ có ở các trung tâm tim mạch lớn ở châu Âu hay Mỹ! Thậm chí vượt xa các nước trong khu vực như Thái Lan, Singapore, Indonesia. Đó là tiến bộ tuyệt vời!", Giám đốc bệnh viện, PGS, TS Nguyễn Sinh Hiền, Chủ tịch Hội Tim mạch Hà Nội, Phó Chủ tịch Hội phẫu thuật tim mạch Việt Nam chia sẻ.

Tim Hà Nội là bệnh viện chuyên ngành tim mạch tuyến cuối của cả nước, năm 2024 có gần 600 nghìn lượt bệnh nhân đến khám, phẫu thuật cho 2.338 ca và thực hiện can thiệp là hơn 12 nghìn ca. Nếu so sánh với các trung tâm tim mạch lớn của cả nước như Viện Tim TP Hồ Chí Minh, Trung tâm Tim mạch (Bệnh viện E), Viện Tim mạch (Bệnh viện Bạch Mai) mỗi năm mổ trên dưới nghìn ca thì Bệnh viện Tim Hà Nội có số lượng mổ, can thiệp tim mạch lớn nhất cả nước.

Hiện tại, Bệnh viện Tim Hà Nội đã triển khai nhiều phẫu thuật tim mạch hiện đại. PGS, TS Nguyễn Sinh Hiền cùng các đồng nghiệp có thể thay quai động mạch chủ, thay lóc tách toàn bộ động mạch chủ ngực, tạo thêm nhiều cơ hội sống cho bệnh nhân. Các bác sĩ đã áp dụng kỹ thuật Hybrid (hai phương pháp) kết hợp thay và đặt Stent Graft, tức là vừa mổ nội soi live case, vừa kết hợp tim mạch can thiệp để điều trị những bệnh mà nếu chỉ làm một phương pháp thì tỷ lệ tử vong rất cao. Gần đây, các bác sĩ bệnh viện cũng đã mổ thay van tim hai lá, làm cầu nối mạch vành cho cụ bà 93 tuổi, sống tại Hà Nội. Chỉ hơn 10 ngày sau cuộc đại phẫu, sức khỏe của bệnh nhân đã hồi phục tốt.

Ở trẻ em, những ca tim bẩm sinh phức tạp vốn phải chuyển sang Singapore, Thái Lan để mổ rất tốn kém và tỷ lệ tử vong cũng cao nhưng nay đã thực hiện ngay tại bệnh viện với tỷ lệ thành công lớn. Những cháu bé vừa lọt lòng, ngày đầu sau sinh vẫn còn dây rốn đã được phẫu thuật tim thành công. Những ca mổ phức tạp trong tim bẩm sinh như đảo 2 lần tâm nhĩ-tâm thất, đảo động mạch để

Làm chủ công nghệ tim mạch hiện đại

(Tiếp theo trang 1)

Các bác sĩ thực hiện phẫu thuật nội soi tại Bệnh viện Tim Hà Nội.

Theo Tổ chức Y tế thế giới, bệnh lý tim mạch là nguyên nhân hàng đầu gây tử vong trên thế giới. Tại Việt Nam, các bệnh lý tim mạch đã cướp đi sinh mạng của khoảng 200 nghìn người/năm, chiếm 25% số ca tử vong trong dân số. Những năm gần đây, bệnh nhân mắc tim mạch ngày càng trẻ hóa.

trở về như bình thường, hay những ca bẩm sinh không có hệ thống động mạch phổi, các bác sĩ phải sử dụng kỹ thuật phẫu thuật đặc biệt để chế tạo ra một đường dẫn máu từ tim lên phổi... "Chúng tôi đã gây dựng những kỹ thuật phẫu thuật phức tạp trong điều trị bệnh lý tim mạch ở người lớn và trẻ em đều không khác các kỹ thuật tiên tiến trên thế giới ở Mỹ, ở châu Âu đã thực hiện", PGS Hiền nói. Trong nhiều năm nay, theo Hội Tim mạch Việt Nam, tỷ lệ tử vong của phẫu thuật ở Bệnh viện Tim Hà Nội luôn ở mức dưới 1,4% - đạt tỷ lệ thấp hàng đầu thế giới.

Đặc biệt, nếu trước đây, các ca mổ tim mạch phải mổ hở, banh hết ngực ra, chẻ dọc xương ức nhưng nay rất nhiều bệnh tim mạch kể cả tim bẩm sinh ở trẻ em lẫn người lớn, đều được mổ nội soi, ít xâm lấn. Thiết bị nội soi được các bác sĩ khéo léo đi qua khoang liên sườn tiếp cận nơi tổn thương vừa không gây viêm xương ức, không gây chảy máu nhiều, không gây biến dạng lồng ngực, giảm đau, giảm mất máu cho người bệnh, tức là phục hồi rất nhanh. "Đây có thể gọi là đặc sản của BV Tim Hà Nội", PGS Hiền tự hào nói.

GS, TS Trần Văn Thuấn, Thứ trưởng Y tế đánh giá, trong lĩnh vực tim mạch, ngành y tế Việt Nam ngày càng khẳng định vị thế với nội lực phát triển vững chắc, được hun đúc

qua nhiều thế hệ và không ngừng nâng tầm, ngang hàng với khu vực và thế giới. Nhiều bệnh viện trung ương và cấp chuyên sâu đã làm chủ, triển khai thường quy các kỹ thuật y học tiên tiến hàng đầu thế giới và các thầy thuốc của chúng ta được mời đến nhiều quốc gia để chia sẻ kinh nghiệm.

Cơ hội phát triển dịch vụ y tế chất lượng cao

"Chúng tôi đã từng đón 40 bác sĩ ở Mỹ sang làm việc với mong muốn hợp tác chuyên môn. Họ rất muốn đưa tiêu chuẩn của Trường đại học Los Angeles của Mỹ để xây dựng một trung tâm điều trị chuyên sâu, đón bệnh nhân ở các nước trong khu vực chung quanh sang đây tên gọi là Bệnh viện Trường đại học Los Angeles. Nhưng bao năm qua, để xuất hợp tác của họ vẫn chưa thực hiện được!", PGS Hiền trần trờ.

PGS Hiền đặt câu hỏi: "Làm sao chúng ta chưa làm được việc thu hút bệnh nhân nước ngoài đến khám và điều trị? Nhiều năm, người Việt chúng ta đi ra nước ngoài chữa bệnh. Trong khi, đây là lĩnh vực tiềm năng: Chúng ta có chính sách mở cửa, tay nghề chuyên môn của đội ngũ y bác sĩ không thua kém, dân số đông, giao thương và hợp tác quốc tế lớn, các công ty nước ngoài, bạn hàng quốc tế đặt tại Việt Nam nhiều, du lịch phát triển!"

Trả lời câu hỏi này, GS, TS Trần Văn Thuấn cho rằng, trước hết, cơ sở hạ tầng tại nhiều bệnh viện, đặc biệt là khối công lập, chưa đáp ứng đầy đủ các tiêu chuẩn quốc tế về không gian chức năng, tiện ích phục vụ và trải nghiệm tổng thể cho người bệnh quốc tế. Thứ hai, nguồn nhân lực y tế dù có trình độ chuyên môn tốt, nhưng nhìn chung vẫn còn hạn chế về năng lực ngoại ngữ, hiểu biết văn hóa và kỹ năng giao tiếp trong môi trường đa quốc gia. Thứ ba, hệ thống thủ tục hành chính, thanh toán và vận hành bệnh viện còn thiếu tính liên thông và thuận tiện. Việc bệnh nhân quốc tế phải tự lo liệu các thủ tục visa, bảo hiểm, thanh toán ngoại tệ hay chuyển viện giữa các cấp khám, chữa bệnh hiện vẫn còn phức tạp và thiếu đồng bộ, làm giảm trải nghiệm tổng thể dù chất lượng điều trị tốt.

Đặc biệt, một trong những rào cản cốt lõi là sự thiếu hụt các cơ chế tài chính linh hoạt. Hiện nay, khung giá dịch vụ y tế chưa phản ánh đúng giá trị chất lượng điều trị và chưa có sự phân biệt rõ ràng giữa giá dành cho người dân trong nước và người nước ngoài. Việt Nam cũng chưa có chính sách visa y tế riêng biệt như nhiều quốc gia trong khu vực (Malaysia, Singapore, Thái Lan), khiến việc thu hút bệnh nhân quốc tế thiếu tính chủ động và cạnh tranh.

Khơi thông các điểm nghẽn để đưa Việt Nam vươn lên trở thành điểm đến y tế chất lượng cao trong khu vực là mong mỏi của đội ngũ y bác sĩ không chỉ riêng trong lĩnh vực tim mạch. Theo GS Thuấn, trước tiên cần cải cách thể chế, chủ động xây dựng khung pháp lý mới, vượt tầm, bắt kịp các mô hình quản trị y tế tiên tiến. Đặc biệt, cần khẩn trương hoàn thiện các cơ chế về tài chính y tế, giá dịch vụ, tự chủ bệnh viện và thu hút đầu tư. Cùng với đó, huy động khu vực tư nhân và đầu tư xã hội hóa là động lực tăng tốc để tạo bước nhảy vọt về quy mô và chất lượng hệ thống y tế. Đồng thời, phát triển mô hình bệnh viện thông minh, ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn (big data)... Bên cạnh đó, thúc đẩy nghiên cứu, ứng dụng các kỹ thuật cao, kỹ thuật mới, phát triển các trung tâm y học xuất sắc (Center of Excellence) trong các lĩnh vực mũi nhọn như tim mạch, ung bướu, sản nhi, phẫu thuật can thiệp... Các trung tâm này không chỉ là hạt nhân chuyên môn mà còn là đầu tàu thu hút người bệnh quốc tế, góp phần định vị thương hiệu y tế Việt Nam.

Tuổi già và những khoảng trống yêu thương

(Tiếp theo trang 1)

Tư vấn và khám bệnh miễn phí cho người cao tuổi.

Ảnh: HẢI NAM

qua bao bão tố, giờ có khi không thể tự bước đi, không thể tự lo cho mình những sinh hoạt cơ bản nhất. Giây phút ấy, một tiếng thờ dài của con còn nặng nề hơn lời quả trách, một ánh mắt chán nản có thể gây tổn thương hơn nhiều tiếng kêu than.

Quan tâm hơn đến sức khỏe và tâm lý người già không chỉ là chuyện của mỗi gia đình, mà đã là câu chuyện quốc gia. Cả nước hiện có 16,1 triệu người cao tuổi, chiếm 16% dân số. Tốc độ già hóa dân số Việt Nam thuộc nhóm nhanh nhất châu Á. Dự báo đến năm 2038, nước ta sẽ bước vào thời kỳ dân số già.

Thách thức lớn nhất với người cao tuổi Việt Nam là sức khỏe yếu, thu nhập thấp. Thống kê cho thấy, 75% người già hiện không được hưởng các chính sách xã hội, như lương hưu hay trợ cấp hàng tháng. Tuổi thọ bình quân là 74,7, nhưng chỉ có 65

năm khỏe mạnh, còn lại đau yếu, mắc nhiều bệnh nền cùng lúc.

Trong khi tốc độ già hóa dân số rất nhanh, khoản chi y tế bình quân đầu người của Việt Nam lại thấp hơn nhiều nước trong khu vực, chỉ 189 USD/năm (theo thống kê của Tổ chức Y tế Thế giới-WHO). Mức này thấp hơn 2,4 lần so một quốc gia Đông Nam Á khác là Malaysia.

Vấn đề già hóa dân số kéo theo áp lực cho toàn xã hội. Nếu không chuẩn bị từ sớm, khi Việt Nam chính thức bước vào giai đoạn dân số già, sẽ nảy sinh rất nhiều hệ lụy, không chỉ ở lĩnh vực y tế.

Việc chuẩn bị nên bắt đầu từ mỗi gia đình, hạt nhân của xã hội. Hiểu hơn, quan tâm hơn, kiên nhẫn hơn và yêu thương hơn với cha mẹ già sẽ là cách tốt nhất để giúp họ sống vui, khỏe ở tuổi xế chiều. Đó không chỉ là sự hiếu nghĩa của phận làm con, mà còn góp phần xây dựng một quốc gia hạnh phúc và phát triển.

Tái khẳng định quan hệ Đối tác chiến lược Nga - Ấn Độ

■ MINH KHÁNH

Cố vấn An ninh quốc gia Ấn Độ Ajit Doval trong chuyến thăm Nga có cuộc gặp Thư ký Hội đồng An ninh nước chủ nhà Sergey Shoigu, khẳng định cam kết tăng cường quan hệ Đối tác chiến lược giữa hai nước. Trong khi đó, Mỹ và Nga nhất trí tiến hành cuộc gặp thượng đỉnh trong tuần này.

Tổng thống Nga Putin (trái) tiếp Đặc phái viên Mỹ Steve Witkoff tại Moscow. Ảnh: SPUTNIK NEWS

Thúc đẩy quan hệ Nga - Ấn

Tại cuộc gặp, Thư ký Hội đồng An ninh Nga Sergey Shoigu và Cố vấn An ninh quốc gia Ấn Độ Ajit Doval nhấn mạnh tầm quan trọng của quan hệ Nga - Ấn trong bối cảnh thế giới có nhiều biến động. Ông Shoigu bày tỏ mong muốn tăng cường hợp tác với Ấn Độ nhằm hướng tới một trật tự thế giới mới công bằng và bền vững hơn; nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tuân thủ luật pháp quốc tế và phối hợp ứng phó các thách thức hiện nay.

Cố vấn An ninh quốc gia Ấn Độ đánh giá quan hệ giữa hai nước đang ở thời kỳ rất tốt đẹp. Ấn Độ đặc biệt coi trọng quan hệ Đối tác chiến lược với Nga. Ông Doval cho biết, New Delhi mong đợi Tổng thống Nga Vladimir Putin sẽ đến thăm Ấn Độ vào cuối năm nay. Theo một quan chức Ấn Độ,

trong chuyến thăm Moscow lần này, ông Doval cũng thảo luận với giới chức Nga về hợp tác quốc phòng và việc mua dầu của Nga.

Chuyến thăm Nga của Cố vấn An ninh quốc gia Ấn Độ diễn ra trong bối cảnh quan hệ New Delhi - Washington đang bước vào giai đoạn căng thẳng mới, sau khi Tổng thống Mỹ Donald Trump thông báo tổng mức thuế 50% đối với hàng hóa nhập khẩu từ Ấn Độ, gồm mức thuế đối ứng 25% (có hiệu lực từ ngày 7/8) và mức thuế bổ sung 25% (có hiệu lực từ ngày 28/8).

Ấn định cuộc gặp thượng đỉnh Nga - Mỹ

Tổng thống Mỹ Donald Trump tuyên bố sẽ có cuộc gặp người đồng cấp Nga Vladimir Putin mà không kèm điều kiện ông Putin phải có cuộc gặp tương tự với người đồng

cấp Ukraine Volodymyr Zelensky. Tuyên bố này đánh dấu sự điều chỉnh so quan điểm được đưa ra trước đó, rằng Tổng thống Trump sẽ chỉ gặp Tổng thống Putin nếu nhà lãnh đạo Nga đồng ý gặp người đồng cấp Ukraine. Các nguồn tin tiết lộ, Hội nghị thượng đỉnh Mỹ - Nga đã được thảo luận trong cuộc điện đàm giữa Tổng thống Trump và người đồng cấp Zelensky, có sự tham gia của Tổng Thư ký Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO) Mark Rutte và các nhà lãnh đạo Anh, Đức và Phần Lan.

Trong thông báo mới nhất, cả Mỹ và Nga đều xác nhận sẽ tiến hành cuộc gặp thượng đỉnh tại Alaska (Mỹ) trong tuần này. Theo đó, Tổng thống Trump cho biết, ông sẽ gặp người đồng cấp Nga Putin vào ngày 15/8 tại Alaska để thảo luận về việc chấm dứt chiến sự ở Ukraine. Trong khi đó, Cố vấn Tổng thống Nga, Yuri Ushakov

cũng xác nhận cuộc gặp thượng đỉnh Nga - Mỹ sẽ được tổ chức ngày 15/8, tại Alaska. Theo ông Ushakov, tại hội nghị, hai nhà lãnh đạo sẽ tập trung thảo luận về các phương án đạt được giải pháp hòa bình lâu dài cho cuộc khủng hoảng ở Ukraine. Ông Ushakov nhấn mạnh, những ngày tới, Moscow và Washington sẽ "tích cực và khẩn trương" chuẩn bị về các khía cạnh chính trị và thực tiễn cho cuộc gặp.

Cố vấn Tổng thống Nga cũng cho biết, Moscow kỳ vọng sau cuộc gặp tại Alaska, hội nghị thượng đỉnh tiếp theo giữa hai nhà lãnh đạo sẽ diễn ra trên lãnh thổ Nga và lời mời chính thức đã được chuyển tới Tổng thống Mỹ. Nếu trở thành hiện thực, đây sẽ là cuộc gặp đầu tiên giữa hai Tổng thống đương nhiệm của Mỹ và Nga kể từ khi cựu Tổng thống Mỹ Joe Biden gặp người đồng cấp Putin tại Geneva (Thụy Sĩ) hồi tháng 6/2021. Giới phân tích cho rằng, tiếp sau cuộc gặp thượng đỉnh Nga - Mỹ có thể sẽ là cuộc gặp ba bên giữa các nhà lãnh đạo Nga, Mỹ và Ukraine.

Liên quan kế hoạch gặp Tổng thống Ukraine, nhà lãnh đạo Nga khẳng định ông hoàn toàn không phản đối việc này, nhưng cần có một số điều kiện nhất định và tình hình hiện tại chưa cho phép điều đó xảy ra. Tổng thống Putin cũng bày tỏ lo ngại về triển vọng khởi động đàm phán hòa bình với Ukraine, đồng thời cho biết Kiev phản hồi tích cực với đề xuất của Moscow về việc tổ chức các cuộc đàm phán kín. Nhà lãnh đạo Nga nhấn mạnh, để đạt được giải pháp hòa bình, cần tiến hành các cuộc đàm phán kỹ lưỡng, chứ không phải thương thảo công khai. Ông cho biết, Nga đã đề xuất thành lập các nhóm công tác cho mục đích này và phía Ukraine nhìn chung phản ứng tích cực.

Tổng thống Nga khẳng định mục tiêu hàng đầu của Moscow là xóa bỏ tận gốc nguyên nhân của cuộc khủng hoảng tại Ukraine, đồng thời bảo đảm an ninh quốc gia của mình. Ông Putin lưu ý, mặc dù việc giải quyết các vấn đề nhân đạo là rất quan trọng, nhưng những vấn đề an ninh rộng lớn liên quan cả Nga và Ukraine cũng cần được xem xét kỹ lưỡng. Nhà lãnh đạo Nga tuyên bố, Moscow sẵn sàng chờ đợi nếu Kiev chưa sẵn sàng đàm phán.

EU ủng hộ vai trò Ukraine trong đàm phán Nga-Mỹ

■ THANH LINH

Trước thông tin Tổng thống Mỹ Donald Trump và người đồng cấp Nga Vladimir Putin chuẩn bị có cuộc gặp thượng đỉnh vào tuần tới, ngày 9/8, các nhà lãnh đạo Liên minh châu Âu (EU) đã nêu một số yêu cầu cần bảo đảm trong các cuộc đàm phán về vấn đề Ukraine. Trong khi đó, Tổng thống Ukraine V.Zelensky đã khẳng định mọi quyết định không có sự tham gia của Ukraine đều là "quyết định chết" và "sẽ không bao giờ có hiệu lực".

Theo AP, lãnh đạo Anh, Pháp, Đức, Italy, Ba Lan, Phần Lan cùng Chủ tịch Ủy ban châu Âu (EC) Ursula von der Leyen đã ra tuyên bố chung, khẳng định con đường đi đến hòa bình tại Ukraine không thể được quyết định mà không có sự tham gia của Kiev. Bên cạnh đó, tuyên bố chung còn tái cam kết sự ủng hộ về quân sự, kinh tế cũng như ngoại giao của châu Âu đối với Ukraine; nhấn mạnh cuộc xung đột giữa Kiev và Moscow chỉ có thể chấm dứt thông qua sự kết hợp giữa ngoại giao tích cực, hỗ trợ cho Ukraine và gây sức ép ngừng bắn.

Trong khi đó, CNN dẫn nguồn tin giới chức châu Âu cho hay, EU và Ukraine đã đưa ra một đề xuất riêng về giải quyết xung đột tại Ukraine. Văn bản này được đánh giá có thể trở thành cơ sở để thảo luận trong chương

trình nghị sự về xung đột Ukraine tại hội nghị thượng đỉnh sắp tới giữa Mỹ và Nga. Theo nội dung văn bản đề xuất, lệnh ngừng bắn phải được thực hiện trước mọi diễn biến khác và việc trao đổi lãnh thổ phải mang tính song phương. Bên cạnh đó, bất kỳ nhượng bộ lãnh thổ nào từ phía Ukraine đều phải được bù đắp bằng các bảo đảm an ninh, gồm khả năng quốc gia Đông Âu này gia nhập Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO).

Tổng thống Ukraine V.Zelensky thị sát một khu vực chiến sự. Ảnh: DW

Tổng Biên tập:
LÊ QUỐC MINH

Tổ chức thực hiện: **Nguyễn Thu Hà, Phan Thanh Phong, Bùi Trung Chính, Vinh Anh, Quang Hưng**

Mỹ thuật, trình bày: **Khiếu Minh Nguyễn Minh, Tuấn Hùng, Thạch Hà**
TRỤ SỞ: 71 HÀNG TRỐNG, HÀ NỘI
ĐT: 024 3938 1384, 024 3938 1091

Email: thoinay@nhandan.vn
thoinay.nhandan@gmail.com

ĐẠI DIỆN TẠI TP HỒ CHÍ MINH:
40 Phạm Ngọc Thạch
ĐT: 028 3829 6876 - Fax : 028 38296877

ĐẠI DIỆN TẠI TP ĐÀ NẴNG:
2 Trần Quý Cáp - ĐT: 0236 3822535

In tại Công ty in báo Nhân Dân Hà Nội, Công ty in báo Nhân Dân TP Hồ Chí Minh, Công ty in báo Nhân Dân Đà Nẵng, Công ty in Nhân Dân Bình Định.

Giá: 6.800 đồng